

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ**

*A. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ Α.Μ. 5612
Ε. ΔΗΜΑΡΑ Α.Μ. 5428*

ΑΘΗΝΑ 2004

*Αφιερώνεται στον καθηγητή μας κ. Κ. Κόλλια
και στο Τ.Ε.Ι. Πάτρας*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφ. 1 – Περί ανάλυσης Ισολογισμών

Κεφ. 2 – Νόμοι που διέπουν τους Συνεταιρισμούς και ΠΑ.ΣΕ.ΓΕΣ

Κεφ. 3 – Ανάλυση κοινών μεγεθών Ισολογισμών και Αποτελεσμάτων Χρήσης

Κεφ. 4 – Ανάλυση με αριθμοδείκτες

Κεφ. 5 – Προβλήματα, θέσεις και προτάσεις της ΠΑ.ΣΕ.ΓΕΣ για τους Συνεταιρισμούς

Κεφ. 6 – Συμπεράσματα

Κεφ. 7- Παρουσίαση της εταιρείας λογιστικών προγραμμάτων Specisoft.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο
ΠΕΡΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ

(GENERAL PERSPECTIVE OF FINANCIAL ANALYSIS)

Γενικά

Ο ρόλος της Λογιστικής, από τεχνικής απόψεως, τελειώνει με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών ή λογιστικών καταστάσεων.

Από το σημείο όμως αυτό και μετά αρχίζει ένας άλλος, πιο σπουδαίος ρόλος, ο οποίος αναφέρεται στη διερεύνηση, ερμηνεία και αξιολόγηση των στοιχείων των λογιστικών αυτών καταστάσεων.

Οι λογιστικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρέχουν πληροφορίες που μπορούν να βοηθήσουν τους ενδιαφερόμενους για τις επιχειρηματικές μονάδες να λάβουν σωστές αποφάσεις. Αποτελούν, ως εκ τούτου, σημαντική πηγή πληροφοριών. Η πραγματική, όμως, εικόνα μιας επιχειρήσεως δίνεται σε συνδυασμό και με άλλες συμπληρωματικές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους ετήσιους απολογισμούς που καταρτίζουν οι επιχειρήσεις, καθώς και σε άλλα εξωλογιστικά δεδομένα. Για το λόγο αυτόν οι σημειώσεις που συνοδεύουν τις λογιστικές καταστάσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών και πρέπει να μελετώνται προσεκτικά κατά την ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων μιας επιχειρηματικής μονάδας.

Έτσι, η πλέον σημαντική πηγή πληροφοριών για τη δραστηριότητα μιας επιχειρήσεως είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, οι οποίες ως γνωστόν είναι ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Εκεί, εμφανίζονται τα περιουσιακά στοιχεία, οι πηγές προελεύσεως των κεφαλαίων της, καθώς και τα οικονομικά αποτελέσματα από τις δραστηριότητές της.

Οι παραπάνω όμως λογιστικές καταστάσεις παρουσιάζουν ορισμένα μειονεκτήματα, τα οποία δυσχεραίνουν αρκετά το έργο του αναλυτή. Τα πιο σημαντικά από αυτά είναι:

1) Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται είναι πολύ συνοπτικά και ανομοιόμορφα καταταγμένα, δεδομένου ότι, για την κατάρτισή τους, δεν υπάρχει ένας ενιαίος τύπος υποχρεωτικός για όλες τις επιχειρήσεις.

2) Ο χρόνος που συνήθως μεσολαβεί από το τέλος της χρήσεως, στην οποία αναφέρονται, μέχρις ότου δημοσιευθούν και γίνουν γνωστές στο ευρύ κοινό, είναι αρκετά μακρός.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω μειονεκτημάτων χρησιμοποιείται η χρηματοοικονομική ανάλυση, η οποία ασχολείται με τον υπολογισμό των καταλλήλων

μεγεθών και σχέσεων που είναι σημαντικές και χρήσιμες για τη λήψη οικονομικής φύσεως αποφάσεων. Έτσι, μπορεί να λεχθεί ότι με την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων επιτελείται μια σημαντική λειτουργία μετατροπής πολυποίκλων στοιχείων, από απλούς αριθμούς σε χρήσιμες πληροφορίες, που σπάνια προσφέρονται αυτούσιες.

1.2 Σκοπός της αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων

Η ερμηνεία και αξιολόγηση των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων απαιτεί μια κάποια εξοικείωση με τις βασικές μεθόδους χρηματοοικονομικής αναλύσεως. Φυσικά το είδος της χρηματοοικονομικής αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων εξαρτάται από το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και τις επιδιώξεις αυτών που πραγματοποιούν την ανάλυση (μέτοχοι, επενδυτές, πιστωτές, διοίκηση, κρατικές υπηρεσίες, εργαζόμενοι, χρηματιστές κλπ.). Ως εκ τούτου, μπορεί να ακολουθούνται διάφοροι μέθοδοι αναλύσεως και να δίνεται κάθε φορά έμφαση σε ορισμένα στοιχεία ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, όπως Π.χ. οι βραχυχρόνιοι πιστωτές μιας επιχειρήσεως (τράπεζες) ενδιαφέρονται πρωτίστως για την ικανότητα της επιχειρήσεως ν' ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Τούτο διότι, ενδιαφέρονται περισσότερο και δίνουν μεγάλο βάρος στην εξασφάλιση που τους παρέχεται για την καταβολή από μέρους της επιχειρήσεως τόσο των τόκων όσο και για την επιστροφή των δανειακών κεφαλαίων. Έτσι στην προκειμένη περίπτωση εξετάζεται προσεκτικά η σχέση των κυκλοφοριακών στοιχείων της επιχειρήσεως προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, προκειμένου ν' αξιολογηθεί η τρέχουσα οικονομική της θέση. Αντίθετα, οι μακροχρόνιοι δανειστές (ομολογιούχοι) δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στους μακροχρόνιους οικονομικούς δείκτες της επιχειρήσεως, όπως είναι η διάρθρωση των κεφαλαίων της, τα τρέχοντα και μελλοντικά κέρδη της και οι μεταβολές της οικονομικής της θέσεως. Επίσης οι επενδυτές σε μετοχές της επιχειρήσεως (υφιστάμενοι ή μελλοντικοί μέτοχοι) ενδιαφέρονται για παρόμοια με τους μακροπρόθεσμους δανειστές στοιχεία, οπότε η ανάλυσή τους επικεντρώνεται στα κέρδη, στα μερίσματα και στις προοπτικές αυτών, διότι τα στοιχεία αυτά είναι εκείνα που, σε μεγάλο βαθμό, επηρεάζουν την τιμή των μετοχών μιας επιχειρήσεως στη Χρηματιστηριακή Αγορά (Χρηματιστήριο).

Η διοίκηση της επιχειρήσεως ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τη σύνθεση και τη διάρθρωση των κεφαλαίων της, όπως και για τις προοπτικές και την κερδοφόρα δυναμικότητα αυτής. Τούτο διότι αυτές οι πληροφορίες επηρεάζουν άμεσα το είδος, το μέγεθος και το κόστος των δανειακών κεφαλαίων, τα οποία μπορεί αυτή ν' αποκτήσει.

Πολλές φορές η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων μπορεί να χρησιμεύει και ως μέσο αξιολόγησης της διοίκησης μιας επιχείρησης, δηλαδή αν και κατά πόσο είναι αποτελεσματική και ικανή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της. Επίσης μπορεί να οδηγεί στη διάγνωση διαφόρων επιχειρηματικών προβλημάτων, ή τέλος να χρησιμεύει για την πρόβλεψη της μελλοντικής οικονομικής θέσεως της επιχείρησης και των οικονομικών της αποτελεσμάτων.

Οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση ενδιαφέρονται για τη μακροχρόνια σταθερότητα και προοπτική αυτής, διότι συνδέονται με την ικανότητά της να τους καταβάλλει τις αμοιβές τους και να τους προσφέρει απασχόληση.

Για να μπορέσουν όλες οι παραπάνω ομάδες ενδιαφερομένων να προχωρήσουν στη χρηματοοικονομική ανάλυση των στοιχείων των επιχειρήσεων, είναι απαραίτητο να προβούν σε συγκρίσεις και να υπολογίσουν σχέσεις, οι οποίες θ' αποτελέσουν τη βάση επί της οποίας θα στηρίξουν τις αποφάσεις τους.

Ως εκ τούτου, με την ανάλυση των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων, οι αποφάσεις των ενδιαφερομένων, σε κάθε περίπτωση, δεν στηρίζονται πλέον στη διαίσθηση ή στις υποθέσεις, αλλά σε συγκεκριμένα πορίσματα, οπότε μειώνεται με αυτό τον τρόπο, κατά το δυνατόν, η αβεβαιότητα ως προς το αποτέλεσμα που ενυπάρχει σε όλες τις αποφάσεις.

Βέβαια, η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων δεν αποδυναμώνει τον ανθρώπινο (υποκειμενικό) παράγοντα, ο οποίος πάντοτε σφραγίζει και χρωματίζει τη λήψη αποφάσεων.

Όπως προαναφέρθηκε, η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων και η τεχνική που χρησιμοποιείται κάθε φορά, μπορεί να γίνει από διαφορετική σκοπιά, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό κάθε ενδιαφερομένου.

Για τον λόγο αυτόν, πριν από κάθε ανάλυση, πρέπει να γίνεται ανακατάταξη και ομαδοποίηση ορισμένων λογαριασμών των λογιστικών καταστάσεων με σκοπό:

- 1. Τη μείωση των στοιχείων που θα τύχουν επεξεργασίας και μελέτης.*
- 2. Την κατάταξη αυτών σύμφωνα με τις επιδιώξεις του αναλυτή.*
- 3. Τη δυνατότητα επιλογής των μερικών αθροισμάτων, καθώς και των επί μέρους ποσών, ούτως ώστε να μπορούν να υπολογιστούν διάφοροι αριθμοδείκτες.*

1.3. Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών

Αναφέρθηκε παραπάνω ότι ανάλογα με το ποιος διενεργεί την ανάλυση και ποιους σκοπούς επιδιώκει, υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις σχετικά με τη

συγκεκριμένη τεχνική που ακολουθείται κάθε φορά.

Αυτοί που ενδιαφέρονται και χρησιμοποιούν την τεχνική της αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων, με σκοπό τη λήψη αποφάσεων, μπορούν να καταταγούν σε διάφορες βασικές κατηγορίες, όπως:

α) *Επενδυτές - μέτοχοι*

β) *Δανειστές της επιχειρήσεως*

γ) *Διοικούντες την επιχείρηση*

δ) *Οικονομικοί αναλυτές, χρηματιστές, στελέχη τραπεζών επενδύσεων και χρηματιστηρίου*

ε) *Αναλυτές σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων*

στ) *Ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων*

ζ) *Λοιπές ομάδες ενδιαφερομένων*

Οι σκοποί που επιδιώκονται και η έμφαση που δίνεται στα επί μέρους στοιχεία, κατά την ανάλυση, από κάθε μία από τις πιο πάνω κατηγορίες ενδιαφερομένων είναι οι εξής:

1.4. Είδη Αναλύσεως λογιστικών καταστάσεων

Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων ανάλογα με τη θέση του αναλυτή και με τα στάδια διενεργείας της, διακρίνεται στα εξής είδη:

1.4.1. Ανάλογα με τη θέση του αναλυτή

Υπάρχουν δύο είδη αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων, ανάλογα με τη θέση εκείνου ο οποίος τη διενεργεί, η εσωτερική και η εξωτερική ανάλυση.

α) Εσωτερική ανάλυση

Η εσωτερική ανάλυση γίνεται από πρόσωπα, που βρίσκονται σε άμεση σχέση με την επιχείρηση και που μπορούν να προσφύγουν στα λογιστικά της βιβλία για να ελέγξουν τους επί μέρους λογαριασμούς και τα λογιστικά έγγραφα. Το κυριότερο πλεονέκτημα αυτού του είδους της αναλύσεως είναι ότι επιτρέπει σ' αυτόν που τη διενεργεί να ελέγξει τις διάφορες μεθόδους και διαδικασίες που εφαρμόστηκαν. Μ' αυτό τον τρόπο, η ανάλυση αποκτά μεγαλύτερη διαύγεια και επιτρέπει στον αναλυτή να εμβαθύνει σ' αυτήν.

Η εν λόγω ανάλυση, γίνεται από πρόσωπα της επιχειρήσεως τα οποία ενδιαφέρονται κυρίως να προσδιορίσουν το βαθμό αποδοτικότητάς της και να ερμηνεύσουν τις μεταβολές της οικονομικής της θέσεως. Επιπλέον, η εσωτερική

ανάλυση προσπαθεί να ερμηνεύσει ορισμένα οικονομικά στοιχεία της επιχειρήσεως, για λογαριασμό της διοικήσεως, έτσι ώστε να της επιτρέψει να μετρήσει την πρόοδο που πράγματι επιτελέστηκε, σε σύγκριση με τα υπάρχοντα προγράμματα. Κατ' αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται ο έλεγχος της λειτουργίας μιας επιχειρήσεως.

β) Εξωτερική ανάλυση

Η εξωτερική ανάλυση πραγματοποιείται από πρόσωπα, που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση και βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στα στοιχεία που δημοσιεύονται στις λογιστικές καταστάσεις και στις εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών. Έτσι, ο αναλυτής δεν μπορεί να διεισδύσει βαθύτερα μέσα στην επιχείρηση, το δε έργο του είναι τόσο δυσκολότερο όσο πιο συνοπτικά είναι τα στοιχεία που δημοσιεύονται.

Η εξωτερική ανάλυση γίνεται κυρίως από πρόσωπα τα οποία ενδιαφέρονται να προσδιορίσουν την οικονομική θέση και την αποδοτικότητα της επιχειρήσεως.

Όταν μιλάμε για προσδιορισμό της οικονομικής θέσεως μιας επιχειρήσεως, εννοούμε:

- i. *Τη δυνατότητα που έχει η επιχείρηση να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της στο παρόν και στο μέλλον, ακόμη και κάτω από συνθήκες διαφορετικές εκείνων που υπάρχουν τη στιγμή που γίνεται η ανάλυση.*
- ii. *Τη δυνατότητα να εκμεταλλευθεί τυχόν παρουσιαζόμενες ευκαιρίες, με τη χρησιμοποίηση κεφαλαίων από ίδιες πηγές, ή από έκδοση νέων τίτλων μετοχών ή ομολογιών ακόμα και με την άντληση κεφαλαίων από την προσφυγή στον τραπεζικό δανεισμό.*
- iii. *Τη δυνατότητα πληρωμής των ληξιπρόθεσμων τόκων και των υποχρεώσεων, καθώς και την καταβολή μερισμάτων χωρίς διακοπή.*

Για τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας μιας επιχειρήσεως ερευνάται ιδιαίτερα το ύψος και η σταθερότητα των καθαρών κερδών της καθώς και η τάση βελτιώσεως αυτών στο μέλλον.

Ο τύπος και η διάταξη των στοιχείων του ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως έχουν μεγάλη σημασία, προκειμένου να προσδιοριστεί η οικονομική θέση και η αποδοτικότητα μιας επιχειρήσεως.

Ο τύπος του ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως, όπως παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση, επιτρέπει την εύκολη μελέτη και συγκριτική διερεύνηση των στοιχείων μιας επιχειρήσεως, ήτοι των κυκλοφοριακών, των

βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεών της, των επενδύσεων σε πάγια και της αποδοτικότητας αυτής.

1.4.2. **Ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της αναλύσεως**

Ανάλογα με τα κύρια στάδια διενέργειάς της, διακρίνουμε την ανάλυση σε **τυπική** και **ουσιαστική**.

Η τυπική ανάλυση προηγείται της ουσιαστικής και αποτελεί, κατά κάποιο τρόπο, το προπαρασκευαστικό στάδιο αυτής. Η τυπική ανάλυση ελέγχει την εξωτερική διάρθρωση του ισολογισμού και του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσεως, προβαίνει στις ενδεικνυόμενες διορθώσεις, στρογγυλοποιήσεις, ομαδοποιήσεις, ανακατατάξεις και ανασχηματισμούς και συμπληρώνει τα σε απόλυτους αριθμούς κονδύλια με σχετικούς αριθμούς (αριθμούς σε ποσοστά επί τοις εκατό).

Η ουσιαστική ανάλυση βασίζεται μεν στα δεδομένα της τυπικής αναλύσεως, αλλά επεκτείνεται στην εξεύρεση και επεξεργασία διαφόρων αριθμοδεικτών, οι οποίοι δίνουν την πραγματική εικόνα της επιχειρήσεως.

2. **ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (TOOLS AND TECHNIQUES OF FINANCIAL ACCOUNTING)**

Η χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων έχει ως αντικείμενο τη μελέτη των σχέσεων των οικονομικών στοιχείων που αναφέρονται σ' αυτές σε δεδομένη χρονική στιγμή, καθώς και των τάσεων αυτών διαχρονικά.

Η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τρεις διαδικασίες. *Η πρώτη* αναφέρεται στην επιλογή και στον υπολογισμό ορισμένων σχέσεων μεταξύ των αναφερομένων στις λογιστικές καταστάσεις στοιχείων, ανάλογα με την επιδιωκόμενη απόφαση. *Η δεύτερη* συνίσταται στην κατάταξη των δεδομένων, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός των μεταξύ των σημαντικών σχέσεων και *η τρίτη* περιλαμβάνει την αξιολόγηση, μελέτη και ερμηνεία των παραπάνω σχέσεων.

Οι παραπάνω διαδικασίες αναλύσεως κατατάσσονται σε δύο κύριες κατηγορίες:

1. *Στις συγκρίσεις και μετρήσεις με βάση τα οικονομικά στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων δύο ή περισσότερων χρήσεων.*
2. *Στις συγκρίσεις και μετρήσεις με βάση τα οικονομικά στοιχεία των λογιστικών καταστάσεων μιας χρήσεως.*

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει συγκριτικές καταστάσεις, αριθμοδείκτες, την τάση των οικονομικών στοιχείων και των αριθμοδεικτών διαχρονικά ως και αναλύσεις των διαφόρων μεταβολών της οικονομικής καταστάσεως μιας επιχειρήσεως.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των σχέσεων των στοιχείων ενός ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως.

Για τη χρηματοοικονομική ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων συνήθως απαιτείται η διενέργεια και των δύο κατηγοριών αναλύσεως που προαναφέρθηκαν. Γενικά, όλες οι αναλύσεις περιλαμβάνουν συγκρίσεις, μεταξύ του τι πράγματι συμβαίνει με το τι θα έπρεπε να συμβαίνει, λαμβάνοντας ως μέτρο συγκρίσεως κάποιο αντιπροσωπευτικό ή πρότυπο μέγεθος. Πρότυπο μέγεθος είναι αυτό που θα έπρεπε να υπάρχει κάτω από τις επικρατούσες τη στιγμή της αναλύσεως συνθήκες. Πέραν αυτού, προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της αναλύσεως πρέπει να γίνονται συγκρίσεις και με άλλες επιχειρήσεις του ιδίου κλάδου ή με τους μέσους όρους του κλάδου όπου ανήκει η συγκεκριμένη επιχείρηση.

Στην έκθεση αυτή θα αναπτυχθούν οι κυριότερες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων, και οι οποίες μπορούν να ταξινομηθούν στις εξής μεγάλες κατηγορίες:

1. *Διαστρωματική ή κάθετη μέθοδος αναλύσεως.*
2. *Συγκριτική ή διαχρονική μέθοδος αναλύσεως.*
3. *Μέθοδος αναλύσεως των χρονολογικών σειρών με αριθμοδείκτες τάσεως.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο
ΝΟΜΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ
ΠΑΣΕΓΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.1.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΝΟΜΟΣ 1667/1986 ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Αστικός συνεταιρισμός είναι εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία, χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

2. Οι συνεταιρισμοί είναι ιδίως παραγωγικοί, καταναλωτικοί, προμηθευτικοί, πιστωτικοί, μεταφορικοί και τουριστικοί. Στις δραστηριότητες των συνεταιρισμών περιλαμβάνονται ιδίως:

α) Η κοινή οργάνωση παραγωγής.

β) Η προμήθεια αγαθών για την κάλυψη επαγγελματικών, βιοτικών και άλλων αναγκών των μελών τους.

γ) Η παροχή στα μέλη τεχνικής ή οργανωτικής βοήθειας για την αύξηση ή βελτίωση της παραγωγής τους.

δ) Η μεταποίηση ή διάθεση προϊόντων των μελών τους.

ε) Η παροχή δανείων, εγγυήσεων, ασφαλειών ή άλλων οικονομικών διευκολύνσεων στα μέλη τους.

στ) Η επαγγελματική, συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση.

ζ) Η ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών

3. Για τη σύσταση συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού που υπογράφεται από δεκαπέντε τουλάχιστον πρόσωπα και καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός σύμφωνα με την παράγραφο 6 αυτού του άρθρου. Αν πρόκειται για καταναλωτικό συνεταιρισμό, το καταστατικό υπογράφεται από εκατό τουλάχιστον πρόσωπα.

4. Το καταστατικό πρέπει να περιέχει:

- α) Την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό του συνεταιρισμού. Ως έδρα του συνεταιρισμού ορίζεται δήμος ή κοινότητα.
- β) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση των ιδρυτικών μελών.
- γ) Τους όρους εισόδου και εξόδου των μελών.
- δ) Την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων.
- ε) Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας.
- στ) Τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής που θα μεριμνήσει για την έγκρισή του και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης του συνεταιρισμού.

5. Η επωνυμία του συνεταιρισμού ορίζεται από το σκοπό του, το είδος του συνεταιρισμού και την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων. Ονόματα συνεταίρων ή τρίτων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία του συνεταιρισμού.

6. Ο ειρηνοδίκης με πράξη του διατάσσει ή αρνείται την καταχώριση του καταστατικού μέσα σε δέκα μέρες από την κατάθεσή του. Ο ειρηνοδίκης αρνείται την καταχώριση όταν λείπουν τα απαραίτητα στοιχεία του καταστατικού ή τούτο περιέχει διατάξεις αντίθετες σε κανόνες αναγκαστικού δικαίου ή στα χρηστά ήθη. Στην περίπτωση αυτήν καλεί με πράξη του την προσωρινή διοικητική επιτροπή και της υποδεικνύει τις απαραίτητες διορθώσεις. Κατά της πράξης του ειρηνοδίκη που αρνείται την καταχώριση η προσωρινή διοικητική επιτροπή δικαιούται να ασκήσει προσφυγή κατά το άρθρο 791 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στο μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας που είναι η έδρα του συνεταιρισμού. Ύστερα από την καταχώριση, ο γραμματέας του ειρηνοδικείου υποχρεούται μέσα σε 30 ημέρες να στείλει αντίγραφο του καταστατικού με την ημερομηνία καταχώρισης και τον αριθμό μητρώου στο δήμο ή την κοινότητα της έδρας του συνεταιρισμού, στη νομαρχία και στην Υπηρεσία Συνεταιρισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

7. Από την κατά την προηγούμενη παράγραφο καταχώριση ο συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα

8. Προβολή ακυρότητας σχετικά με τη σύσταση του συνεταιρισμού επιτρέπεται μόνο με αγωγή, που ασκείται μέσα σε δύο μήνες από τότε που ο ενάγων έλαβε γνώση της καταχώρισης και πάντως όχι αργότερα από έξι μήνες ύστερα από την καταχώριση.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Μέλη του συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν ενήλικοι εφ' όσον δεν τελούν υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη και συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του καταστατικού.

2. Δήμοι, κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μπορούν να γίνουν μέλη του συνεταιρισμού αν το προβλέπει το καταστατικό.

3. Δεν μπορεί να γίνει μέλος του συνεταιρισμού όποιος μετέχει σε άλλο συνεταιρισμό, που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό.

4. Για να γίνει κάποιος μέλος του συνεταιρισμού μετά τη σύστασή του απαιτείται να υποβάλει, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού, γραπτή αίτηση προς το διοικητικό συμβούλιο που αποφασίζει για την αποδοχή της στην πρώτη του συνεδρίαση.

5. Η εγγραφή των νέων μελών εγκρίνεται από την επόμενη γενική συνέλευση. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται από την απόφαση αποδοχής της αίτησης από το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Η συμμετοχή των νέων μελών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και η δυνατότητα ανάδειξής τους σε όργανα που προβλέπει ο νόμος αυτός επιτρέπεται μετά την έγκριση εγγραφής από τη γενική συνέλευση. Η ίδια γενική συνέλευση αποφασίζει για τις αιτήσεις εγγραφής των μελών, που δεν έγιναν δεκτές από το διοικητικό συμβούλιο.

6. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης κοινοποιείται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη των εργασιών της στον ενδιαφερόμενο. Κατά της απόφασης επιτρέπεται προσφυγή στο ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός, μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίησή της. Το ειρηνοδικείο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του ειρηνοδικείου υπόκειται μόνο σε έφεση που ασκείται στο μονομελές πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου εδρεύει ο συνεταιρισμός

μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης και εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο.

7. Ο συνεταίρος μπορεί να αποχωρήσει από το συνεταιρισμό με γραπτή δήλωσή του που υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο τρεις μήνες τουλάχιστον πριν από το τέλος της οικονομικής χρήσης. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ελάχιστο χρόνο παραμονής του συνεταίρου στο συνεταιρισμό, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια.

8. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 5 παράγραφοι 4 και 6 εδ. 2, ο συνεταίρος μπορεί να αποκλειστεί από το συνεταιρισμό στις περιπτώσεις που προβλέπει το καταστατικό ή αν, από παράβαση των υποχρεώσεών του, βλάπτονται τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Ο αποκλεισμός γνωστοποιείται με κοινοποίηση αποσπάσματος της απόφασης της γενικής συνέλευσης που περιέχει και τους λόγους αποκλεισμού. Μέσα σε δύο (2) μήνες από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης ο συνεταίρος μπορεί να προσφύγει στο ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός. Στην περίπτωση αυτήν ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται από την ημέρα που δημοσιεύεται η τελεσίδικη απόφαση που απορρίπτει την προσφυγή ή από την ημέρα που έληξε άπρακτη η προθεσμία.

9. Στο συνεταίρο που αποχωρεί ή αποκλείεται από το συνεταιρισμό αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα ου εισέφερε το αργότερο τρεις μήνες από την έγκριση του ισολογισμού της χρήσης μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση ή ο αποκλεισμός.

ΑΡΘΡΟ 3

1. Κάθε συνεταίρος εγγράφεται για μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα που καθορίζεται από το καταστατικό. Αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, η εισφορά της συνεταιριστικής μερίδας γίνεται μέσα σε ένα μήνα από την καταχώριση του συνεταιρισμού ή από την εγγραφή του συνεταίρου.

2. Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους.

3. Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνεταίρο έως πέντε προαιρετικών μερίδων εκτός από την υποχρεωτική μερίδα. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνεταίρο μέχρι εκατό προαιρετικών μερίδων και μπορεί να ορίζει χωρίς περιορισμό των αριθμό προαιρετικών μερίδων που μπορούν να αποκτήσουν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η αξία κάθε προαιρετικής μερίδας είναι ίση με την αξία της υποχρεωτικής.

4. Η συνεταιριστική μερίδα μεταβιβάζεται μόνο σε συνεταίρο. Η μεταβίβαση της συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο γίνεται μόνο ύστερα από συναίνεση του διοικητικού συμβουλίου. ο διοικητικό συμβούλιο αρνείται τη μεταβίβαση, εφ' όσον στο πρόσωπο του τρίτου δεν συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την είσοδο του συνεταίρου κατά το άρθρο 2 παρ. 1. Η μεταβίβαση γίνεται με γραπτή συμφωνία και συντελείται με την καταχώριση της στο μητρώο κατά το άρθρο 1 παρ. 3

5. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση για χρέη των συνεταίρων προς τρίτους:

α) η συνεταιριστική μερίδα και

β) τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στο συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία.

Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του συνεταιρισμού ως τρίτου:

α) χρημάτων, που έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του και

β) απαιτήσεων για παροχές σε είδος του συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Η συνεταιριστική μερίδα δεν κληρονομείται ούτε κληροδοτείται, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Ο συνεταίρος που πέθανε διαγράφεται στο τέλος της χρήσης. Έως τότε οι κληρονόμοι του υπεισέρχονται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού. Σε περίπτωση που οι κληρονόμοι δεν αποκτούν την ιδιότητα του συνεταίρου, τους αποδίδεται η συνεταιριστική μερίδα που είχε εισφέρει ο κληρονομούμενος υπολογιζομένης της αξίας της σε πραγματικούς όρους

2. Ο συνεταίρος συμμετέχει στη γενική συνέλευση με μία μόνο ψήφο ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτει. Ο συνεταίρος έχει δικαίωμα να ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού και να παίρνουν αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης, του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Ο συνεταίρος έχει δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 και στο προϊόν της εκκαθάρισης ανάλογα με τις συνεταιριστικές του μερίδες.

3. Κάθε νέος συνεταίρος υποχρεούται να καταβάλει, εκτός από το ποσό της μερίδας του και εισφορά ανάλογη προς την καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης. Η εισφορά αυτή φέρεται σε ειδικό αποθεματικό. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς το καταστατικό μπορεί να ορίζει καταβολή μικρότερης εισφοράς. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι συνεταίροι υποχρεούνται να καταβάλουν ορισμένο χρηματικό ποσό για την κάλυψη ζημιών του συνεταιρισμού. Το ποσό αυτό καταβάλλεται όταν το αποθεματικό είναι ανεπαρκές για την κάλυψη ζημιών και ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης. Ο συνεταίρος έχει υποχρέωση να συμμετέχει και να συνεργάζεται στη λειτουργία του συνεταιρισμού και να μην προβαίνει σε ενέργειες που βλάπτουν τα συμφέροντα του συνεταιρισμού.

4. Ο συνεταίρος ευθύνεται εις ολόκληρον για τα χρέη του συνεταιρισμού έναντι των τρίτων, είτε απεριόριστα (συνεταιρισμός απεριόριστης ευθύνης) είτε ως ένα ορισμένο χρηματικό ποσό που ορίζεται από το καταστατικό (συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης) και είναι ίσο ή πολλαπλάσιο της αξίας κάθε συνεταιριστικής μερίδας. Η ευθύνη του συνεταίρου υφίσταται και για τα χρέη που είχαν δημιουργηθεί πριν γίνει μέλος και δεν περιλαμβάνει τα χρέη που δημιουργήθηκαν μετά την έξοδό του. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μετά παρέλευση ενός έτους από την έξοδο του συνεταίρου ή από την περάτωση της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Η γενική συνέλευση του συνεταιρισμού απαρτίζεται από όλα τα μέλη του, που συνέρχονται σε τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση, όπως ορίζει ο νόμος αυτός.

Τα μέλη μετέχουν και ψηφίζουν στη γενική συνέλευση αυτοπροσώπως, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Σε συνεταιρισμούς που έχουν περισσότερα από χίλια μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει γενική συνέλευση από αντιπροσώπους - μέλη του συνεταιρισμού, που εκλέγονται από περιφερειακές συνελεύσεις, ανάλογα με τον αριθμό των συνεταίρων της περιφέρειας. Η περιφέρεια, ο αριθμός των αντιπροσώπων και η διάρκεια της θητείας τους, ο τρόπος άσκησης των αντιπροσωπευτικών τους καθηκόντων και ο τρόπος ανάκλησής τους καθορίζονται από το καταστατικό.

2. Η γενική συνέλευση συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά το έτος ύστερα από πρόσκληση του διοικητικού συμβουλίου και μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει δυνατότητα σύγκλησης της γενικής συνέλευσης δύο φορές το έτος.

3. Η γενική συνέλευση συνέρχεται έκτακτα όποτε τη συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο ή όταν το ζητήσει, ορίζοντας συγχρόνως και το θέμα για συζήτηση, το εποπτικό συμβούλιο ή το 1/1 Ο των μελών του συνεταιρισμού, αλλά όχι λιγότερα από τρία μέλη.

Η πρόσκληση αναγράφει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα συνέλθει η συνέλευση και τα θέματα που θα συζητηθούν. Η πρόσκληση γνωστοποιείται στους συνεταίρους επτά τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της γενικής συνέλευσης με προσωπικές επιστολές ή με άλλο πρόσφορο μέσο, που ορίζεται από το καταστατικό.

Αν το διοικητικό συμβούλιο δε συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή της αίτησης του εποπτικού συμβουλίου ή των συνεταίρων, τη σύγκληση διατάζει το ειρηνοδικείο ύστερα από αίτησή τους, εκτός αν κρίνει ότι δε συντρέχει λόγος.

Η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίστανται τα μισά τουλάχιστον μέλη του συνεταιρισμού. Αν δεν υπάρχει απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση, στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης, εφ' όσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης παρίσταται το ένα πέμπτο τουλάχιστον των μελών του συνεταιρισμού. Αν δεν υπάρξει και πάλι απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται ύστερα από επτά ημέρες χωρίς άλλη πρόσκληση στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα και αποφασίζει για όλα τα θέματα της

αρχικής ημερήσιας διάταξης όσα μέλη και αν παρίστανται, ο αριθμός των οποίων στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερος των επτά.

4. Για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη μεταβολή του σκοπού ή της έδρας του συνεταιρισμού, τη μεταβολή του ποσού της συνεταιριστικής μερίδας ή της ευθύνης των συνεταίρων, τον αποκλεισμό του συνεταίρου, την παράταση, τη διάλυση, την αναβίωση, τη συγχώνευση του συνεταιρισμού ή τη μεταβολή του τρόπου διανομής των κερδών και την ανάκληση και αντικατάσταση μελών του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου και των κατά το άρθρο 12 αντιπροσώπων του συνεταιρισμού, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται σ' αυτήν τα δύο τρίτα των μελών. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς καθώς και σε περιπτώσεις επαναληπτικής ψηφοφορίας σε συνεταιρισμό οποιουδήποτε είδους για λήψη αποφάσεων αυτής της παραγράφου, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστο μέλη.

5. Στην αρχή της συνεδρίασης εκλέγεται από τα μέλη ο πρόεδρος και ο γραμματέας της συνέλευσης. Έως την εκλογή του προέδρου τα καθήκοντά του ασκεί ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ή, αν αυτός απουσιάζει, ο αντιπρόεδρος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή, αν δεν παραβρίσκεται κανένα, ένα μέλος του συνεταιρισμού που υποδεικνύεται από τη συνέλευση. Ο πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες της συνέλευσης και ο γραμματέας τηρεί τα πρακτικά που υπογράφονται από τον πρόεδρο και από τον ίδιο. Στη συνέλευση μπορεί να παρίσταται αντιπρόσωπος της συνεταιριστικής οργάνωσης ανώτερου βαθμού. Η γενική συνέλευση συζητεί και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Αν παρίσταται το σύνολο των συνεταίρων, η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει και για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση αυτή η συζήτηση για τα θέματα αυτά αναβάλλεται υποχρεωτικά αν το ζητήσει το ένα εικοστό των μελών, αλλά όχι λιγότερα από τρία. Η ψηφοφορία γίνεται όπως ορίζει το καταστατικό. Ειδικά για αρχαιρεσίες, παροχή εμπιστοσύνης, απαλλαγή από ευθύνη, έγκριση απολογισμού και ισολογισμού και για προσωπικά θέματα η ψηφοφορία είναι μυστική. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και εποπτικού συμβουλίου δεν έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν στα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους.

6. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψηφισάντων μελών. Στα θέματα του άρθρου 5 παρ. 4 απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού.

7. Στους συνεταιρισμούς που έχουν πάνω από εκατό μέλη η εκλογή των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου γίνεται με βάση συνδυασμούς υποψηφίων και μεμονωμένες υποψηφιότητες και με το σύστημα της απλής αναλογικής. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τους υποψηφίους οι οποίοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαβητική σειρά. Το καταστατικό μπορεί να ορίσει ότι οι εκλογές γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, στο οποίο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι χωριστά για κάθε όργανο.

Κάθε μέλος του συνεταιρισμού ψηφίζει όσους υποψηφίους του συνδυασμού της προτίμησής του επιθυμεί, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των μελών του εκλεγόμενου οργάνου, με σταυρό που σημειώνεται δίπλα στο όνομα κάθε υποψηφίου.

Ψηφοδέλτια, που δεν έχουν σταυρό προτίμησης ή έχουν σταυρούς περισσότερους από τον αριθμό των συμβούλων που θα εκλεγούν, είναι έγκυρα και υπολογίζονται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί προτίμησης. Οι έδρες του διοικητικού συμβουλίου κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου. Το πηλίκο της διαίρεσης και σε περίπτωση ύπαρξης κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο διοικητικό συμβούλιο όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε. Μεμονωμένος υποψήφιος εκλέγεται μόνο αν λάβει αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων ίσο τουλάχιστο με το εκλογικό μέτρο. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους, που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μία έδρα και συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το $\frac{1}{3}$ του εκλογικού μέτρου κατά τη σειρά του αριθμού των υπολοίπων. Οι έδρες, που μένουν αδιάθετες και μετά την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση. Από κάθε συνδυασμό εκλέγονται όσοι συγκεντρώσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι του συνδυασμού είναι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του

αριθμού σταυρών προτίμησης που πήραν. Σε κάθε περίπτωση ο συνδυασμός που λαμβάνει την απόλυτη πλειοψηφία πλειοψηφεί και στο διοικητικό συμβούλιο.

8. Απόφαση της γενικής συνέλευσης αντίθετη στο νόμο ή στο καταστατικό είναι άκυρη. Την ακυρότητα κηρύσσει το δικαστήριο, αν εγείρει αγωγή ένα μέλος που δε συμφώνησε ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η αγωγή αποκλείεται όταν περάσει ένας μήνας από τότε που πάρθηκε η απόφαση. Η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα ισχύει έναντι όλων.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Η γενική συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο και αποφασίζει για όλα τα θέματα του συνεταιρισμού.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης υπάγονται ιδίως:

α) Η τροποποίηση του καταστατικού.

β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση και η αναβίωση του συνεταιρισμού

γ) Η έγκριση των ειδικών κανονισμών εργασίας και προσωπικού.

δ) Η συμμετοχή σε εταιρεία και η αποχώρηση από αυτή.

ε) Οι γενικοί όροι της δραστηριότητας του συνεταιρισμού, ανάλογα με τους σκοπούς τους, ιδίως της συγκέντρωσης και της από κοινού πώλησης των προϊόντων τους.

στ) Η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.

ζ) Η εκλογή και η απαλλαγή κάθε ευθύνης του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου καθώς και των αντιπροσώπων του συνεταιρισμού σε δευτεροβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις.

η) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση έκτακτων ζημιών ή άλλων εξαιρετικών καταστάσεων

3. Η γενική συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα του εδ. ε' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού στο διοικητικό συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από πέντε τουλάχιστο μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Αν στο συνεταιρισμό εργάζονται περισσότερα από είκοσι μη μέλη συνεταιρισμού, ή αν το προβλέπει το καταστατικό, το ένα τουλάχιστον από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται από τους εργαζόμενους αυτούς. Το μέλος αυτό χάνει τη θέση του στο διοικητικό συμβούλιο όταν πάψει να εργάζεται στο συνεταιρισμό. Με πρόσκληση του συμβούλου που πλειοψήφησε το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και τον ταμία. Το διοικητικό συμβούλιο μέσα σ' ένα μήνα πρέπει να δηλώσει την εκλογή του για καταχώριση στο αρμόδιο μητρώο συνεταιρισμών. Η διάρκεια της θητείας του διοικητικού συμβουλίου είναι 2ετής και μπορεί να παραταθεί μέχρι την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου το πολύ για έξι μήνες, αν το προβλέπει το καταστατικό.

2. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστο μια φορά το μήνα και σε έκτακτη όταν το συγκαλέσει ο πρόεδρος ή το ζητήσει το ένα τρίτο των μελών αλλά όχι λιγότερα από 2 μέλη. Βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Εκπροσώπηση μέλους δεν επιτρέπεται. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερτερεί η ψήφος του προέδρου. Οι αποφάσεις καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.

3. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου δε συμμετέχει στις συνεδριάσεις ούτε έχει δικαίωμα ψήφου, όταν πρόκειται για θέματα που αφορούν άμεσα αυτό, σύζυγο ή συγγενή πρώτου βαθμού.

4. Το διοικητικό συμβούλιο διοικεί και εκπροσωπεί το συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε ένα ή περισσότερα μέλη, στο διευθυντή ή σε άλλον υπάλληλο του συνεταιρισμού. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οφείλουν να καταβάλλουν την επιμέλεια που καταβάλλουν στις δικές τους υποθέσεις κατά τη διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού.

5. Το αξίωμα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο. Κατ' εξαίρεση στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης να παρέχεται αποζημίωση ανάλογη με το χρόνο απασχόλησής τους. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί δικαιώματα ή αξιώσεις από τις διατάξεις της εργατικής ή ασφαλιστικής νομοθεσίας.

ΑΡΘΡΟ 8

1. Το εποπτικό συμβούλιο αποτελείται από τρία τουλάχιστο μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να μετέχει και στο διοικητικό και στο εποπτικό συμβούλιο. Τα μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν επιτρέπεται να έχουν μεταξύ τους συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού. Αν τα μέλη του συνεταιρισμού είναι λιγότερα από είκοσι πέντε δεν απαιτείται η εκλογή εποπτικού συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, οπότε ο ελάχιστος αριθμός των μελών μπορεί να είναι και δύο. Μείωση για οποιοδήποτε λόγο του αριθμού των μελών κάτω των εικοσιπέντε δε θίγει τη σύνθεση και λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου μέχρι τη λήξη της θητείας του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 5παρ.7 και 7παρ.1 και 2

2. Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα και καθήκον να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή στοιχείων του συνεταιρισμού, να διενεργεί λογιστικό και διαχειριστικό έλεγχο και να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Για τη διενέργεια λογιστικού και διαχειριστικού ελέγχου μπορεί να διορίσει έως τρεις ειδικούς συμβούλους ή εμπειρογνώμονες. Το εποπτικό συμβούλιο αν διαπιστώσει παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης ή παρατυπίες ως προς τη διαχείριση υποδεικνύει στο διοικητικό συμβούλιο την επανόρθωσή τους και συγκαλεί τη γενική συνέλευση, όταν θεωρεί ότι πρόκειται για σοβαρές παραβάσεις ή παρατυπίες που μπορεί να βλάψουν τα συμφέροντα του συνεταιρισμού. Τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

ΑΡΘΡΟ 9

1. Ο συνεταιρισμός τηρεί τα βιβλία που προβλέπει η φορολογική νομοθεσία και επιπλέον:

α) Βιβλίο μητρώου των μελών στο οποίο καταχωρίζονται με αλφαβητική σειρά η ημερομηνία εγγραφής, το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός των μερίδων και η αξία τους και η χρονολογία τυχόν διαγραφής των μελών.

β) Βιβλίο πρακτικών της γενικής συνέλευσης.

γ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

δ) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του εποπτικού συμβουλίου

2. Τα βιβλία υπό στοιχεία α' έως δ' θεωρούνται πριν από τη χρήση τους από τον ειρηνοδίκη στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός. Το καταστατικό μπορεί να προβλέψει την τήρηση και άλλων βιβλίων.

3. Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια και λήγει την 31η Δεκεμβρίου. Η πρώτη διαχειριστική χρήση λήγει την 31 η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και τους υποβάλλει στην τακτική γενική συνέλευση για έγκριση. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης στο εποπτικό συμβούλιο για έλεγχο τριάντα ημέρες τουλάχιστον πριν από την ημέρα σύγκλησης της τακτικής γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο συντάσσει έκθεση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή των παραπάνω στοιχείων. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης και η έκθεση του εποπτικού συμβουλίου πρέπει να είναι στη διάθεση των συνεταίρων δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα σύγκλησης της συνέλευσης. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης δημοσιεύονται μέσα σε ένα μήνα από την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση σε εφημερίδα του νομού όπου ο συνεταιρισμός έχει την έδρα του.

4. Τα καθαρά κέρδη του συνεταιρισμού διατίθενται για το σχηματισμό τακτικού, έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών και για τη διανομή τους στους συνεταίρους. Για το

σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παρακρατείται τουλάχιστον το ένα δέκατο των καθαρών κερδών της χρήσης. Η παρακράτηση δεν είναι υποχρεωτική όταν το ύψος του αποθεματικού έχει εξισωθεί με τη συνολική αξία των συνεταιριστικών μερίδων. Η γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίζει για το σχηματισμό ειδικών και έκτακτων αποθεματικών. Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των αποθεματικών διανέμεται στους συνεταίρους.

5. Αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά, τα μισά από τα κέρδη αυτά διανέμονται ανάλογα με τις συνεταιριστικές μερίδες και τα άλλα μισά ανάλογα με την ποσοστιαία συμμετοχή τους στις συναλλαγές του συνεταιρισμού. Το καταστατικό καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού της ποσοστιαίας συμμετοχής. Προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς η διανομή μερίσματος δεν είναι δυνατή σε ποσοστό που θα υπερβαίνει τα τρία τέταρτα των καθαρών κερδών. Στα καθαρά κέρδη συνυπολογίζονται σύμφωνα με το καταστατικό τα επιστρεφόμενα ποσά, εκπτώσεις ή άλλες μορφές παροχών. Το μέρος των κερδών που δε διανέμεται διατίθεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης για τους σκοπούς του συνεταιρισμού.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Ο συνεταιρισμός διαλύεται:

- α) Αν τα μέλη του μειωθούν κάτω των 10 ή κάτω των 65 προκειμένου για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς.
- β) Όταν λήξει ο χρόνος διάρκειάς του που ορίζει το καταστατικό και δεν αποφασίστηκε η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.
- γ) Αν αποφασίσει η γενική συνέλευση.
- δ) Αν κηρυχτεί σε πτώχευση.

Η διάλυση καταχωρίζεται στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο συνεταιρισμός.

2. Τη διάλυση του συνεταιρισμού ακολουθεί η εκκαθάριση. Αν ο συνεταιρισμός κηρυχθεί σε πτώχευση, ακολουθείται η διαδικασία του εμπορικού νόμου. Την εκκαθάριση διενεργεί το εποπτικό συμβούλιο, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει το διορισμό ειδικών εκκαθαριστών. Ο συνεταιρισμός λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη διάλυσή του, εφ' όσον διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την

εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη του συνεταιρισμού. Το υπόλοιπο διανέμεται στους συνεταίρους ανάλογα με τις μερίδες τους, εκτός εάν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.

3. Αν ο συνεταιρισμός διαλύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του ή λόγω της πτώχευσής του, η οποία όμως ανακλήθηκε ή περατώθηκε με συμβιβασμό, είναι δυνατή η αναβίωσή του με απόφαση της γενικής συνέλευσης που καταχωρίζεται στο μητρώο της παρ. 3 του άρθρου 1.

Σε περίπτωση διάλυσης του συνεταιρισμού για το λόγο που αναφέρεται στην παρ. 1, περ. α', η αναβίωση είναι δυνατή, αν μέσα σε τρεις μήνες συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών και ακολουθήσει μέσα σέ ένα μήνα απόφαση της γενικής συνέλευσης που συγκαλείται εκτάκτως για να αποφασίσει για την αναβίωση του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση αναβίωσης λογίζεται ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει ποτέ διαλυθεί. Η αναβίωση αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή υπολοίπου στους συνεταίρους.

4. Δύο ή περισσότεροι συνεταιρισμοί μπορούν να συγχωνευτούν. Για τη συγχώνευση απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων και καταχώριση του νέου καταστατικού κατά το άρθρο 1 παρ. 6 στο μητρώο συνεταιρισμών του ειρηνοδικείου εκείνου, στην περιφέρεια του οποίου θα έχει την έδρα του ο μετά τη συγχώνευση συνεταιρισμός. Από την καταχώριση αυτήν ο νέος συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταιρισμών που συγχωνεύτηκαν. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται απ' αυτόν χωρίς διακοπή.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Αν ο συνεταιρισμός αδυνατεί να πληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ή αν κατά τη σύνταξη του ισολογισμού διαπιστωθεί ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των συνεταίρων, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στους συνεταίρους. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση του συνεταιρισμού και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά. Η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται στα μέλη κατ' αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων, αν

το αποφασίσει η γενική συνέλευση με την απαρτία του άρθρου 5 παρ. 4 και απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως από το διοικητικό συμβούλιο στο ειρηνοδικείο και κηρύσσεται απ' αυτό εκτελεστός.

2. Συνεταιρισμός κηρύσσεται σε πτώχευση στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου:

α) Με αίτηση οποιουδήποτε δανειστή, αν το διοικητικό συμβούλιο δε συγκαλεί τη γενική συνέλευση για την επιβολή έκτακτης εισφοράς.

β) Με αίτηση του συνεταιρισμού ή οποιουδήποτε δανειστή, αν η επιβολή έκτακτης εισφοράς αποτύχει. Αρμόδιο για την πτώχευση δικαστήριο είναι το ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού. Καθήκοντα εισηγητή δικαστή εκτελεί ο ειρηνοδίκης. Σύνδικος διορίζεται αυτός που υποδεικνύει η πλειοψηφία των πιστωτών, εκτός αν σπουδαίος λόγος δεν το επιτρέπει

ΑΡΘΡΟ 12

1. Πέντε τουλάχιστο συνεταιρισμοί, που διέπονται από αυτόν το νόμο και έχουν την έδρα τους στον ίδιο νομό, μπορούν να συστήσουν ένωση συνεταιρισμών με σκοπό το συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων των συνεταιρισμών αυτού του νομού. Η γενική συνέλευση της ένωσης συνεταιρισμών απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών που μετέχουν στην ένωση. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών σε αναλογία ένας στα πενήντα μέλη του συνεταιρισμού. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό είκοσι πέντε, ο συνεταιρισμός εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμός με λιγότερα από πενήντα μέλη εκλέγει έναν αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμός με περισσότερα από πεντακόσια μέλη εκλέγει δέκα αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της ένωσης. Οι συνεταιρισμοί του ίδιου κλάδου κάθε ένωσης συναποτελούν το αντίστοιχο κλαδικό τμήμα της. Η λειτουργία του τμήματος ρυθμίζεται από το καταστατικό της ένωσης. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

2. Οι κλαδικοί συνεταιρισμοί όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν την αντίστοιχη ομοσπονδία συνεταιρισμών για το συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Η γενική συνέλευση της ομοσπονδίας απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτή. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται στις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών σε αναλογία ένας στα πενήντα μέλη τους. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών είναι μεγαλύτερο του αριθμού είκοσι πέντε, ο συνεταιρισμός εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμοί με λιγότερα από πενήντα μέλη εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο. Συνεταιρισμοί με περισσότερα από πεντακόσια μέλη εκλέγουν δέκα αντιπροσώπους. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της ομοσπονδίας. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών.

3. Οι ομοσπονδίες των κλαδικών συνεταιρισμών και οι ενώσεις συνεταιρισμών όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν τη Συνομοσπονδία των Συνεταιρισμών της Ελλάδας για το συντονισμό και τη γενικότερη εκπροσώπηση του συνεταιριστικού κινήματος της Χώρας. Η γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των ομοσπονδιών και των ενώσεων. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των ομοσπονδιών σε αναλογία ένα στα πενήντα μέλη των συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτές. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό είκοσι πέντε, η ομοσπονδία εκλέγει έναν ακόμη αντιπρόσωπο. Ομοσπονδία με λιγότερα από πενήντα μέλη πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών που μετέχουν σ' αυτήν εκλέγει έναν αντιπρόσωπο. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας. Στη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας συμμετέχουν όλες οι ενώσεις συνεταιρισμών με δύο αντιπροσώπους η καθεμιά.

4. Τα λοιπά θέματα τα οποία αφορούν τη γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου, οι οποίες αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των συνεταιρισμών

5. Για τη σύσταση, την είσοδο νέων μελών, τη λειτουργία και τη διάλυση της ένωσης, της ομοσπονδίας και της συνομοσπονδίας των συνεταιρισμών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου αυτού. Για την εκλογή αντιπροσώπων οι διατάξεις ΙΩΝάρθΡΩν5παρ. 7 και 8 ισχύουν αναλογικά. Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης συνεταιρισμών καλούνται να λάβουν μέρος, χωρίς ψήφο, ένας εκπρόσωπος του εργατικού κέντρου και ένας εκπρόσωπος της ένωσης δήμων και κοινοτήτων του νομού. Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας καλούνται να λάβουν μέρος, χωρίς ψήφο, ένας εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ένας εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) και ένας εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.).

ΑΡΘΡΟ 13

1. Η μέριμνα για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών καθώς και η εποπτεία τους ανήκει στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Για την άσκησή τους συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Υπηρεσία Συνεταιρισμών.

Στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας ανήκει:

- α) Η υποβοήθηση της ανάπτυξης του συνεταιριστικού κινήματος.
- β) Η υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων σε θέματα κυβερνητικής πολιτικής που σχετίζονται με τους συνεταιρισμούς.
- γ) Η επεξεργασία σχεδίων νόμων, διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη δράση των συνεταιρισμών.
- δ) Η επεξεργασία πρότυπων καταστατικών και η διοργάνωση συνεταιριστικών σεμιναρίων, μαθημάτων και διαλέξεων.
- ε) Η προώθηση της συνεταιριστικής εκπαίδευσης και έρευνας.
- στ) Η υποβοήθηση των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών όλων των μορφών και βαθμών στην άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Η οργάνωση και η λειτουργία της υπηρεσίας συνεταιρισμών ρυθμίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Οικονομίας μέσα σ' ένα έτος από τη δημοσίευση αυτού του νόμου. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα προβλέπεται η σύσταση, οργάνωση και λειτουργία περιφερειακών

υπηρεσιών καθώς και η κατάργηση, η υπαγωγή ή ο συντονισμός τυχόν άλλων υπηρεσιών που έχουν το ίδιο ή παραπλήσιο αντικείμενο.

3. Συνιστάται συμβούλιο συνεταιρισμών που εδρεύει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με γνωμοδοτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες στα θέματα των συνεταιρισμών. Το Συμβούλιο Συνεταιρισμών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Το συμβούλιο συνεταιρισμών αποτελείται από τον πρόεδρο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, το διευθυντή της υπηρεσίας συνεταιρισμών, έναν ειδικό επιστήμονα με συνεταιριστική κατάρτιση και εμπειρία που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, έναν εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδας καθώς και έξι αντιπροσώπους των συνεταιρισμών, που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ελλάδας και από τους οποίους ένας είναι αντιπρόσωπος των καταναλωτικών συνεταιρισμών. Σε περίπτωση δημιουργίας περισσότερων Συνομοσπονδιών, οι έξι αντιπρόσωποι αναδεικνύονται ανάλογα με τη δύναμη των μελών που αντιπροσωπεύουν οι Συνομοσπονδίες. Έως τη σύσταση της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών τους έξι αντιπροσώπους ορίζει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μεταξύ των προτεινόμενων από τις ενώσεις συνεταιρισμών.

4. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ζητεί τη γνώμη του συμβουλίου συνεταιρισμών σε θέματα συνεταιριστικής πολιτικής.

ΑΡΘΡΟ 14

1. Το ειρηνοδικείο τηρεί μητρώο των συνεταιρισμών που εδρεύουν στην περιφέρειά του. Το μητρώο περιέχει:

- α) Την επωνυμία και το σκοπό του συνεταιρισμού.
- β) Την κατηγορία του συνεταιρισμού σε σχέση με την ευθύνη των συνεταίρων.
- γ) Το ονοματεπώνυμο των νόμιμων εκπροσώπων του συνεταιρισμού.

Στο ειδικό βιβλίο καταχωρίζεται κάθε μεταβολή των παραπάνω στοιχείων. Αν μεταφερθεί η έδρα του συνεταιρισμού γίνεται η σχετική σημείωση και στο μητρώο της αρχικής εγγραφής.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, καθορίζεται ο τύπος του μητρώου και κάθε λεπτομέρεια σχετική με αυτό και την τήρησή του.

3. Ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να αντιτάξει σε τρίτο, πριν από την καταχώριση στο μητρώο, γεγονότα που έπρεπε να είχαν καταχωρισθεί κατά το προηγούμενο άρθρο, εκτός αν ο τρίτος τα εγνώριζε. Καθένας μπορεί να λαμβάνει γνώση των εγγραφών του μητρώου και να παίρνει επικυρωμένα αντίγραφα ή αποσπάσματα από αυτό και των δικαιολογητικών του. Το ειρηνοδικείο χορηγεί πιστοποιητικό για την ύπαρξη ή όχι ορισμένης εγγραφής.

ΑΡΘΡΟ 15

1. Τιμωρούνται με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι υπάλληλοι συνεταιριστικών οργανώσεων, αν:

α) Εν γνώσει παρέχουν στη γενική συνέλευση ή σε εκείνον που διενεργεί το διαχειριστικό έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνούνται ή αποκρύπτουν αληθή στοιχεία - γεγονότα ή περιστατικά που αφορούν την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού.

β) Εν γνώσει τους προβαίνουν σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία του συνεταιρισμού ή συντάσσουν ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς του συνεταιρισμού.

γ) Αρνούνται να παραδώσουν ή αποκρύπτουν από εκείνον που διενεργεί διαχειριστικό έλεγχο τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο τη διενέργειά του.

2. Με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρούνται τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου ή εκείνου που διενεργεί διαχειριστικό έλεγχο, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους παρέχουν εν γνώσει τους ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτουν ή αρνούνται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν τη διαχείριση ή την οικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού και περιήλθαν σε γνώση τους από την εποπτεία ή τον έλεγχο που έκαναν.

3. Τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις

συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των συνεταιριστικών οργανώσεων, χρησιμοποιώντας σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης.

4. Τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος, εφ' όσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:

α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή εποπτείας ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.

β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή ψηφίζει πολλές φορές ή δίνει πολλαπλή ψήφο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος εκλογής ή νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, εποπτικών συμβουλίων και αντιπροσώπων των συνεταιριστικών οργανώσεων.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Επιτρέπεται η μετατροπή κάθε τύπου εταιρείας σε συνεταιρισμό του νόμου αυτού.

2. Για τη μετατροπή ανώνυμης εταιρείας και εταιρείας περιορισμένης ευθύνης απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, που λαμβάνεται σύμφωνα με τα άρθρα 29 παρ. 3-5 και 31 παρ. 2 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 ή της συνέλευσης των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 1 του νόμου 3190/1955.

3. Για τη μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας απαιτείται ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

4. Σε κάθε περίπτωση η απόφαση πρέπει να περιληφθεί τον απαιτούμενο για τη σύσταση του συνεταιρισμού τύπο και να περιέχει τα απαραίτητα κατά τον παρόντα νόμο στοιχεία του καταστατικού.

5. Από την καταχώριση της απόφασης στο μητρώο συνεταιρισμών συντελείται η μετατροπή και ο συνεταιρισμός υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταιρειών που μετατράπηκαν και συνεχίζει τις εκκρεμείς δίκες χωρίς διακοπή τους

ΑΡΘΡΟ 17

1. Για θέματα που δε ρυθμίζονται από το νόμο αυτόν εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του εμπορικού και του αστικού δικαίου.

2. Οι συνεταιρισμοί που υπάρχουν σήμερα πρέπει να εγγραφούν στο μητρώο συνεταιρισμών και να προσαρμόσουν το καταστατικό τους στις διατάξεις αυτού του νόμου μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη της ισχύος του.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, είναι δυνατή η παράταση της παραπάνω προθεσμίας.

3. Από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου παύει να ισχύει ο νόμος 602/1915, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτόν ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

4. Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί και οι συνεταιρισμοί φαρμακοποιών διέπονται και από την ισχύουσα για αυτούς νομοθεσία.

5. Σε υφιστάμενους συνεταιρισμούς με περισσότερα από χίλια μέλη, η γενική συνέλευση, που συγκαλείται για να επιφέρει την αναγκαία προσαρμογή στο καταστατικό προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 5, βρίσκεται σε απαρτία με το ένα τρίτο των μελών και η σχετική απόφαση λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψηφισάντων μελών.

6. Οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που αφορούν τους συνεταιρισμούς διατηρούνται σε ισχύ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.2

Η ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελεί το κορυφαίο όργανο καθοδήγησης, συντονισμού και εκπροσώπησης των αγροτικών συνεταιρισμών της Ελλάδας. Στοχεύει στην ενιαία έκφραση και στη συντονισμένη δράση των συνεταιρισμών, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους.

Η ανάγκη ύπαρξης ενός ενιαίου πανελλήνιου οργάνου για τους συνεταιρισμούς φάνηκε αρκετά νωρίς και αφότου είχε αρχίσει να πυκνώνει το δίκτυο των συνεταιρισμών και των ενώσεών τους στη χώρα μετά την ψήφιση του νόμου 602/1915 «περί συνεταιρισμών».

Ο πρωτεργάτης των συνεταιρισμών Σωκράτης Ιασεμίδης από το 1919 φρόντισε να καταρτισθεί και να κυκλοφορήσει το "Καταστατικό της Ομοσπονδίας Γεωργικό(ν) Συνεταιρισμών Ελλάδος", ως κορυφαίας ιδεολογικής οργάνωσης. Όμως, η πρώτη προσπάθεια ίδρυσης πανελλήνιας οργάνωσης των συνεταιρισμών έγινε το 1922 από τις ενώσεις Πελοποννήσου. Αλλά και τότε δεν εκτιμήθηκε επαρκώς η σημασία της Οργάνωσης που ιδρύθηκε. Άλλες ήταν οι προτεραιότητες της περιόδου εκείνης.

Το "πλήρωμα του χρόνου" ήλθε το 1935, ύστερα από συστηματικές και έντονες προσπάθειες του Θεόδωρου Τζωρτζάκη, στον οποίο πολλά οφείλει η συνεταιριστική κίνηση.

Το καταστατικό εγκρίθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1935

Ενάμιση χρόνο μετά την ίδρυση άρχισαν τα σοβαρά προβλήματα. Το καθεστώς της 4ης Αυγούστου επιδίωξε αρχικά την έμμεση εξάρτηση των συνεταιρισμών από την ΑΤΕ. Στη συνέχεια όμως, με τον Α.Ν. 1138/1938 ιδρύθηκε η Εθνική Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών Ελλάδος (ΕΣΣΕ), στην οποία συγχωνεύθηκε η Πανελλήνια Συνομοσπονδία. Τότε, ολόκληρο το δίκτυο των συνεταιρισμών έγινε Κατευθυνόμενο από τις εντολές της ΕΣΣΕ.

Από την κατοχική κυβέρνηση η ΕΣΣΕ μετονομάσθηκε σε Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών και επανήλθε ως τριτοβάθμια συνεταιριστική οργάνωση, με το Ν.Δ. 21/1941. Κατά την περίοδο της κατοχής η συνομοσπονδία ήταν κατευθυνόμενη από το Υπουργείο Γεωργίας και κύριο μέλημά της είναι η συγκέντρωση γεωργικών προϊόντων.

Μετά την απελευθέρωση, από τον Ιούνιο του 1945 (νόμος 389/1945) κατεβλήθη προσπάθεια αποκατάστασης των πραγμάτων στους συνεταιρισμούς γενικότερα και στη Συνομοσπονδία ειδικότερα. Στις πρώτες ελεύθερες εκλογές της 27ης Ιανουαρίου 1946

εξελέγη 11μελές διοικητικό συμβούλιο. Πρόεδρος εξελέγη ο Αλέξανδρος Μπαλτατζής και Διευθυντής ο Ιωάννης Αφεντάκης.

Η νέα περίοδος που άρχισε για τη Συνομοσπονδία χαρακτηρίζεται από έμφαση στις συνδικαλιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες. Η δραματική κατάσταση της υπαίθρου και η έλλειψη άλλου οργάνου εκπροσώπησης των συμφερόντων του συνόλου των αγροτών, οδήγησαν την Συνομοσπονδία σε αγωνιστικές κινητοποιήσεις και διεκδικήσεις επίλυσης της πληθώρας των προβλημάτων που συσσωρεύσαν οι ανώμαλες περίοδοι που προηγήθηκαν. Σε ένα διχαστικό περιβάλλον της περιόδου αυτής, η Συνομοσπονδία και οι συνεταιρισμοί γενικότερα έπαιξαν έναν πολύ σημαντικό ενωτικό ρόλο.

Με πρωτοβουλίες της ΠΑΣΕΓΕΣ, ιδρύθηκαν, μέχρι το 1967, Κεντρικές Ενώσεις, Κοινοπραξίες ή Συνεταιριστικές εταιρείες για τον καπνό, για το ελαιόλαδο και τις ελιές, για τις σταφίδες, για το κρασί, για τα σύκα, για την κτηνοτροφία, για τα οπωροκηπευτικά, για τις ζωοτροφές, για τις συνεταιριστικές εκδόσεις, για τα γεωργικά εφόδια, κλπ.

Η προσπάθεια ανασυγκρότησης και ενδυνάμωσης του δικτύου των συνεταιρισμών διακόπηκε το 1967, όταν το δικτατορικό καθεστώς, με το Ν.Δ. 31/1967 απομάκρυνε τις αιρετές διοικήσεις και τοποθέτησε στη θέση τους πρόσωπα επιθυμητά από το καθεστώς.

Με την επαναφορά της δημοκρατικής νομιμότητας, διεξήχθησαν ελεύθερες εκλογές. Από το 1976 ξεκινά μια καινούρια προσπάθεια αποκατάστασης της ομαλότητας στους συνεταιρισμούς, που στρέφεται προς τρεις κατευθύνσεις.

- Ενδυνάμωση του συνεταιριστικού μηχανισμού της ΠΑΣΕΓΕΣ προς εξυπηρέτηση των νέων αναγκών που διαφάνηκαν μετά την εκδήλωση του ενδιαφέροντος της χώρας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα,
- Ψήφιση ενός νέου νόμου για τους συνεταιρισμούς που θα καταργούσε τις πολλές παρεμποδιστικές διατάξεις που νόθευαν τον αρχικό νόμο 602/1915
- Συμπλήρωση της συνεταιριστικής δομής με τους φορείς που ήταν αναγκαίοι.

Στη δεκαετία του 1980 το ενδιαφέρον της ΠΑΣΕΓΕΣ στράφηκε στην εκπροσώπηση σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο και στην ομαλή μετάβαση από την εθνική στην Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Με την πάροδο του χρόνου, η ανάγκη συσπείρωσης των συνεταιριστικών δυνάμεων αποτέλεσε ενιαίο στόχο.

Στην αφετηρία της νέας περιόδου της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, μέριμνα της ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελεί η επικράτηση της επιχειρηματικής λογικής σε όλα τα επίπεδα, για την επίτευξη αυξημένης ανταγωνιστικότητας με ταυτόχρονη τήρηση των

<i>Γεωγραφικό Διαμέρισμα</i>	<i>Ε.Α.Σ.</i>	<i>Κύκλος Εργασιών (€)</i>	<i>Θέσεις Εργασίας</i>	<i>Αγροτικοί Συν/σμοί</i>	<i>Αγρότες Μέλη</i>
Στερεά Ελλάδα & Εύβοια	17	83.875.000	938	866	135.635
Πελοπόννησος	19	139.079.000	1.242	1.066	106.060
Νησιά Ιονίου	4	7.810.000	163	197	21.620
Ήπειρος	6	57.081.000	499	463	53.683
Θεσσαλία	10	144.867.000	1.186	705	85.427
Μακεδονία	28	208.893.000	3.365	1.713	174.774
Θράκη	5	91.882.500	597	328	30.190
Νησιά Αιγαίου	11	57.584.000	622	302	46.145
Κρήτη	18	152.003.000	1.170	710	92.778
<i>Σύνολα</i>	<i>118</i>	<i>943.074.500</i>	<i>9.782</i>	<i>6.350</i>	<i>746.812</i>

συνεταιριστικών αρχών και αξιών.

Η ΠΑΣΕΓΕΣ έχει την έδρα της στην Αθήνα και γραφεία στη Θεσσαλονίκη και στις Βρυξέλλες. Με έδρα τη Θεσσαλονίκη λειτουργούν επίσης,

- ☛ Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) Εθνικής Εμβέλειας.
- ☛ Νέο Συνεδριακό Κέντρο

Η μεγαλύτερη δύναμη της ΠΑΣΕΓΕΣ, ευρίσκεται σήμερα στο τεράστιο δίκτυο των Μελών της το οποίο καλύπτει όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας.

Οι ΕΑΣ ως Αγροτικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, προσφέρουν πολλά στην Ελληνική Οικονομία με το σημαντικά υψηλό Κύκλο Εργασιών τους και τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας. Οι οικονομικοί τους δείκτες είναι ενδεικτικοί των δραστηριοτήτων τους.

Συγκεντρωτικά ανά γεωγραφικό διαμέρισμα το Δίκτυο της ΠΑΣΕΓΕΣ, με προσωρινά στατιστικά στοιχεία του έτους 2000 έχει ως ακολούθως:

Ανώτατο καθοδηγητικό όργανο της ΠΑΣΕΓΕΣ, σύμφωνα με το καταστατικό της, αποτελεί η Γενική Συνέλευση. Αυτή αποτελείται από εκλεγμένους αντιπροσώπους από όλες τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις – Μέλη.

Με εισήγηση του Προεδρείου το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει το Γενικό Διευθυντή, ο οποίος έχει την ευθύνη της διοικητικής, οικονομικής και διαχειριστικής λειτουργίας της ΠΑΣΕΓΕΣ.

Το Προεδρείο και ο Γενικός Διευθυντής υποστηρίζονται από ένα ευέλικτο σχήμα διοικητικής οργάνωσης το οποίο αποτελείται αφ' ενός μεν από μονίμους υπαλλήλους υψηλής εξειδίκευσης και ανωτάτης κατάρτισης αφετέρου δε από εξωτερικούς ειδικούς επιστημονικούς συνεργάτες συμβούλους.

Αντιμετωπίζοντας ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, εντός του οποίου καλούνται να λειτουργήσουν τα μέλη της, η ΠΑΣΕΓΕΣ σχεδιάζει αποτελεσματικές πολιτικές με σκοπό να επιτύχει τους παρακάτω στρατηγικούς στόχους:

1. *Ανάπτυξη και διάδοση των αρχών του συνεργατισμού σε Εθνικό επίπεδο*
2. *Αποτελεσματικό συντονισμό στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων τόσο σε Εθνικό όσο και σε Διεθνές επίπεδο.*
3. *Αποτελεσματική αντιπροσώπευση των Συνεταιριστικών Οργανώσεων εντός και εκτός Ελλάδος*

Στα πλαίσια των ανωτέρων στρατηγικών στόχων η ΠΑΣΕΓΕΣ δραστηριοποιείται στα ακόλουθα πεδία:

- *Σχεδιασμός και ανάπτυξη του Ελληνικού Αγροτικού Συνεταιριστικού κινήματος*
- *Μελέτη των προβλημάτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και των φυσικών μελών τους υπόδειξη λύσεων και στήριξη των Συνεταιριστικών Οργανώσεων στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους*
- *Προσφορά συμβουλευτικών Υπηρεσιών στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις μέλη της, σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, εκπόνησης μελετών & ερευνών και σύναψης συμβάσεων*
- *Σχεδιασμός και εφαρμογή του Αγροτικού Συνεταιριστικού εκπαιδευτικού προγράμματος σε ετήσια βάση*

2.2.1 ΜΕΛΗ ΠΑΣΕΓΕΣ

Ε.Α.Σ. Αργινίου

Ε.Α.Σ. Βόχας

Ε.Α.Σ. Αιγιαλείας «Παναγιαλείος»

Ε.Α.Σ. Γαστούνης

Ε.Α.Σ. Αλεξάνδρειας

Ε.Α.Σ. Γιαννιτσών

Ε.Α.Σ. Αλμυρού

Ε.Α.Σ. Γρεβενών

Ε.Α.Σ. Ελασσόνας	Ε.Α.Σ. Αλμωπίας
Ε.Α.Σ. Εορδαίας	Ε.Α.Σ. Δερβενίου
Ε.Α.Σ. Ευβοίας	Ε.Α.Σ. Αμαλιάδος
Ε.Α.Σ. Ζακύνθου	Ε.Α.Σ. Διδυμοτείχου
Ε.Α.Σ. Ηλείας - Ολυμπίας	Ε.Α.Σ. Αμυνταίου
Ε.Α.Σ. Ηρακλείου	Ε.Α.Σ. Δράμας
Ε.Α.Σ. Θεσπρωτίας	Ε.Α.Σ. Αμφίκλειας
Ε.Α.Σ. Θηβών	Ε.Α.Σ. Δωδεκανήσου
Ε.Α.Σ. Θηραϊκών Προϊόντων	Ε.Α.Σ. Άμφισσας
Ε.Α.Σ. Ιεράπετρας	Ε.Α.Σ. Δωρίδας
Ε.Α.Σ. Ιωαννίνων	Ε.Α.Σ. Αξιούπολης
Ε.Α.Σ. Καβάλας	Ε.Α.Σ. Έβρου
Ε.Α.Σ. Καλαβρύτων	Ε.Α.Σ. Αποκορώνου-Σφακίων
Ε.Α.Σ. Καλαμπάκας	Ε.Α.Σ. Έδεσσας - Σκύδρας
Ε.Α.Σ. Καρδίτσας	Ε.Α.Σ. Λέσβου
Ε.Α.Σ. Καστοριάς	Ε.Α.Σ. Λευκάδας
Ε.Α.Σ. Κέρκυρας	Ε.Α.Σ. Λεχαινών
Ε.Α.Σ. Κεφαλληνίας	Ε.Α.Σ. Λήμνου
Ε.Α.Σ. Κιάτου	Ε.Α.Σ. Λιβαδειάς
Ε.Α.Σ. Κιλκίς	Ε.Α.Σ. Μάλεμε***
Ε.Α.Σ. Κίσαμου	Ε.Α.Σ. Μεραμβέλου
Ε.Α.Σ. Κοζάνης - Σερβίων	Ε.Α.Σ. Μεσολογγίου & Ναυπακτίας
Ε.Α.Σ. Κορινθίας	Ε.Α.Σ. Μεσσαράς
Ε.Α.Σ. Κυνουρίας	Ε.Α.Σ. Μεσσηνίας
Ε.Α.Σ. Λαγκαδά	Ε.Α.Σ. Μονοφατισίου
Ε.Α.Σ. Λακωνίας	Ε.Α.Σ. Μυλοποτάμου
Ε.Α.Σ. Λαμίας	Ε.Α.Σ. Νήσων Κυκλάδων & Αργοσαρωνικού
Ε.Α.Σ. Λάρισσας - Τυρνάβου - Αγιάς	Ε.Α.Σ. Εάνθης
Ε.Α.Σ. Λασιθίου	Ε.Α.Σ. Ξηρομέρου
Ε.Α.Σ. Νάξου	Ε.Α.Σ. Ξυλοκάστρου
Ε.Α.Σ. Νάουσας	Ε.Α.Σ. Ορεστιάδας
	Ε.Α.Σ. Παππίγγου

Ε.Α.Σ. Πάρου
Ε.Α.Σ. Πατρών
Ε.Α.Σ. Πεζών
Ε.Α.Σ. Πηλίου & Βορείων Σποράδων
Ε.Α.Σ. Πιερίας
Ε.Α.Σ. Πολυγύρου
Ε.Α.Σ. Πρέβεζας
Ε.Α.Σ. Πωγωνίου
Ε.Α.Σ. Ρεθύμνης
Ε.Α.Σ. Ροδόπης
Ε.Α.Σ. Σελίνου
Ε.Α.Σ. Τροιζηνίας
Ε.Α.Σ. Σερρών
Ε.Α.Σ. Σητείας
Ε.Α.Σ. Φλωρίνας
Ε.Α.Σ. Σύρου
Ε.Α.Σ. Τήνου
Ε.Α.Σ. Τρικάλων
Ε.Α.Σ. Χαλκιδικής
Ε.Α.Σ. Χανίων
Ε.Α.Σ. Χίου

2.2.2 ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ & ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΜΙΚΡΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΑΣΕΓΕΣ

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ «Ο ΕΒΡΟΣ»

Διεύθυνση: Ιχθυόσκαλα Αλεξανδρούπολης - 66100 - Ν. Έβρου

e-mail: fnevros@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1986

Αριθμός Μελών: 97

Αριθμός Σκαφών: 77

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ

Διεύθυνση: Αλόνησος 37 005 - Ν. Μαγνησίας

e-mail: fnalonis@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1974

Αριθμός Μελών: 120

Αριθμός Σκαφών: 68

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ & ΒΙΣΤΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ "ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ"

Διεύθυνση: Πόρτο - Λάγος 67 063 - Ν. Ξάνθης

e-mail: fnviston@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1980

Αριθμός Μελών: 27

Αριθμός Σκαφών: 15

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Διεύθυνση: Ύδρας 18 - 65 201 - Καβάλα - Ν. Καβάλας

e-mail: fnkavala@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1993

Αριθμός Μελών: 48

Αριθμός Σκαφών: 48

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ ΜΗΧΑΝΙΩΝΑΣ

Διεύθυνση: Νέα Μηχανιώνα 57 001 - Ν. Θεσσαλονίκης

e-mail: funeam@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1983

Αριθμός Μελών: 204

Αριθμός Σκαφών: 130

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ

«Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ - ΤΑΛΙΑΝΙ»

Διεύθυνση: Καμαριώτισσα - 68002 - Σαμοθράκη - Ν. Έβρου

e-mail: fnsamoth@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1996

Αριθμός Μελών: 20

Αριθμός Σκαφών: 19

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΤΥΛΙΔΑΣ "Ο ΜΑΛΙΑΚΟΣ"

Διεύθυνση: Κωστοριζίου 16 - 35 300 - Στυλίδα - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnstylis@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1963

Αριθμός Μελών: 58

Αριθμός Σκαφών: 40

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΚΑΛΑΣ ΣΥΚΑΜΙΝΕΑΣ

Διεύθυνση: Σκάλα Συκαμινέας 81 100 - Ν. Λέσβου

e-mail: fulesvos@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1988

Αριθμός Μελών: 15

Αριθμός Σκαφών: 15

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΥΡΟΥ

Διεύθυνση: Λεοτσάκου 4 - 84100 - Σύρος - Ν. Κυκλάδων

e-mail: fusyros@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1984

Αριθμός Μελών: 31

Αριθμός Σκαφών: 31

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΥΜΠΙΑΚΙΟΥ

Διεύθυνση: Ηράκλειο 70 200 - Ν. Ηρακλείου

e-mail: futibaki@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1984

Αριθμός Μελών: 31

Αριθμός Σκαφών: 31

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ - ΟΣΤΡΑΚΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ

«Η ΧΑΛΑΣΤΡΑ»

Διεύθυνση: Χαλάστρα 57 330 - Ν. Θεσσαλονίκης

e-mail: fuhalastra@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1981

Αριθμός Μελών: 180

Αριθμός Σκαφών: 120

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

Διεύθυνση: Αγία Τριάδα 35003 - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fntrias@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1984

Αριθμός Μελών: 68

Αριθμός Σκαφών: 30

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΚΑΛΑΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ

Διεύθυνση: Αταλάντη 35 200 - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnskala@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1994

Αριθμός Μελών: 78

Αριθμός Σκαφών: 40

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΧΛΑΔΙΟΥ

Διεύθυνση: Αχλάδι 35013 - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnald@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1986

Αριθμός Μελών: 37

Αριθμός Σκαφών: 27

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Διεύθυνση: Θεολόγος 35005. Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fntheolg@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1963

Αριθμός Μελών: 95
Αριθμός Σκαφών: 56

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΩΛΟΥ

Διεύθυνση: Καινούργιο 35 009 - Μώλος - Ν. Φθιώτιδας
e-mail: fnmolos@otenet.gr
Χρονολογία Ίδρυσης: 1994
Αριθμός Μελών: 85
Αριθμός Σκαφών: 22

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ "ΠΑΝΑΓΙΑ ΥΠΑΠΑΝΤΗ"

Διεύθυνση: Κάλυμνος 85 200 - Ν. Δωδεκανήσου
e-mail: fnkalymn@otenet.gr
Χρονολογία Ίδρυσης: 1984
Αριθμός Μελών: 800
Αριθμός Σκαφών: 458

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΥ

Διεύθυνση: Κουφονήσια 84 300 - Ν. Κυκλάδων
e-mail: fnkoufonis@otenet.gr
Χρονολογία Ίδρυσης: 1982
Αριθμός Μελών: 85
Αριθμός Σκαφών: 85

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΑΡΥΜΝΑΣ

Διεύθυνση: Λάρυμνα 35 012 - Ν. Φθιώτιδας
e-mail: fnlarymn@otenet.gr
Χρονολογία Ίδρυσης: 1988
Αριθμός Μελών: 87
Αριθμός Σκαφών: 46

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΡΟΥ

Διεύθυνση: Λέρος - 84 300

e-mail: fnleros@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1986

Αριθμός Μελών: 123

Αριθμός Σκαφών: 123

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΙΜΝΗΣ

Διεύθυνση: Λίμνης 35005 - Ν. Εύβοιας

e-mail: fnlimni@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1985

Αριθμός Μελών: 28

Αριθμός Σκαφών: 28

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΗΜΝΟΥ "Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ"

Διεύθυνση: Παναγία Λήμνου 81401 - Ν. Λέσβου

e-mail: fnlimnos@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1998

Αριθμός Μελών: 38

Αριθμός Σκαφών: 38

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΛΙΕΩΝ ΠΑΤΜΟΥ

Διεύθυνση: Πάτμος 85 500

e-mail: fnpatmos@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1984

Αριθμός Μελών: 77

Αριθμός Σκαφών: 64

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΩΝ

Διεύθυνση: Ράχες 35300 - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnrahes@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1988

Αριθμός Μελών: 57

Αριθμός Σκαφών: 26

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΟΔΙΤΣΑΣ

Διεύθυνση: Ροδίτσα 35 100 - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnrodiaca@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1983

Αριθμός Μελών: 140

Αριθμός Σκαφών: 30

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ

Διεύθυνση: Καμαριώτισσα - 68002 - Σαμοθράκη - Ν. Έβρου

e-mail: fnsamoth@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1995

Αριθμός Μελών: 24

Αριθμός Σκαφών: 22

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΥΛΙΔΑΣ

Διεύθυνση: Λαμίας 9 - 35 300 - Στυλίδα - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnstyls@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1960

Αριθμός Μελών: 170

Αριθμός Σκαφών: 120

ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΣΤΡΑΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Διεύθυνση: Στυλίδα - 35 300 - Ν. Φθιώτιδας

e-mail: fnfthiod@otenet.gr

Χρονολογία Ίδρυσης: 1993

Αριθμός Μελών: 35

Αριθμός Σκαφών: 25

2.2.3 ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΣΕΓΕΣ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Ν. ΕΒΡΟΥ "Η ΜΕΛΙΣΣΑ"
- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ "Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΗΝΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

- ⊕ Αγροτικός Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Σαμοθράκης
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Ξάνθης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Ν. Σκιάνης Χαλκιδικής
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Κασσανδρινού - Φούρκας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- ⊕ Αγροτικός Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Έδεσσας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Φλώρινας" η μέλισσα"
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Κοζάνης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Τρικάλων
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Πύλης
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Ν. Λάρισας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Καρδίτσας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Αλμυρού

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Άρτας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Μελισσοκόμων Λήμνου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Νομού Ηρακλείου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Αιτωλοακαρνανίας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Ναυπακτίας και Δωρίδας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Χαλκίδας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Αταλάντης
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Λιβαδειάς
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Ελάτειας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Μαλεσίνας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

- ⊕ Αγροτικός Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Αμπελακίων Σαλαμίνας "Ο ΑΙΑΣ"
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Κερατέας «Η Μέλισσα»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Κορίνθιας
- ⊕ Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Αγίου Δημήτριου Ναυπλίας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός "Μελισσοκομική Καλύμνου"
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Ιουλίδας Κέας «Η Καστριανή» ΚΟΠΑΣ μελιού

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

«ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑΣ»

- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΙΚΗΤΗΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΘΑΣΟΥ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Ν. ΕΒΡΟΥ « Η ΜΕΛΙΣΣΑ»
- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΟΛΟΥ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
- "Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ"
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΗΝΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ

- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Ν. ΣΚΙΩΝΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΙΝΟΥ - ΦΟΥΡΚΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ "Η ΜΕΛΙΣΣΑ"
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΥΛΗΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΩΝ ΔΗΜΝΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΚΑΙ ΔΩΡΙΔΟΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΛΑΤΕΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΑΛΕΣΙΝΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ "Ο ΑΙΑΣ"
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΕΡΑΤΕΑΣ "Η ΜΕΛΙΣΣΑ"
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ "ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗ ΚΑΛΥΜΝΟΥ"
- ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΟΥΛΙΔΑΣ ΚΕΑΣ " Η ΚΑΣΤΡΙΑΝΗ"
ΚΟΠΑΣ Μελιού

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

2.2.4

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Οι Συνεταιρισμοί, μορφές ως γνωστό συλλογικής δράσης από τις πιο παλιές και πιο πετυχημένες σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν να επιδείξουν πολύ θετικά αποτελέσματα, όπου και οπότε εφαρμόστηκαν απρόσκοπτα στον τομέα της γεωργίας και αφέθηκαν να λειτουργήσουν σωστά.

Μια περαιτέρω χρησιμοποίησή τους στον αγροτουριστικό χώρο με την συσπείρωση μεμονωμένων ιδιοκτητών αγροτουριστικών καταλυμάτων σε Συνεταιρισμούς και τη συνεταιριστική οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση μικρών βιοτεχνικών επιχειρήσεων, **έχει ευεργετικά αποτελέσματα γιατί μπορεί αναμφισβήτητα να πετύχει:**

- ⊖ Καλύτερη οργάνωση σε επιχειρηματική βάση λόγω μεγαλύτερου μεγέθους της επιχείρησης ανεξάρτητα αν πρόκειται για δωμάτια, εργαστήρια παραγωγής προϊόντων, ή εστιατόρια
- ⊖ Καλύτερο καταμερισμό εργασίας και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των δεξιοτήτων των μελών της συνεταιριστικής επιχείρησης
- ⊖ Αποτελεσματικότερη διαφήμιση λόγω καλλίτερης οικονομικής δυνατότητας για ανάληψη των όποιων αναγκαίων δαπανών
- ⊖ Αποσόβηση του εξοντωτικού ανταγωνισμού σε μικροκλίμακα Δήμου ή κοινότητας και όλων των συνεπειών του, είτε αυτά είναι οικονομικά (σπάσιμο τιμών), είτε είναι κοινωνικά (διασάλυση των διαπροσωπικών σχέσεων).
- ⊖ Αποτελεσματικότερη επενδυτική προσπάθεια για εξοπλισμό δωματίων, εστιατορίων, μικρών επιχειρήσεων κλπ και όχι μόνο, λόγω μαζικών αγορών
- ⊖ Ευκολότερη δημιουργία παρασκευής ενός τουριστικού πακέτου με την καταγραφή

και την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής που έχει την έδρα του ο Συνεταιρισμός, η αναβίωση παλιών τοπικών εθίμων, η χάραξη μονοπατιών για περίπατους αναψυχής, πάντοτε με σεβασμό και φροντίδα για το φυσικό περιβάλλον, οι επιδείξεις κατασκευής τοπικών προϊόντων (υφαντών, ξυλόγλυπτων, ζυμαρικών, κρεάτων) η οργάνωση και διατήρηση μικρών μονάδων οικοσυστημάτων ζώων για τους μικρούς επισκέπτες από τις πόλεις μπορεί να διαμορφώσουν ένα δελεαστικό πακέτο για τους τουρίστες, οι οποίοι έχουν κάθε λόγο έτσι να παρατείνουν την διαμονή τους σ' ένα συγκεκριμένο χώρο

- ⇒ Ευκολότερη αποδοχή της φιλοσοφίας και του πνεύματος μιας αειφόρου τοπικής τουριστικής ανάπτυξης, όπου παράγονται και προσφέρονται τα όποια τουριστικά προϊόντα μέσα από μια συνετή αξιοποίηση των φυσικών πόρων και μέσα από μια πρόσθετη φροντίδα για το φυσικό και δομημένο περιβάλλον
- ⇒ Αναντίρρητη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ευκολότερη ικανοποίηση της ζήτησης για ντόπια, νωπά καθώς και μεταποιημένα προϊόντα, μέσα από τη λειτουργία των Α.Σ. καθώς και τη λειτουργία των Γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών καθώς και τη λειτουργία εκθετηρίων, εστιατορίων και μικρών βιοτεχνικών μονάδων.
- ⇒ Αρμονική συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς τους Αγροτικούς Συλλόγους και την τοπική αυτοδιοίκηση για την καλλίτερη λειτουργία τους, για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινού τοπικού ενδιαφέροντος LEADER κλπ.
- ⇒ Βελτίωση της αυτοπεποίθησης και κοινωνική αναβάθμιση των νέων γυναικών της υπαίθρου, τόσο μέσα από τις δραστηριότητες που συνεπάγεται η απασχόλησή τους στην Αγροτουριστική επιχείρηση, όσο και με την εκλογή και συμμετοχή τους στα όργανα του Συνεταιρισμού, που αμβλύνει τις τάσεις φυγής τους για τις κοντινότερες ή μακρινότερες πόλεις αναζητώντας καλλίτερες συνθήκες ζωής. Έτσι μένοντας, αποφασίζουν ευκολότερα να στήσουν στον τόπο τους το δικό τους σπιτικό αποτρέποντας την ερημοποίηση μικρών και μεγάλων χωριών από το γυναικείο κυρίως πληθυσμό, που τείνει να πάρει επιδημική μορφή τα τελευταία χρόνια.

Αυτά είναι μερικά από τα ευεργετήματα που μπορεί να προσφέρει ο Γυναικείος Αγροτουριστικός Συν/σμός στα μέλη του και στους τρίτους, αν και εφόσον αυτά τα μέλη, λειτουργήσουν σωστά, οικοδομήσουν υγιείς διαπροσωπικές σχέσεις στηριγμένες μόνο στο κοινό συμφέρον και αφαιρέσουν από το λεξιλόγιό τους όπου είναι αυτό δυνατό τη λέξη ΕΓΩ, αντικαθιστώντας την με την λέξη ΕΜΕΙΣ.

Σήμερα λειτουργούν στη χώρα μας περισσότεροι από 100 Γυναικείοι Αγροτουριστικοί και Βιοτεχνικοί Συνεταιρισμοί.

**ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 16 11526 - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ : 21077.86.747

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ένωση Αγροτουριστικών, Οικοτεχνικών και Βιοτεχνικών Συνεταιρισμών Ελλάδας ιδρύθηκε τον Μάιο 1999 μετά από προσπάθειες πολλών πρωτοβάθμιων Συνεταιρισμών και με την στήριξη του Υπουργείου Γεωργίας, της ΠΑΣΕΓΕΣ και της Αγροτικής Τράπεζας.

Σκοπός της Ένωσης, που έχει πανελλήνια εμβέλεια και είναι η μοναδική δευτεροβάθμια οργάνωση σ' αυτόν τον τομέα, είναι η ενίσχυση, η διεύρυνση και ο συντονισμός του έργου και των δραστηριοτήτων των μελών της. Βέβαια, για να γίνει ισχυρή και να μπορέσει να στηρίξει με επάρκεια τα μέλη της θα πρέπει να είναι και οικονομικά ανεξάρτητη και γι' αυτό στους σκοπούς της περιλαμβάνονται και δράσεις που αφορούν την επιχειρηματική της ανάπτυξη.

Σήμερα υπάρχουν πάνω από 100 Συνεταιρισμοί στους τομείς του Αγροτουρισμού και της αγροτικής Βιοτεχνίας και Οικοτεχνίας, διάσπαρτοι σ' όλη την χώρα και ο βαθμός και το επίπεδο της οργανωτικής τους κατάστασης ή της επιχειρηματικής τους δράσης διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες των Συνεταιρισμών είναι υψηλού επιπέδου και παρουσιάζουν σε πολλές περιπτώσεις μοναδική πρωτοτυπία

Η δράση των Συνεταιρισμών είναι πραγματικό παράδειγμα τοπικής ανάπτυξης, έχει επιφέρει αναζωογόνηση της τοπικής οικονομίας, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και συγκρατώντας τους νέους στον τόπο καταγωγής τους.

Η Ένωση προσπαθεί να παρεμβαίνει δυναμικά κάθε φορά που θα απαιτηθεί υπέρ των μελών της δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξή τους και την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης είναι πενταμελές, εκλέγεται για τρία χρόνια και η σύστασή του σήμερα έχει ως εξής:

Πρόεδρος: Φρόσω Χαρίτου (Αράχοβα)
Αντιπρόεδρος: Εύη Δεληπέτρου (Ζαγορά)
Γραμματέας: Αγγελική Γκέγκε (Κύμη)
Ταμίας: Δάφνη Βαβλιάκη (Ζίχνη)
Μέλος: Μαρία Μπελλιά (Βελβενδός)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ

- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Κοκκινογείων "Ο ΜΑΡΑΣ"
- ⊕ Γυναικείος Συνεταιρισμός Παρανεστίου Δράμας
- ⊕ Αγροτοοικοτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Σαμοθράκης "ΑΞΙΟΚΕΡΣΑ"
- ⊕ Παραγωγικός Συνεταιρισμός Γυναικών Λουτρού "ΧΑΝΑ"
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Πέπλου Έβρου
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Δαδιάς "Η ΓΕΡΑΚΙΝΑ"
- ⊕ Συνεταιρισμός Γυναικών Δήμου Τυχερού
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Γυναικών Τριγώνου "Γ ΑΙΑ"
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πεπίου

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Λεπτοκαρυάς Πιερίας "ΕΡΑΤΩ"
- ⊕ Αγροτουριστικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πορόιων
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Φυλλίδας Νέας Ζίχνης
- ⊕ Γυναικείος Αγροτικός Συνεταιρισμός Παραδοσιακών Προϊόντων "ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ"
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Αρχαγγέλου
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Αγίων Αναργύρων
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Βαρβάρας Χαλκιδικής

ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- ⊕ Γυναικείος Συνεταιρισμός επεξεργασίας ραφής αποκομμάτων γούνας και στρατιωτικών, παραδοσιακών στολών και ενδυμάτων
- ⊕ Αγροτικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Αγίου Γεωργίου Γρεβενών
- ⊕ Συνεταιρισμός Γυναικών Περιοχής Δήμου Αγίων Αναργύρων
- ⊕ Συνεταιρισμός Γυναικών Νεστορίου
- ⊕ Αγροτικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Βελβενδού
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Αγίου Γερμανού Πρεσπών

- ⊕ Αγροτικός Γυναικείος Συνεταιρισμός Άνω Καλλινίκης Φλώρινας "ΠΕΛΑΓΟΝΙΑ"
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Ψαράδων Πρεσπών

ΗΠΕΙΡΟΣ

- ⊕ Αγροτικός Γυναικείος Συνεταιρισμός Θεσπρωτικού «Η ΜΙΚΡΗ ΛΑΚΚΑ ΣΟΥΛΙΟΥ»
- ⊕ Γυναικείος Αγροτικός Συνεταιρισμός Δήμου Ηράκλειας "ΤΑ ΡΑΔΟΒΥΖΙΑ"
- ⊕ Αγροτικός Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πέτα Άρτας
- ⊕ Αγροτικός Γυναικείος Συνεταιρισμός Παραποτάμου Θεσπρωτίας
- ⊕ Αγροτικός Γυναικείος Συνεταιρισμός Παραμυθιάς Θεσπρωτίας
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Γυναικών Ηγουμενίτσας "ΔΙΩΝΗ"
- ⊕ Αγροτικός Γυναικείος Ηπειρωτικός Συνεταιρισμός «Η ΓΗΣ»

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- ⊕ Αγροτουριστικός Γυναικείος Συνεταιρισμός Περιοχής Σοφάδων Ε.Π.Ε.
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Λίμνης Πλαστήρα
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Αμπελακίων Λάρισας
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Πορταριάς
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Ενοικιαζομένων Δωματίων Πηλίου Περιχώρων και Νήσων «Η ΜΕΛΙΣΣΑ»
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Γλώσσας Σκοπέλου
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Δήμου Αλοννήσου "ΙΚΟΣ"
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Αφειτών "Η ΘΕΤΙΣ"
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Ζαγοράς
- ⊕ Αγροτικός Ανθοκομικός Συνεταιρισμός Γυναικών Μακρυράχης Πηλίου
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός "ΑΧΕΛΩ"
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Ανήλιου Ομάδα Γυναικών
- ⊕ Γυναικείος Αγροτικός Συνεταιρισμός Δήμου Πτελεού "ΦΤΕΛΙΑ"

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

- ⊕ Γυναικείος Εμπορικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Π.Ε. «ΑΛΚΥΟΝΕΣ»
- ⊕ Γυναικείος Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Περαχωρίου Ιθάκης

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Δήμου Ελάτειας "ΚΡΑΝΑΙΑ ΑΘΗΝΑ"
- ⊕ Πρότυπος Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός Σηροτροφίας, Οικοτεχνίας - Περιοχής Κύμης "ΠΑΣΟΣΑΠ"
- ⊕ Χειροτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Λίμνης Ευβοίας

- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Νέας Αρτάκης "ΑΡΤΑΚΕΙΑ ΚΡΗΝΗ"
- ⊕ Αγροτουριστική Συνεταιριστική Οργάνωση Γυναικών Νέας Αρτάκης "ΝΕΑ ΚΥΖΙΚΟΣ"
- ⊕ Γυναικείος Συνεταιρισμός Παραδοσιακών Προϊόντων "ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ"
- ⊕ Γεωργοτουριστικός Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Αράχοβας «ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ»

ΑΤΤΙΚΗΣ

- ⊕ Γυναικείο Καλλιτεχνικό Συνεταιριστικό Εργαστήρι Αγγειοπλαστικής Δήμου Σχηματαρίου "ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ ΚΟΡΗ"

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Οικοτεχνίας-Χειροτεχνίας "Η ΕΡΓΑΝΗ"
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Βιοτεχνίας, Οικοτεχνίας και Χειροτεχνίας Ανωγείων Λακωνίας

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Πέτρας
- ⊕ Αγροτουριστικός-Αγροτοβιοτεχνικός Συνεταιρισμός Πολιχνίτου Λέσβου
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Μεσοτόπου Λέσβου
- ⊕ Αγροτικός Συνεταιρισμός Γυναικών Ασωμάτων Λέσβου "ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ"
- ⊕ Συνεταιρισμός Γυναικών Στύψης Υψηλομετώπου Λέσβου
- ⊕ Αγροτομεταποιητικός Συνεταιρισμός Γυναικών Αγιάσου
- ⊕ Συνεταιρισμός Ζαχαροπλαστικής Γυναικών Αττικής Δήμου

ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Σύρου "ΤΟ ΚΑΣΤΡΙ"
- ⊕ Συνεταιρισμός Παραδοσιακής Τέχνης Απείρανθου Νάξου

ΚΡΗΤΗ

- ⊕ Αγροτικός Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Κρουσώνα Ηρακλείου «Η ΚΡΟΥΣΑΝΙΩΤΙΣΣΑ»
- ⊕ Συνεταιρισμός Κρητικών Παραδοσιακών Υφαντών Μεσσαράς
- ⊕ Αγροτικός Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός Ανωγειανών Γυναικών "ΤΟ ΡΑΕΤΙ"
- ⊕ Αγροτικός Οικοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Κάτω Αστών "ΑΣΙΤΙΑΝΑ ΕΔΕΣΜΑΤΑ"
- ⊕ Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Γαβαλοχωρίου
- ⊕ Συνεταιρισμός Γυναικών Παραδοσιακής Χειροτεχνίας Κισσάμου Χανίων
- ⊕ Γυναικείος Συνεταιρισμός Υφαντικής και Παραδοσιακών Τεχνών Ανόπολης Σφακίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΤΩΝ 2000 - 2002

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μία από τις βασικές μεθόδους ανάλυσης των οικονομικών στοιχείων του ισολογισμού είναι και η κάθετη ανάλυση. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το συνολικό ενεργητικό παριστάνεται με 100 % και στη συνέχεια κάθε στοιχείο του ενεργητικού εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ενεργητικού. Ομοίως, το συνολικό παθητικό παριστάνεται με 100, % και στη συνέχεια, κάθε στοιχείο του παθητικού εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού παθητικού. Βασική επιδίωξη της ανάλυσης αυτής είναι ο προσδιορισμός της εσωτερικής δομής του ισολογισμού, δηλαδή η δομή των κεφαλαίων και της περιουσίας.

Κάθετη ανάλυση διενεργείται και στα αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με αυτή την μέθοδο, οι πωλήσεις παριστάνονται με 100 % και στη συνέχεια, κάθε στοιχείο της κατάστασης εκφράζεται ως ποσοστό των πωλήσεων. Με την εφαρμογή της ανάλυσης αυτής μπορούμε να σχηματίσουμε μια καθαρή εικόνα για την σημασία και την βαρύτητα των συστατικών στοιχείων της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης. Βασική επιδίωξη είναι ο προσδιορισμός του ποσοστού των πωλήσεων που απορροφάται από κάθε στοιχείο κόστους ή εξόδου, καθώς και το ποσοστό των πωλήσεων που απομένει ως μικτό κέρδος, το ποσοστό που απομένει ως καθαρό κέρδος εκμετάλλευσης και το ποσοστό καθαρού κέρδους χρήσης.

3.2 ΚΑΘΕΤΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

3.2.1 ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ 2000-2002

Από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς των ετών 2000-2002 του συνεταιρισμού, μπορέσαμε να καταρτίσουμε τις παρακάτω καταστάσεις κοινών μεγεθών :

ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΤΩΝ 2000-2002

(ποσά από μετατροπή δραχμών σε ευρώ για τα έτη 2000 και 2001)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2000		2001		2002	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
Εξοδα εγκατάστασης	363.400,00	2	0,038	-	896.652,46	8,1
Πάγια	1.998.580,57	11	1.942.653,50	17	1.971.241,76	18
Συμμύχες κ' άλλες μακρ/σμες απαιτήσεις	76.487,82	0,4	77.269,07	0,7	77.269,08	0,7
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.438.468,39	14	2.019.922,61	18	2.945.163,30	27
Αποθέματα	3.444.410,76	19	4.314.079,08	38	4.038.518,58	37
Απαιτήσεις	4.274.286,26	24	3.279.084,73	29	3.427.344,64	31
Χρεόγραφα	5.866,24	0	5.866,24	0,1	5.866,24	0,1
Διαθέσιμα	7.284.528,83	41	1.189.407,80	11	616.432,51	5,6
Μεταβατικοί Λογ. Ενεργητικού	504.453,37	2,8	512.679,80	4,5	11.497,11	0,1
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	15.513.545,46	86	9.301.117,65	82	8.099.659,08	73
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	17.952.014,34	100	11.321.040,25	100	11.044.822,38	100

1. Πίνακας 1

ΚΑΘΕΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΕΤΩΝ 2000-2002

(ποσά από μετατροπή δραχμών σε ευρώ για τα έτη 2000 και 2001)

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	2000		2001		2002	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΚΕΦΑΛΑΙΑ	160.674,98	0,89	160.674,98	1,42	160.674,98	1,45
Διαφ. Αναπροσαρμογής - Επιχορηγήσεις	3.844,46	0,02	3.844,46	0,03	3.844,46	0,03
Αποθεματικά	132.620.414,05	739	132.620.414,05	1.171,45	134.406.130,16	1.216,91
Αποτελέσματα σε νέο	-134.088.622,60	-747	-133.680.348,57	-1.180,81	-133.038.660,90	-1.204,53
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-1.303.689,11	-7,3	-895.415,08	-7,91	1.531.988,70	13,86
Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	1.656.575,51	9,23	1.046.590,21	9,24	1.905.661,95	17,25
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	17.584.425,46	19,2	11.098.037,17	98,03	7.600.218,54	36,56
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	17.584.425,46	23,8	11.098.037,17	98,03	7.600.218,54	31
Μεταβατικοί Λογ. Παθητικού	14.702,48	0,03	71.801,54	0,63	6.953,19	0,053
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	17.952.014,34	100	11.321.040,25	100	11.044.822,38	100

2. Πίνακας 2

Από την προσεκτική μελέτη των ποσοστών κοινού μεγέθους, όπως φαίνονται στους πίνακες 1 και 2 μπορούμε να κάνουμε της εξής διαπιστώσεις :

1. Ο συνεταιρισμός χαρακτηρίζεται ως μονάδα έντασης κυκλοφοριακών στοιχείων, αφού το ποσοστό των πάγιων στοιχείων , ναι μεν αυξάνεται (από 14 % στα 27 % σταδιακά) στη διάρκεια της τριετίας αλλά παραμένει πολύ μικρότερο από το 50 % του συνόλου του ενεργητικού. Οι εταιρείες εντάσεως κυκλοφοριακών στοιχείων έχουν το πλεονέκτημα μικρών, αναλογικά, σταθερών εξόδων αλλά το μειονέκτημα της ανάγκης βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

2. Κατά τη διάρκεια της τριετίας παρόλο που φαινομενικά τα πάγια στοιχεία αυξήθηκαν, στην ουσία αυτή η αύξηση του ποσοστού οφείλεται στην μικρότερη βάση υπολογισμού των επόμενων χρήσεων (11.321.040,25 για το 2001 και 11.044.822,38 για το 2002 αντίστοιχα). Από ότι μπορούμε να συμπεράνουμε από την κάθετη ανάλυση, τα πάγια αυτά δεν καλύπτονται από τα ίδια κεφάλαια αλλά μάλλον από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Η ενέργεια αυτή είναι μάλλον αρνητική για τον συνεταιρισμό από βραχυχρόνια σκοπιά γιατί εάν χρηματοδοτεί τα πάγια στοιχεία της δανειζόμενος, ίσως να αντιμετωπίσει πρόβλημα ρευστότητας.

3. Παρατηρούμε ότι υπάρχει μια κάμψη της δραστηριότητας της επιχείρησης στις χρονιές που ελέγχθηκαν, κατά περίπου 1/3 του συνόλου της.

4. Το ύψος των αποθεμάτων αυξήθηκε στο διάστημα 2001 – 2002 και παράλληλα με τον δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων ο οποίος μειώθηκε στο ίδιο χρονικό διάστημα (από 1,64 το 2000 σε 1,44 το 2001 και 1,57 το 2002, με παράλληλη μείωση της βάσης υπολογισμού τους) αυτό μας δείχνει ότι τα αποθέματα παραμένουν για περισσότερο χρόνο στις αποθήκες του συνεταιρισμού με άμεσο κίνδυνο για τα συμφέροντα των συνεταιριστών.

5. Οι απαιτήσεις ενώ φαίνεται να αυξήθηκαν, στην ουσία σε απόλυτα μεγέθη μειώθηκαν στη διάρκεια της τριετίας, όπως επίσης και τα διαθέσιμα παρουσίασαν μεγάλη πτώση στο ίδιο διάστημα. Από αυτό μπορούμε να συμπεράνουμε πως ο συνεταιρισμός κινήθηκε με γνώμονα την καλύτερη διάρθρωση και αξιοποίηση της περιουσίας του, έτσι ώστε να μην μένει ανεκμετάλλευτο κεφάλαιο κίνησης. Βέβαια αυτό μπορεί να οφείλεται και στην πτώση της ταχύτητας κυκλοφορίας των αποθεμάτων.

6. Παρ' όλ' αυτά οι απαιτήσεις βρίσκονται σε μεγάλο ύψος και αυτό δείχνει κακή πιστωτική πολιτική η οποία ενέχει κινδύνους μη είσπραξης των απαιτήσεων της επιχείρησης.

7. Τα κεφάλαια, οι επιχορηγήσεις καθώς και τα αποθεματικά παρέμειναν αμετάβλητα στο εξεταζόμενο διάστημα και η όποια διαφορά στα ποσοστά οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην διαφορά του συνόλου της περιουσίας του συνεταιρισμού. Όμως αυτό

στους συνεταιρισμούς είναι αποδεκτό εφόσον δεν είναι αμιγώς κερδοσκοπικοί οργανισμοί αλλά εμπεριέχουν την έννοια της διαχείρισης εμπορευμάτων τρίτων, με σκοπό την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή τους.

8. Είναι φανερό όμως ότι οι ζημιές προηγούμενων χρήσεων επηρεάζουν ιδιαίτερα αρνητικά τα αποτελέσματα κάθε επόμενης χρήσης, και έτσι παρόλο που το 2002 υπήρξαν κέρδη, αυτά δεν «φαίνονται» ιδιαίτερα σε σύγκριση με τα χρέη.

9. Όσον αφορά τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, αυτές έδειξαν την τάση να διογκωθούν στις χρήσεις 2000 και 2001, φτάνοντας στο σημείο να χρησιμοποιούν μέχρι και ποσοστό 98 % του συνόλου του παθητικού στη χρήση 2001, επανήλθαν όμως μετά από σωστή διαχείριση της διοίκησης στη χρήση 2002, σε ποσοστό κάτω του 50 % του συνόλου.

10. Παράλληλα και λόγω, μάλλον, του ύψους των απαιτήσεων το ποσοστό των προβλέψεων ανήλθε στο 17,25 % του συνόλου της περιουσίας, που αντιστοιχεί σε διαφορά απολύτων μεγεθών σχεδόν 300.000 € στο διάστημα που εξετάζουμε.

3.2 Κάθετη Ανάλυση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Από τα δημοσιευμένα αποτελέσματα χρήσης του συνεταιρισμού, μπορέσαμε να καταρτίσουμε την παρακάτω κατάσταση κοινών μεγεθών αποτελεσμάτων χρήσης :

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2000-2002						
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	2000		2001		2002	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ						
Πωλήσεις	6.587.352,61	100	6.478.360,73	100	7.250.846,14	100
- Κόστος Πωλήσεων	5.468.001,20	83,12	5.596.294,67	86,38	6.574.746,46	90,67
ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	1.110.351,42	16,88	882.066,06	13,62	676.099,68	9,33
+ Άλλα Έσοδα Εκμετάλλευσης	23.527,00	0,36	0	-	0	-
ΣΥΝΟΛΟ	1.133.878,43	17,24	882.066,06	13,62	676.099,68	9,33
- Έξοδα Διοικητικής λειτουργίας	1.280.980,34	19,47	805.842,21	12,44	611.858,34	8,44
- Έξοδα λειτουργίας Διάθεσης	153.068,00	2,33	153.899,23	2,41	108.485,16	1,5
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	1.434.048,34	21,8	959.741,45	14,85	720.343,50	9,93
ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	-300.169,92	4,56	-77.675,40	1,2	-44.243,82	0,61
+ Χρηματοοικονομικά έσοδα	10.747,61	0,16	6.687,42	0,1	10.021,39	0,14
- Χρηματοοικονομικά έξοδα	20.418,24	0,31	17.689,48	0,3	20.663,70	0,28
ΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	-309.840,55	4,7	-88.677,45	1,37	-54.886,13	0,76
+ Έκτακτα Έσοδα	224.464,28	-3,41	718.197,28	-11,08	1.017.082,64	14,03
- Έκτακτα Έξοδα	71.493,55	1,09	221.245,81	3,41	281.019,48	3,87
ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	-156.869,82	2,39	408.274,03	6,3	681.177,03	9,39
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-156.869,82	2,39	408.274,03	6,3	681.177,03	9,39

Από την μελέτη των ποσοστών κοινού μεγέθους μπορούμε να κάνουμε τις εξής παρατηρήσεις – διαπιστώσεις :

3.2.1 Ποσοστό κόστους πωληθέντων, μικτού κέρδους

Από το έτος 2000 προς το έτος 2002 παρατηρείται μία αρκετά σημαντική μεταβολή στο ποσοστό του κόστους πωλήσεων, αφού από το 83,12 του 2000 αυξήθηκε στο 86,38 το 2001 και στο 90,67 των πωλήσεων το 2002, με συνέπεια το ποσοστό μικτού κέρδους να μειωθεί από το 16,88 στο 13,62 και στο 9,33 αντίστοιχα για τις τρεις χρήσεις. Η εξέλιξη αυτή δεν μπορεί βέβαια να χαρακτηριστεί ευνοϊκή γιατί διαδοχικά ένα μεγαλύτερο ποσό πωλήσεων απορροφάται από το κόστος πωλήσεων με ολοένα μικρότερα ποσά να παραμένουν στον συνεταιρισμό ως μικτά κέρδη.

Το γεγονός της μείωσης του μικτού κέρδους, ειδικά για το 2002, που συνδυάστηκε με αύξηση του ποσού των πωλήσεων σε σύγκριση με τις προηγούμενες χρονιές, δείχνει, πως η διοίκηση παρ' όλες τις προσπάθειες για μείωση των εξόδων του συνεταιρισμού, όπως θα δούμε παρακάτω για τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, δεν κατάφερε να συγκρατήσει το κόστος των πωλήσεων, με αποτέλεσμα η επιτυχής αύξηση του όγκου των πωλήσεων να μην έχει θετικά αποτελέσματα λόγω της δυσανάλογης αύξησης του κόστους με αποτέλεσμα μικρότερο, τελικά, μικτό κέρδος.

3.2.2 Ποσοστό Λειτουργικών Εξόδων, Μερικών Κερδών Εκμετάλλευσης

Τόσο το ποσοστό των εξόδων της διοικητικής λειτουργίας όσο και της λειτουργίας διάθεσης, παρουσίασαν πτωτική πορεία στο διάστημα της τριετίας και από το 21,8 μειώθηκαν στο 14,85 και στα 9,93 των πωλήσεων αντίστοιχα, για τις χρήσεις 2000, 2001 και 2002. Είναι φανερό πως αυτή είναι μία ευνοϊκή εξέλιξη, καθώς τα έξοδα αυτά απορρόφησαν μικρότερο σταδιακά ποσοστό των πωλήσεων, συντελώντας στην άνοδο των μερικών κερδών.

Παράλληλα μπορούμε να συμπεράνουμε πως η διοίκηση του συνεταιρισμού ελέγχει αποτελεσματικά τα έξοδα αυτά, και εάν το ποσοστό του κόστους πωλήσεων δεν αυξάνονταν στο ίδιο χρονικό διάστημα θα μπορούσε να είχε σαν αποτέλεσμα σημαντική αύξηση στο ύψος των μερικών κερδών.

3.2.3 Ποσοστό χρηματοοικονομικών εσόδων – εξόδων

Τα χρημ/κά έσοδα, ενώ παρουσίασαν μια κάμψη τόσο στο απόλυτο ποσό όσο και στο ποσοστό επί των πωλήσεων για τη χρήση 2001 σε σύγκριση με τη χρήση 2000, αυξήθηκαν στην αμέσως επόμενη χρήση με αποτέλεσμα να επανέλθουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα με το 2000, και αν συνυπολογίσουμε και την αύξηση στο ύψος των πωλήσεων στο ίδιο διάστημα, μπορούμε να πούμε πως αυτή ήταν μια ευνοϊκή εξέλιξη.

Τα έξοδα, όμως, ενώ φαίνεται να παρουσιάζουν κάμψη, στην ουσία αυτό δεν συμβαίνει, καθώς αυξήθηκε και η βάση υπολογισμού (πωλήσεις) με αποτέλεσμα όχι τόσο ευνοϊκό όσο φαίνεται.

3.2.3.4 Ποσοστό ολικών κερδών εκμετάλλευσης (καθαρά αποτελέσματα εκμετάλλευσης)

Το ποσοστό αυτό είναι και το πιο σημαντικό ίσως που προσδιορίζεται από τα στοιχεία των αποτελεσμάτων χρήσης, γιατί δείχνει τη συνολική απόδοση της οικονομικής μονάδας. Η αρνητική εξέλιξη του ποσοστού του κόστους πωλήσεων αλλά και η αντίστοιχη ευνοϊκή των λειτουργικών εξόδων μπορεί αρχικά να φαίνεται αρνητική, αλλά στο σύνολο, οι ζημίες ήταν μικρότερες για κάθε χρήση από το 2000 προς το 2002. Έτσι, το αρνητικό ποσοστό μειώθηκε από το 4,7 επί των πωλήσεων το 2000, στο 1,37 το 2001 και στο 0,76 για το 2001, το οποίο είναι ευνοϊκή εξέλιξη αν συνυπολογίσουμε την συνολική εικόνα του συνεταιρισμού.

3.3 ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

3.3.1 Εισαγωγή

Η κάθετη ανάλυση έχει κυρίως συγκριτική αξία. Η διενέργεια κάθετης ανάλυσης στον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσης, όπως είδαμε πιο πάνω, για μία μόνο χρήση κάθε φορά, δίνει κάποιες πληροφορίες σχετικά με τη δομή των κεφαλαίων και τον τρόπο χρηματοδότησης της περιουσίας.

Όμως τα ποσοστά αυτά μπορούν να αξιολογηθούν και να αποκτήσουν μεγαλύτερη πληροφοριακή αξία, αν συγκριθούν με τα όμοια ποσοστά των προηγούμενων χρήσεων. Μια τέτοια διαχρονική σύγκριση θα μας δώσει την μεταβολή που πραγματοποιήθηκε στο διάστημα που εξετάζουμε, στη δομή της περιουσίας και των κεφαλαίων του συνεταιρισμού.

3.3.2 Οριζόντια ανάλυση των ισολογισμών με σταθερό και κινητό έτος βάσης

3.3.2.1 Εξελίξεις μέσα στην περίοδο 2000/2001

1. Το κυκλοφοριακό ενεργητικό μειώθηκε κατά 41,45 %, κάτι που οφείλεται κατά μεγάλο ποσοστό στη συνολική μείωση κατά 36,94 % του συνόλου της περιουσίας της στο ίδιο διάστημα. Παρ' όλα αυτά η μείωση παρατηρείται κυρίως στα διαθέσιμα και τις απαιτήσεις, ενώ μικρότερη αύξηση παρατηρούμε στα αποθέματα κατά 25,25 %.

Ταυτόχρονα οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 36,9 %, μείωση αντίστοιχη με αυτή του συνόλου του παθητικού. Η εξέλιξη αυτή δεν θεωρείται ιδιαίτερα ευνοϊκή, διότι και η περιουσία μειώθηκε σε σύνολο αλλά και το καθαρό κεφάλαιο (Κ.Ε. – Β.Υ.) κινήθηκε πτωτικά.

2. Τα αποθέματα αυξήθηκαν, όπως προαναφέρθηκε, ενώ οι απαιτήσεις και τα διαθέσιμα αυξήθηκαν. Η εξέλιξη αυτή δεν είναι ευνοϊκή γιατί ο βαθμός ρευστότητας της επιχείρησης χειροτέρευσε, παράλληλα με την γενικότερη μείωση της περιουσίας της.

3. Τα ίδια κεφάλαια, παρουσίασαν μείωση κατά 31,03 %, λόγω βέβαια και της γενικότερης μείωσης της περιουσίας, αλλά και λόγω ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Ο συνεταιρισμός λοιπόν βρίσκεται σε δύσκολη οικονομική θέση λόγω ζημιών για δεύτερη, τουλάχιστον, συνεχόμενη χρήση.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΤΩΝ 2000-2002 ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ
(ποσά από μετατροπή δραχμών σε ευρώ για τα έτη 2000 και 2001)

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	2000	2001	2002	ΜΕΤΑΒΟΛΗ					
	ΠΟΣΑ	ΠΟΣΑ	ΠΟΣΑ	2000/2001	%	2000/2002	%	2001/2002	%
Εξοδα εγκατάστασης	363.400,00	0,038	896.652,46	-363.400,08	-99,99	533.252	146,73	896.652,42 *	
Πάγια	1.998.580,57	1.942.653,50	1.971.241,76	-55.927,07	-2,8	-27.338,81	-1,37	28.588,26	1,47
Συμμ/χές κ' άλλες μακρ/σμες απαιτήσεις	76.487,82	77.269,07	77.269,08	781,25	1,02	781,25	1,02	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2.438.468,39	2.019.922,61	2.945.163,30	-418.546,29	-17,16	506.694,44	20,78	925.240,73	45,8
Αποθέματα	3.444.410,76	4.314.079,08	4.038.518,58	869.668,32	25,25	594.107,82	17,25	-275.560,50	-6,4
Απαιτήσεις	4.274.286,26	3.279.084,73	3.427.344,64	-995.201,53	-23,28	-846.941,62	-19,81	148.259,91	4,52
Χρεόγραφα	5.866,24	5.866,24	5.866,24	0	0	0	0	0	0
Διαθέσιμα	7.284.528,83	1.189.407,80	616.432,51	-6.095.121,03	-83,68	-6.668.096,32	-91,54	-572.975,29	-48,17
Μεταβατικοί Λογ. Ενεργητικού	504.453,37	512.679,80	11.497,11	8.226,43	1,63	-492.956,26	-97,72	-501.182,69	-97,75
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	15.513.545,46	9.301.117,65	8.099.659,08	-6.220.654,25	-41,45	-6.920.930,12	-46,11	-700.275,87	-7,97
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	17.952.014,34	11.321.040,25	11.044.822,38	96.630.974,03	-36,94	-6.907.131,96	-38,47	-276.217,87	-2,44

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΕΤΩΝ 2000-2002 ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ
(ποσά από μετατροπή δρχ. σε ευρώ για τα έτη 2000 και 2001)

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	2000	2001	2002	ΜΕΤΑΒΟΛΗ					
	ΠΟΣΑ	ΠΟΣΑ	ΠΟΣΑ	2000/2001	%	2000/2002	%	2001/2002	%
ΚΕΦΑΛΑΙΑ	160.674,98	160.674,98	160.674,98	0,00	0	0	0	0,00	0
Διαφορές Αναπροσαρμογής - Επιχ/σεις	3.844,46	3.544,46	3.844,46	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Αποθεματικά	132.620.414,05	132.620.414,05	134.406.130,14	0	0	1.785.716,11	1,35	1.785.716,11	1,35
Αποτελέσματα σε νέο	-134.088.622,60	-133.680.348,57	-133.038.660,30	-408.274,03	-0,3	-1.049,96	-0,78	-641.687,67	-0,48
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-1.303.689,10	-895.415,08	1.531.988,70	-408.274,03	-31,03	228.299,60	17,51	636.573,62	71,09
Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	1.656.575,51	1.046.590,21	1.905.661,95	-609.985,30	-36,82	249.086,44	15,04	859.071,74	82,08
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	17.584.425,46	11.098.037,17	7.600.218,54	-6.486.388,29	-36,9	-9.984.206,92	-56,8	-3.497.818,63	-31,52
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	17.584.425,46	11.098.037,17	7.600.218,54	-6.486.388,29	-36,9	-9.984.206,92	-56,8	-3.497.818,63	-31,52
Μεταβατικοί Λογ. Παθητικού	14.702,48	71.801,54	6.953,19	57.099,06	388,36	-7.749,29	-52,7	-501.182,69	-90,32
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	17.952.014,34	11.321.040,25	11.044.822,38	-6.630.974,09	-36,94	-6.907.191,96	-38,47	-276.217,87	-2,44

3.3.2.2 Εξελίξεις μέσα στην περίοδο 2001/2002

1. Το Κ.Ε. μειώθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά κατά 7,97 %, περισσότερο από τη συνολική μείωση της περιουσίας κατά 2,44 %. Τα αποθέματα μειώθηκαν κατά 6,4 % ενώ τα διαθέσιμα μειώθηκαν λιγότερο από την προηγούμενη χρήση (48,17 % για το 2002, 83,68 για το 2001).

Θετική παρουσιάζεται η εξέλιξη στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, όπου η μείωση έφτασε το 31,52 %, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο της μείωσης του κυκλοφορούντος ενεργητικού, επομένως αν και σε μικρό βαθμό, το καθαρό κεφάλαιο αυξήθηκε.

2. Τα ίδια κεφάλαια παρουσίασαν ιδιαίτερη αύξηση κατά 71,09 %, η οποία καλύπτει τις ζημιές προηγούμενων χρήσεων, Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή, διότι δείχνει ιδιαίτερα καλή διοίκηση εκ μέρους του συνεταιρισμού ειδικά σε περίοδο που η συνολική περιουσία μειώνεται και δεν αυξάνεται.

3. Μεγάλη αύξηση παρουσίασαν και οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους κατά 82,08 %, κάτι που δείχνει ότι η διοίκηση έκρινε σκόπιμο να εξασφαλίσει κάποιες απαιτήσεις της γιατί τις θεώρησε επισφαλή την είσπραξή τους.

3.3.2.3 Εξελίξεις στην περίοδο 2000/2002

1. Τα έξοδα εγκατάστασης αυξήθηκαν κατά 146,73 % στο διάστημα της τριετίας, ενώ το σύνολο των παγίων εγκαταστάσεων παρουσίασε συνολική αύξηση κατά 20,78 %.

2. Αρνητική εξέλιξη χαρακτηρίζεται η μείωση κατά 46,11 % του κυκλοφορούντος ενεργητικού η οποία είναι κατά 8 περίπου ποσοστιαίες μονάδες μεγαλύτερη της μείωσης του συνόλου της περιουσίας του συνεταιρισμού. Παρ' όλη όμως την αρνητική διάρθρωση του κυκλοφορούντος ενεργητικού, λόγω της αύξησης κατά 17,25 % των αποθεμάτων, τη μείωση των διαθεσίμων κατά 91,54 % και των απαιτήσεων κατά 19,81 %, το γεγονός ότι μειώθηκαν κατά 56,8 % και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις φανερώνει βελτίωση του κεφαλαίου κίνησης του συνεταιρισμού.

3. Τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 15,04 % στην διάρκεια της τριετίας γεγονός που οφείλεται κυρίως στην ιδιαίτερη αύξηση τους στην χρήση του 2002 κατά 82 % περίπου. Η εξέλιξη αυτή θα είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή αν συνεχιστεί και στις επόμενες χρήσεις.

4. Αρνητική εξέλιξη θεωρείται η μείωση το συνόλου της περιουσίας του συνεταιρισμού κατά 38,47 % στο χρονικό διάστημα που εξετάζουμε.

3.3.3 Οριζόντια ανάλυση κοινών μεγεθών αποτελεσμάτων χρήσης με σταθερό και κινητό έτος βάσης.

Από την παραπάνω κατάσταση κοινών μεγεθών, μπορούμε να εξάγουμε τα παρακάτω συμπεράσματα :

3.3.3.1 Εξελίξεις στην περίοδο 2000/2001

1. Οι πωλήσεις και το κόστος πωλήσεων τα σημαντικότερα μεγέθη της κατάστασης των αποτελεσμάτων χρήσης, δεν εξελίχθηκαν ευνοϊκά, αφού ενώ οι πωλήσεις μειώθηκαν κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες, το κόστος αυξήθηκε κατά 2,35 περίπου μονάδες αντίστοιχα.

Αυτή η εξέλιξη είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση του μικτού κέρδους κατά 20,5 % ή αλλιώς κατά 228.285 €. Εάν οι πωλήσεις αυξάνονταν αντί να μειώνονται, οι πιθανότητες είναι πως δεν θα είχαμε μεταβολή στο μικτό κέρδος, ενώ, εάν μειωνόταν το κόστος με τις πωλήσεις σταθερές θα είχαμε θετική μεταβολή όσον αφορά στο μικτό κέρδος.

2. Θετική εξέλιξη είχαν τα έξοδα διοίκησης, τα οποία μειώθηκαν κατά 37 ποσοστιαίες μονάδες, με αποτέλεσμα τη μείωση του συνόλου των λειτουργικών εξόδων.

Η μικρή αύξηση των εξόδων διάθεσης οφείλεται, μάλλον, σε προσπάθεια προώθησης των προϊόντων, η οποία όμως τελικά δεν απέδωσε αφού οι πωλήσεις μειώθηκαν αντί να αυξηθούν.

3. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα παρουσίασαν δυσμενή εξέλιξη (μείωση κατά 37%), αλλά επειδή οι βάσεις υπολογισμού τους είναι μικρές (λιγότερο από 30.000 €) δεν επηρεάζουν σημαντικά τα ολικά κέρδη εκμετάλλευσης.

4. Θετική εξέλιξη χαρακτηρίζεται και η μείωση των χρηματοοικονομικών εξόδων κατά 13% η οποία όμως αφορά μικρά ποσά.

5. Τα ολικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης, παρ' ότι ακόμα αρνητικά (ζημιές), παρουσίασαν θετική εξέλιξη αφού μειώθηκαν κατά 71,28 %.

Οριζόντια Ανάλυση Αποτ/των Χρήσης 2000-2002

Λογαριασμοί	Ποσά			Μεταβολή					
	2000	2001	2002	2000-2001	%	2000-2002	%	2001-2002	%
Πωλήσεις	6.587.352,61	6.478.360,73	7.250.846,14	-108.991,88	-1,65%	663.493,53	10,07%	763.485,41	11,78%
Κόστος Πωλήσεων	5.468.001,20	5.596.294,67	6.574.746,46	128.293,47	2,35%	1.106.745,26	20,24%	978.451,79	17,48%
Μικτά Κέρδη Εκμ/σης	1.110.351,42	882.066,06	676.099,68	-228.285,36	-20,56%	-434.251,74	-39,10%	-205.966,38	-23,35%
Άλλα Έσοδα Εκμ/σης	23.527,00	0	0	-23.527	-100%	-23.527	-100%	0	0
Σύνολο	1.133.878,43	882.066,06	676.099,68	-251.812,37	-22,21%	-457.778,75	-40,37%	-205.966,38	-23,35%
Εξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	1.280.980,34	805.842,21	611.858,34	-475.138,13	-37,09%	-669.122,00	-52,23%	-193.983,87	-24,07%
Εξοδα Λειτουργίας Διάθεσης	153.088,00	153.899,23	108.485,16	831,23	0,54%	-44.582,84	-29,13%	-45.414,07	-29,51%
Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων	1.434.048,34	959.741,45	720.343,50	-474.306,90	-33,07%	-713.704,84	-49,77%	-239.397,95	-24,94%
Μερικά Αποτ/τα Εκμ/σης	-300.169,92	-77.675,45	-44.243,82	222.494,52	74,12%	255.626,10	85,26%	33.431,58	43,04%
Χρηματ/κά Έσοδα	10.747,61	6.687,42	10.021,39	-4.060,19	-37,78%	-726,22	-6,76%	3.333,97	49,85%
Χρηματ/κά Έξοδα (τόκοι κλπ)	20.418,24	17.689,48	20.663,70	-2.728,76	-13,36%	245,46	1,20%	2.974,22	16,81%
Ολικά Αποτ/τα Εκμ/σης	-309.840,55	-88.677,45	-54.886,13	220.863,10	71,28%	254.954,42	82,28%	33.791,32	38,11%
Έκτακτα Έσοδα	224.464,28	718.197,28	1.017.082,64	493.733	219,96%	792.618,36	353,11%	298.885,36	41,62%
Έκτακτα Έξοδα	71.493,55	221.245,81	281.019,48	149.752,26	209,46%	209.525,93	293,07%	59.773,67	27,02%
Οργ. και Εκτ. Αποτ/τα	156.869,82	408.274,03	681.177,03	251.404,21	160,26%	524.307,21	334,23%	272.903	66,84%
Αποσβέσεις μη Ενσωματωμένες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Καθαρά Αποτ/τα Χρήσης Προ Φόρων	156.869,82	408.274,03	681.177,03	251.404,21	160,26%	524.307,21	334,23%	272.903	66,84%

6. Τα έκτακτα έσοδα αυξήθηκαν κατά 220%, πολύ ευνοϊκή εξέλιξη η οποία πρόσθεσε σχεδόν 500.000 € στα αποτελέσματα της εκμετάλλευσης. Αρνητική εξέλιξη όμως, η οποία μειώνει σημαντικά (κατά 150.000 €) την προηγούμενη θετική, είναι η αύξηση κατά 209 ποσοστιαίες μονάδες των έκτακτων εξόδων.

7. Τα καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων παρουσίασαν ευνοϊκή εξέλιξη, αφού αυξήθηκαν κατά 160,26 %, δηλαδή κατά 251.404,21 € σε απόλυτο μέγεθος.

Συμπερασματικά για τις χρήσεις 2000 – 2001, μπορούμε να πούμε ότι η κατάσταση από το 2000 προς το 2001 εξελίχθηκε φαινομενικά θετικά, αφού τα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων αυξήθηκαν κατά 160,26 %. Η κύρια αιτία αυτής της αύξησης, οφείλεται στη μείωση των λειτουργικών εξόδων κατά 33,07 % και την μείωση των αρνητικών για δύο συνεχόμενες χρονιές των μερικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης (μείωση κατά 74,12 %).

3.3.3.2 Εξελίξεις στην περίοδο 2001 – 2002

1. Οι πωλήσεις και το κόστος πωλήσεων δεν εξελίχθηκαν ευνοϊκά, γιατί παρόλο που οι μεν πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 11,78 %, το δε κόστος αυξήθηκε κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο. Αυτή η εξέλιξη είχε σαν αποτέλεσμα την μείωση κατά 23,35 % ή αλλιώς κατά 205.966,38 € του μικτού κέρδους.
2. Τα έξοδα λειτουργίας, τόσο επιμέρους όσο και στο σύνολο, μειώθηκαν, εξέλιξη που μόνο ευνοϊκοί μπορεί να χαρακτηριστεί και η οποία αναλύεται σε μείωση των εξόδων διοίκησης κατά 24,07 % και των εξόδων διάθεσης κατά 29,5 %.
3. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 49,85 % ή κατά 3.333,97 €, μικρή μεν εξέλιξη, ευνοϊκή όμως. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα όμως παρουσίασαν δύσμενη εξέλιξη αφού αυξήθηκαν κατά 2.974,22 € ή αλλιώς κατά 16,81 %. Οι αυξομειώσεις, βέβαια αυτές είναι μηδαμινές μπροστά στο σύνολο της εκμετάλλευσης.

4. Τα έκτακτα έσοδα αυξήθηκαν κατά 41,62 % ποσοστιαία, σχεδόν 300.000 € σε απόλυτα μεγέθη, και η εξέλιξη αυτή θεωρείται θετική, ειδικά εφόσον τα έκτακτα έξοδα αυξήθηκαν κι αυτά, κατά πολύ μικρότερο ποσοστό όμως (27,02 %).
5. Τα κέρδη χρήσης προ φόρων, παρουσίασαν σαφώς ευνοϊκή εξέλιξη, αφού αυξήθηκαν κατά 66 % ή 272.903,00 €.

Συμπερασματικά για τις χρήσεις 2001 – 2002 μπορούμε να πούμε πως η κατάσταση εξελίχθηκε σαφώς ευνοϊκά, γιατί οι πωλήσεις αυξήθηκαν, λιγότερο από την αύξηση του κόστους βέβαια, αλλά σημαντικά.

Σαν θετική μπορούμε να εκλάβουμε και την αύξηση του καθαρού αποτελέσματος χρήσης προ φόρων κατά 66,84 % στην οποία συνέβαλλε και η ιδιαίτερη μείωση των λειτουργικών εξόδων (24,07 % η διοίκηση και 29,5 % η διάθεση), με την ταυτόχρονη αύξηση κατά 41,02 % των έκτακτων εσόδων η οποία σε απόλυτους αριθμούς αντιστοιχεί σχεδόν στο ίδιο ποσό με τα κέρδη χρήσης (298.885,36 €).

3.3.3.3 Εξελίξεις στην τριετία 2000 – 2002

1. Οι πωλήσεις εξελίχθηκαν ευνοϊκά, αφού αυξήθηκαν κατά 10,1 % περίπου, ενώ το κόστος πωλήσεων είχε δυσμενή εξέλιξη αφού αυξήθηκε κατά 20,24 %, 10 δηλαδή ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο από τις πωλήσεις.
2. Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και λειτουργίας διαθέσεως εξελίχθηκαν σαφώς ευνοϊκά, αφού μειώθηκαν κατά 52 % τα πρώτα και 29 % τα δεύτερα.
3. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα παρουσίασαν δυσμενή εξέλιξη αφού μειώθηκαν κατά 6,76 % αλλά η πραγματική (απόλυτη) μείωσή τους είναι μηδαμινή ενώ και η αύξηση των χρηματοοικονομικών εξόδων κατά 1,20 % είναι ανεπαίσθητη στο σύνολο.
4. Τα έκτακτα έσοδα είχαν ευνοϊκή εξέλιξη αφού αυξήθηκαν κατά 353,11 %, αλλά αντίστοιχα δυσμενή κα ανάλογη (293,11 %) εξέλιξη είχαν και τα έκτακτα έξοδα. Η εξέλιξη όμως μπορεί να θεωρηθεί ευνοϊκή εάν δούμε της μεταβολές στα

απόλυτα μεγέθη, αύξηση δηλαδή κατά 792.618 € για τα έσοδα ενώ μόλις 209.525 € αντίστοιχα για τα έξοδα.

5. Τα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων παρουσίασαν αύξηση κατά 334,23 % μια εξέλιξη σαφώς ευνοϊκή.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως ο συνεταιρισμός, παρ' όλη την αύξηση του κόστους των πωλήσεων και λόγω, κυρίως, της μείωσης των εξόδων διοικητικής λειτουργίας, παρουσίασε ευνοϊκή εξέλιξη στην οποία συνέβαλλε θετικά και η μεγάλη αύξηση στα έκτακτα έσοδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Κεφάλαιο Τέταρτο : Ανάλυση με Αριθμοδείκτες

4.1 Εισαγωγή

Η ανάλυση με αριθμοδείκτες θεωρείται ένα από τα πιο διαδεδομένα μέσα ανάλυσης, αξιολόγησης και ερμηνείας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Βασικά της όργανα είναι οι αριθμοδείκτες οι οποίοι είναι απλά, μαθηματικές εκφράσεις των σχέσεων ανάμεσα σε δύο στοιχεία που λαμβάνονται από την ίδια ή από διαφορετικές οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης). Εκφράζονται είτε ως πηλίκα είτε ως ποσοστά επί τοις εκατό. Αντικειμενικός στόχος της ανάλυσης με αριθμοδείκτες είναι η διευκόλυνση της ερμηνείας των απόλυτων μεγεθών που εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και η περαιτέρω διερεύνησή τους.

Για την παρούσα εργασία θεωρήσαμε ότι οι αριθμοδείκτες που θα μας έδιναν ασφαλή συμπεράσματα για την πορεία του συνεταιρισμού, είναι οι αριθμοδείκτες ρευστότητας (άμεσης, γενικής και πραγματικής), οι αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας (κυκλοφορία : απαιτήσεων, αποθεμάτων, ενεργητικού, ιδίων κεφαλαίων, κεφαλαίου κίνησης και παγίων), οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης και οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.

Κάποιοι από αυτούς, και δεδομένης της δύσκολης οικονομικής κατάστασης του συνεταιρισμού (λόγω ζημιών προηγούμενων χρήσεων), δεν θεωρούνται απόλυτα ασφαλείς για την εξαγωγή συμπερασμάτων, αλλά παρατίθενται για λόγους πληρότητας της εργασίας. αυτοί είναι ο δείκτης κυκλοφορίας των αποθεμάτων, λόγω της ιδιαιτερότητας των εμπορευμάτων του συνεταιρισμού και ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των παγίων.

Θα πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι, μετατρέψαμε τον δείκτη κάλυψης χρηματοοικονομικών εξόδων σε δείκτη κάλυψης των λειτουργικών εξόδων, αφ' ενός λόγω χαμηλών χρημ/κών εξόδων του συνεταιρισμού και αφ' ετέρου γιατί σκοπιμότερη φάνηκε η σύγκριση των καθαρών πωλήσεων σε σχέση με τα λειτουργικά έξοδα.

4.2 ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000 (τα ποσά είναι σε δραχμές)

4.2.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

4.2.1.1 Άμεση ρευστότητα

Ο δείκτης αυτός μας προσδιορίζει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις Β.Υ. της με τα στοιχεία του Διαθέσιμου Ενεργητικού της.

ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Στόν υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκαν οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού.

Υπολογισμός : $2.482.203.201 / 5.991.892.976 = 0,414$

Για την συγκεκριμένη χρήση, ο συνεταιρισμός μπορεί να διαθέσει 0,4 χρηματικές μονάδες από το διαθέσιμο ενεργητικό του για την αντιμετώπιση 1 χρηματικής μονάδας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Σε γενικές γραμμές θεωρείται χαμηλό ποσοστό αλλά θα πρέπει να εξεταστεί περισσότερο στη διαχρονική ανάλυση.

4.2.1.2 Γενική (κυκλοφοριακή) ρευστότητα

Ο δείκτης αυτός αφορά στην ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της με τα κυκλοφοριακά της στοιχεία.

ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
--

Παρατηρήσεις : Για τον υπολογισμό, συμπεριλάβαμε ένα ποσοστό 30% των επισφαλών επίδικων πελατών διότι θεωρούμε αδύνατο, οποιαδήποτε εταιρεία να εξασφαλίσει τη ρευστοποίηση όλων των απαιτήσεων αυτής της κατηγορίας. Επομένως για το 2000 έχουμε : $27.985.907 \times 30\% = 8.395.772$ δρχ., το ποσό που θα συμπεριληφθούν στο κυκλοφορούν ενεργητικό σαν επίδικοι πελάτες .

Υπολογισμός : $5.114.348.133 - 19.590.892.976 / 5.991.892.976 =$
 $5.094.757.995 / 5.991.892.976 = 0,85$

Για την δεδομένη χρήση η τιμή είναι χαμηλή, και μας δείχνει ότι ο συνεταιρισμός έχει περισσότερες υποχρεώσεις από τα κυκλοφοριακά του στοιχεία ή αλλιώς ότι διαθέτει 0,85 χρηματικές μονάδες για κάθε μονάδα υποχρέωσης.

4.2.1.3 Πραγματική ρευστότητα

Ο δείκτης αυτός, μας δίνει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της με τα εύκολα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της.

**ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑ /
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

Παρατηρήσεις : Θα χρησιμοποιήσουμε, για τον ίδιο λόγο που προαναφέρθηκε, το Κ.Ε. ίσο με 5.094.757.998 δρχ.

Υπολογισμός : $5.094.757.998 - 1.173.682.968 / 5.991.892.976 = 0,65$

Το αποτέλεσμα του δείκτη μας δίνει να καταλάβουμε πως ο συνεταιρισμός έχει ιδιαίτερα αυξημένες υποχρεώσεις σε σχέση με το κυκλοφοριακό ενεργητικό του, και πως δεν καλύπτει εύκολα τους πιστωτές του.

4.2.2 Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας

4.2.2.1 Κυκλοφορία απαιτήσεων

Ο δείκτης της ταχύτητας κυκλοφορίας απαιτήσεων, μας δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, εισπράττονται κατά τη διάρκεια της χρήσης οι απαιτήσεις της επιχείρησης.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ = ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Υπολογισμός : $2.241.573.652 / 1.456.463.044 = 1,54$

Το αποτέλεσμα του δείκτη μας γνωρίζει ότι ο συνεταιρισμός δημιούργησε και εισέπραξε τις απαιτήσεις του 1,5 φορά περίπου στη διάρκεια της χρήσης. Γενικά δεν θεωρείται υψηλή ταχύτητα, αλλά μάλλον υποδηλώνει ένδειξη για κακή ρευστότητα του συνεταιρισμού, γεγονός που άνηκε και από τους τρεις προηγούμενους δείκτες που εξετάσαμε.

4.2.2.2 Κυκλοφορία αποθεμάτων

Η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων είναι ένα κριτήριο για την αποτελεσματική ή μη διαχείριση των αποθεμάτων της επιχείρησης καθώς και για το βαθμό ρευστότητάς τους.

$$\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ} = \text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ} / \text{ΜΕΣΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ}$$

$$\text{Υπολογισμός : } 1.863.221.405 / [(1.173.682.968 + 1.102.538.401) / 2] = 1,64$$

Η τιμή του δείκτη μας δείχνει πως ο συνεταιρισμός αγόρασε και πούλησε τα εμπορεύματά του περίπου 1,6 φορές στη διάρκεια της χρήσης. Θεωρείται χαμηλή ταχύτητα, αλλά πρέπει να συνυπολογιστεί το γεγονός ότι τα εμπορεύματα που διαχειρίζεται ο συνεταιρισμός είναι ιδιαίτερα ευπαθή και κατά κύριο λόγο, δεν αποθεματοποιούνται.

4.2.2.3 Κυκλοφορία ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού ανανεώνεται ή επανακτάται μέσω των πωλήσεων στη διάρκεια της χρήσης.

$$\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ} = \text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ} / \text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}$$

$$\text{Υπολογισμός : } 2.241.573.652 / 6.117.148.888 = 0,37$$

Η τιμή του δείκτη είναι ιδιαίτερα χαμηλή και μας δείχνει πως ο συνεταιρισμός δεν ανανεώνει το ενεργητικό του στη διάρκεια μίας χρήσης, όσον αφορά στη χρήση αυτή. Μεγαλύτερη αξία θα παρουσιάσουν, πάντως, τα συμπεράσματα της διαχρονικής ανάλυσης, στο επόμενο κεφάλαιο.

4.2.2.3 Κυκλοφορία ιδίων κεφαλαίων

Ο δείκτης αυτός μας παρουσιάζει, σε αντιστοιχία με τον προηγούμενο, το πόσες φορές επανακτούνται ή ανανεώνονται τα ίδια κεφάλαια στη διάρκεια της χρήσης.

$$\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ} = \text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ} / \text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}$$

Υπολογισμός : $2.241.573.652 - 1.863.221.405 / - 444.232.064 = - 0,85$

Η τιμή του φαίνεται να είναι χαμηλή αλλά περισσότερες πληροφορίες για το ύψος του θα λάβουμε από την διαχρονική σύγκριση το και με τις επόμενες χρονιές.

4.2.2.3 Κυκλοφορία κεφαλαίου κίνησης

Ο δείκτης αυτός θεωρείται από τους πιο σημαντικούς σε μία ανάλυση, διότι το κεφάλαιο κίνησης έχει άμεση συνάρτηση με τις πωλήσεις αφού τα συστατικά του στοιχεία (Κ.Ε. – Β.Υ.) αυξάνονται ή μειώνονται σε σχέση με αυτές.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Υπολογισμός : $2.241.573.652 - 1.863.221.405 / - 906.804.205 = - 0,41$

Εδώ φαίνεται πως έχουμε έναν ιδιαίτερα αρνητικό δείκτη ο οποίος φανερώνει επιβράδυνση και όχι ταχύτητα στην κυκλοφορία του κεφαλαίου κίνησης. Θα ήταν σκόπιμο πριν οποιασδήποτε ανάλυσης να συγκριθεί με τους αντίστοιχους δείκτες επομένων χρήσεων.

4.2.2.4 Κυκλοφορία παγίων

Ο δείκτης κυκλοφορίας παγίων μας παρουσιάζει το πόσες φορές το πάγιο ενεργητικό της επιχείρησης ανανεώνεται μέσα στη διάρκεια της χρήσης. Υπολογίζεται σε συνάρτηση με την ταχύτητα κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων και συνόλου του ενεργητικού.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΓΙΩΝ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ

Υπολογισμός : $2.241.573.652 / 707.079.557 = 3,170$

Σε αντίθεση με τους αντίστοιχους δείκτες που προαναφέρθηκαν, ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης φανερώνει πως στη διάρκεια της χρήσης 2000, ο συνεταιρισμός ανανέωσε τα πάγια στοιχεία του 3 φορές περίπου. Αυτό οφείλεται κυρίως στο χαμηλό

ποσοστό παγίων που χρησιμοποιεί, αν και σκόπιμο κρίνεται να συγκριθεί και με τους ίδιους δείκτες άλλων χρήσεων.

4.2.3 Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής διάρθρωσης

4.2.3.1 Ίδια προς σύνολο παγίων

Ο δείκτης αυτός ή αλλιώς ο δείκτης κάλυψης παγίων στοιχείων με ίδια κεφάλαια, μας δίνει τον βαθμό κάλυψης των επενδύσεων (παγίων) μιας επιχείρησης από τα ίδια κεφάλαια.

ΙΔΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ = ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ
--

Υπολογισμός : $- 444.232.064 / 707.079.557 = - 0,63$

Επειδή για την χρήση αυτή ο συνεταιρισμός παρουσίασε ζημίες και όχι κέρδη, δεν μπορούμε να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για τον βαθμό κάλυψης των παγίων από τα ίδια κεφάλαια. Μπορούμε όμως να τον συγκρίνουμε με αντίστοιχα αποτελέσματα επομένων χρήσεων, όπως θα δούμε στο παρακάτω κεφάλαιο.

4.2.4 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

4.2.4.1 Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την αποδοτικότητα της επιχείρησης ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης των κεφαλαίων της. Επίσης δείχνει την ικανότητά της για πραγματοποίηση κερδών και το βαθμό επιτυχίας της διοίκησης στη χρησιμοποίηση των ιδίων κεφαλαίων.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ = [(ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ + ΧΡΗΜ/ΚΑ ΕΞΟΔΑ) / (ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ + ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)] X100

Υπολογισμός : $[(- 53.453.391B + 488.651.973) / (- 444.232.064 + 5.991.892.976)] X 100 = 7,84 \%$

Η χαμηλή αποδοτικότητα δείχνει υψηλά γενικά έξοδα, δυσμενείς οικονομικές συνθήκες (χαμηλά περιθώρια κέρδους) και αυξημένες υποχρεώσεις. Οφείλεται βέβαια και σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι δεν παρουσιάστηκαν κέρδη αλλά ζημίες στη χρήση αυτή. Θεωρείται σκόπιμο να αναλυθεί περισσότερο διαχρονικά, διότι μεμονωμένα δεν είναι δυνατόν να κατανοήσουμε απόλυτα τους λόγους που οδηγούν σε τόσο χαμηλή τιμή του δείκτη.

4.2.4.2 Απόδοση Ενεργητικού

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ = ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ X 100

Παρατήρηση : Ο συνεταιρισμός παρουσίασε ζημίες, επομένως έχουμε ζημίες / σύνολο ενεργητικού.

Υπολογισμός : $(- 53.453.391 / 6.117.148.888) \times 100 = - 0,87 \%$

Η αρνητική τιμή του δείκτη οφείλεται στην παρουσία ζημιών στον αριθμητή, γεγονός που μας οδηγεί σε συμπεράσματα για κακή εκτίμηση της διοίκησης του συνεταιρισμού σε ότι αφορά τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων του.

4.2.4.3 Καθαρά αποτελέσματα προς ίδια κεφάλαια

Ο παραπάνω αριθμοδείκτης απεικονίζει την δυναμικότητα της επιχείρησης για κέρδη και μας παρέχει ένδειξη κατά πόσον επιτεύχθηκε ο στόχος της για ικανοποιητικά αποτελέσματα.

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ = (ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ) X 100

Παρατήρηση : Ο συνεταιρισμός παρουσίασε ζημίες, επομένως έχουμε ζημίες / ίδια κεφάλαια

Υπολογισμός : $(- 53.453.391 / - 444.232.064) \times 100 = 12,03 \%$

Και τα δύο ποσά παρουσιάζονται ως αρνητικά, ο μεν αριθμητής λόγω ζημιών χρήσεως, ο δε παρονομαστής λόγω ζημιών προηγούμενων χρήσεων που μειώνουν το κεφάλαιο της επιχείρησης. Ανεξάρτητα όμως από το γεγονός της παρουσίας ζημιών, ο συνεταιρισμός κατάφερε να αυξήσει τη συνολική αποδοτικότητά του σε σύγκριση με προηγούμενες χρήσεις και να παρουσιάσει λιγότερες ζημιές στην εξεταζόμενη χρήση.

4.2.4.4 Κάλυψη λειτουργικών εξόδων

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει τον βαθμό στον οποίο τα κέρδη της χρήσης καλύπτουν τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης. Χρησιμοποιήσαμε τον δείκτη αυτόν κατά αντιστοιχία με τον δείκτη χρηματοοικονομικών εξόδων, ο οποίος δεν χρησιμοποιήθηκε λόγω του μικρού ύψους που παρουσίασαν τα έξοδα αυτά, κρίνοντας ότι δεν συμμετέχουν σε μεγάλο βαθμό στην διαμόρφωση του κέρδους.

$$\text{ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ} = (\text{ΚΕΡΑΗ ΠΡΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ} / \text{ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ}) \times 100$$

Υπολογισμός : $(386.369.074 / 488.651.973) \times 100 = 79,06 \%$

Τα κέρδη, όπως φαίνεται, καλύπτουν μόνο το 79 % των εξόδων γεγονός που μπορεί να κριθεί είτε ως ιδιαίτερα αυξημένα έξοδα είτε ως πολύ χαμηλές πωλήσεις. Επειδή οι πωλήσεις χρήσεως είναι οι μεγαλύτερες σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χρονιές, όπως είδαμε και στην οριζόντια ανάλυση, η τιμή αυτή οφείλεται σε αυξημένα έξοδα.

4.2.4.5 Κόστος πωληθέντων προς πωλήσεις

Ο επόμενος αριθμοδείκτης μας δίνει το κόστος πωληθέντων ως συνάρτηση του ύψους των πωλήσεων.

$$\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ} = (\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ} / \text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}) \times 100$$

Υπολογισμός : $(1.863.221.405 / 2.241.573.652) \times 100 = 83,12 \%$

Το αποτέλεσμα του δείκτη μας γνωρίζει ότι το κόστος των πωληθέντων ανέρχεται στο 83 % των πωλήσεων, το οποίο βρίσκεται σε συνάρτηση με τον δείκτη μεικτού κέρδους που θα εξετάσουμε παρακάτω. Πάντως θεωρείται ιδιαίτερα υψηλό το κόστος και επηρεάζει αρνητικά το ποσοστό κέρδους.

4.2.4.6 Οικονομική μόχλευση

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει το ποσοστό της μεταβολής των καθαρών λειτουργικών κερδών προς διάθεση, από την κατά 1 % μεταβολή των καθαρών κερδών πρό φόρων και χρήματσοικονομικών εξόδων.

$$\text{ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΧΛΕΥΣΗ} = \frac{\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ /}}{\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}}$$

$$\text{Υπολογισμός : } 12,03 / 7,84 = 1,53$$

Μια τιμή του δείκτη μόχλευσης μας > 1 θεωρείται θετική διότι μας αποδεικνύει ότι ο συνεταιρισμός επωφελείται από τη χρήση ξένων (βραχυπρόθεσμων) κεφαλαίων.

4.2.4.7 Προβλέψεων ζημιών

Ο αριθμοδείκτης αυτός θεωρείται πολύ χρήσιμος ιδιαίτερα στη διαχρονική ανάλυση, γιατί μας επιτρέπει να αξιολογήσουμε την ποιότητα και ρευστότητα των απαιτήσεων της επιχείρησης.

Για αυτόν τον λόγο δεν θα επιχειρήσουμε να τον αναλύσουμε σε αυτήν την φάση αλλά σε σύγκριση με τις υπόλοιπες εξεταζόμενες χρήσεις.

$$\text{ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ} = \frac{\text{ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ / ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ}}{\text{X100}}$$

$$\text{Υπολογισμός : } (27.626.620 / 1.456.463.044) \times 100 = 1,9 \%$$

4.2.4.8 Ταχύτητα κάλυψης τόκων

Μας δίνει το πόσο γρήγορα καλύπτει η επιχείρηση τους τόκους των υποχρεώσεων της στη διάρκεια της χρήσης.

ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΚΩΝ = ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ / ΤΟΚΟΙ

Υπολογισμός : $(-102.282.899 / 6.957.514) = - 14,70$

Κυρίως λόγω ζημιών χρήσεως, ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει τον συνεταιρισμό ανίκανο να καταβάλλει τους τόκους των τρεχουσών υποχρεώσεων του. Παρ' όλ' αυτά θα ήταν σκόπιμη η διαχρονική ανάλυσή του.

4.2.4.9 Περιθώριο καθαρού κέρδους

Ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους μας δίνει το ποσοστό κ.κ. που επιτυγχάνει η επιχείρηση από τις πωλήσεις της.

ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = (ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ100

Υπολογισμός : $(- 53.453.391 / 2.241.573.652) \times 100 = - 2,38 \%$

Στην συγκεκριμένη χρήση ο συνεταιρισμός δεν παρουσίασε κέρδη χρήσης επομένως το ποσοστό καθαρού κέρδους είναι αρνητικό.

4.2.4.10 Περιθώριο μεικτού κέρδους

Ο αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους μας δίνει το ποσοστό κερδών που επιτυγχάνει η επιχείρηση μετά από την αφαίρεση του κόστους που προέκυψε από τις πωλήσεις της χρήσης.

ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΕΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = (ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ100

Υπολογισμός : $(2.241.573.652 - 1.863.221.405 / 2.241.573.652) \times 100 = 16,88 \%$

Το ποσοστό μικτών κερδών, είναι θετικό ποσοστό, το οποίο όμως σε συνάφεια με τον δείκτη κάλυψης χρηματοοικονομικών εξόδων μας δίνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους της επιχείρησης.

4.2.4.11 Συντελεστής απόδοσης λειτουργίας

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = (ΚΕΡΑΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ) Χ 100

Υπολογισμός : $(- 102.282.899 / 6.117.148.888) \times 100 = - 1,67 \%$

Η απόδοση του συνεταιρισμού γενικά είναι αρνητική διότι έχει ιδιαίτερα έξοδα, χαμηλό ποσοστό μικτού κέρδους και ζημιές προηγούμενων χρήσεων οι οποίες εμποδίζουν την υγιή λειτουργία του.

4.2.5 Αριθμοδείκτες οικονομικής αποτελεσματικότητας

4.2.5.1 Δείκτης αποσβέσεως παγίων

Μας δείχνει το ποσοστό των παγίων που αποσβένει η επιχείρηση από κάθε μονάδα παγίων σε μία χρήση.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ = (ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ / ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ) Χ 100

Υπολογισμός : $(1.497.970.731 / 2.178.987.061) \times 100 = 68,74 \%$

Ο συνεταιρισμός χρησιμοποιώντας την σταθερή μέθοδο απόσβεσης, κατορθώνει να αποσβένει ένα μεγάλο ποσοστό παγίων στοιχείων του κατά τη διάρκεια της χρήσης .

4.2.5.2 Αποσβέσεις προς πωλήσεις

Με τον αριθμοδείκτη αυτόν δίνεται το ποσοστό των αποσβέσεων το οποίο απορροφάται από τις πωλήσεις.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ =(ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ /ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ 100

$(1.497.970.731 / 378.352.247) \times 100 = 39,60 \%$

4.2.5.3 Έξοδα λειτουργίας προς πωλήσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει το ποσοστό των πωλήσεων το οποίο απορροφούν τα λειτουργικά έξοδα.

ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ = (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ / ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ) X 100

$$(488.651.973 / 378.352.247) X 100 = 129,15 \%$$

Ο δείκτης αυτός μας δίνει τον βαθμό προσαρμοστικότητας των εξόδων του συνεταιρισμού σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων.

4.3 ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2001 (τα ποσά είναι σε δραχμές)

4.3.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

4.3.1.1 Άμεση ρευστότητα

ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκαν οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού.

$$\text{Υπολογισμός : } 405.290.707 / 3.781.665.165 = 0,11$$

Για την αντιμετώπιση 1 μονάδας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ο συνεταιρισμός διαθέτει στη χρήση αυτή 0,1 € σε ρευστά. Θεωρείται ιδιαίτερα χαμηλός βαθμός άμεσης ρευστότητας και οφείλεται στην μεγάλη μείωση του διαθέσιμου ενεργητικού όπως φάνηκε και στην ανάλυση του ενεργητικού.

4.3.1.2 Γενική (κυκλοφοριακή) ρευστότητα

ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Για τον υπολογισμό, συμπεριλάβαμε ένα ποσοστό 30% των επισφαλών επίδικων πελατών διότι θεωρούμε αδύνατο, οποιαδήποτε εταιρεία να εξασφαλίσει τη ρευστοποίηση όλων των απαιτήσεων αυτής της κατηγορίας. Επομένως για το 2001 έχουμε : $45.357.907 \times 70\% = 31.750.535$ δρχ., το ποσό που θα αφαιρεθούν από το κυκλοφορούν ενεργητικό σαν επίδικοι πελάτες.

Υπολογισμός :

$$2.994.302.289 - 31.750.535 / 3.781.665.165 = 2.962.551.754 / 3.781.665.165 = 0,78$$

Ο δείκτης της γενικής ρευστότητας για την συγκεκριμένη χρήση μας δείχνει ότι ο συνεταιρισμός έχει ιδιαίτερα αυξημένα έξοδα σε σύγκριση με το σύνολο της εύκολα ρευστοποιήσιμης περιουσίας της. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στην μεγάλη μείωση των διαθεσίμων.

4.3.1.3 Πραγματική ρευστότητα

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Θα χρησιμοποιήσουμε, για τον ίδιο λόγο που προαναφέρθηκε, το Κ.Ε. ίσο με 2.962.551.754 δρχ.

$$\text{Υπολογισμός : } 2.962.551.754 - 1.470.022.417 / 3.781.665.165 = 0,4$$

Η τιμή αυτή του δείκτη πραγματικής ρευστότητας, είναι χαμηλή γιατί δείχνει ότι ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να καλύψει ούτε στο μισό τους πιστωτές του σε περίπτωση που παραστεί άμεση ανάγκη.

4.3.2 Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας

4.3.2.1 Κυκλοφορία απαιτήσεων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ = ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

$$\text{Υπολογισμός : } 2.207.501.420 / 1.117.348.122 = 1,98$$

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας απαιτήσεων αυξήθηκε σε σημείο ο συνεταιρισμός να δημιουργεί και να εισπράττει δύο φορές σχεδόν τις απαιτήσεις του στη διάρκεια της χρήσης.

4.3.2.2 Κυκλοφορία αποθεμάτων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ = ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ / ΜΕΣΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Υπολογισμός : $1.906.937.409 / [(1.470.022.447 + 1.173682.968) / 2] = 1,44$

Η κυκλοφορία των αποθεμάτων είναι ιδιαίτερα χαμηλή αν και όπως προαναφέραμε, ο συνεταιρισμός δεν μπορεί να αποθεματοποιήσει τα εμπορεύματα του με την ίδια ευκολία που μπορεί μια απλή εμπορική επιχείρηση και δεν μπορεί επομένως να κριθεί το ίδιο ένας χαμηλός δείκτης τέτοιος.

4.3.2.3 Κυκλοφορία ενεργητικού

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Υπολογισμός : $2.207.501.420 / 3.857.644.465 = 0,57$

Ο δείκτης κυκλοφορίας ενεργητικού είναι χαμηλός (> 1) και δείχνει ότι το ενεργητικό δεν χρησιμοποιείται αποτελεσματικά, αλλά θα ήταν σκόπιμο να εξεταστεί περισσότερο συγκρινόμενος και με τις άλλες χρήσεις.

4.3.2.4 Κυκλοφορία ιδίων κεφαλαίων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Υπολογισμός : $2.207.501.420 - 1.906.937.409 / - 305.112.689 = - 0,98$

Ιδιαίτερα αρνητικός παρουσιάζεται ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων, γεγονός που οφείλεται στην παρουσία ζημιών περισσότερο παρά στις μειωμένες πωλήσεις του έτους.

4.3.2.5 Κυκλοφορία κεφαλαίου κίνησης

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Υπολογισμός : $2.207.501.420 - 1.906.937.409 / - 1.287.395.507 = - 0,23$

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης φαίνεται να μην χρησιμοποιείται καθόλου, αφού είναι αρνητικό για τη χρήση αυτή. Περισσότερα στοιχεία θα μπορούσαμε να έχουμε στο επόμενο κεφάλαιο , συγκρινόμενος με τους αντίστοιχους δείκτες άλλων ετών.

4.3.2.6 Κυκλοφορία παγίων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΓΙΩΝ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ

Υπολογισμός : $2.207.501.420 / 688.288.617 = 3,21$

Η ταχύτητα κυκλοφορίας των παγίων είναι αρκετά καλή, αφού ο συνεταιρισμός παρουσιάζεται να έχει την δυνατότητα να δημιουργήσει τα πάγια στοιχεία του παραπάνω από τρεις φορές κατά τη διάρκεια της χρήσης.

4.3.3 Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής διάρθρωσης

4.3.3.1 Ίδια προς σύνολο παγίων

ΙΔΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ = ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ

Υπολογισμός :- $305.112.689 / 688.288.617 = - 0,44$

Τα ίδια κεφάλαια λόγω ζημιών δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των επενδύσεων σε πάγια στοιχεία.

4.3.4 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

4.3.4.1 Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων

$$\text{ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ} = \frac{[(\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ} + \text{ΧΡΗΜ/ΚΑ ΕΞΟΔΑ}) / (\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} + \text{ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ})] \times 100}$$

$$\text{Υπολογισμός : } [(139.119.375 + 327.031.898) / (- 305.112.689 + 3.781.665.165)] \times 100 = 13,41 \%$$

Η απόδοση των κεφαλαίων που απασχολούνται, φαίνεται χαμηλή και θα ήταν υψηλότερη εάν τα ίδια κεφάλαια δεν ήταν αρνητικά λόγω ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

4.3.4.2 Απόδοση Ενεργητικού

$$\text{ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ} = \frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ} / \text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ} \times 100}$$

Παρατήρηση : Ο συνεταιρισμός παρουσίασε ζημίες, επομένως έχουμε ζημίες / σύνολο ενεργητικού

$$\text{Υπολογισμός : } (- 45.551.578.776 / 3.857.644.465) \times 100 = -118,1 \%$$

Η μεγάλη αρνητική τιμή του δείκτη αυτού οφείλεται στις ζημίες χρήσης που παρουσίασε ο συνεταιρισμός για το έτος 2001. Επομένως με αρνητικά κέρδη η απόδοσή του δεν μπορεί να χαρακτηριστεί θετική.

4.3.4.3 Καθαρά αποτελέσματα προς ίδια κεφάλαια

$$\text{ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} = \frac{(\text{ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ} / \text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}) \times 100}$$

$$\text{Υπολογισμός : } (139.119.375 / - 305.112.689) \times 100 = - 45,60 \%$$

Ο συνεταιρισμός χειροτέρεψε την δυνατότητά του για κέρδη παρόλο που εμφάνισε κέρδη, τα οποία όμως δεν καλύπτουν τις ζημίες προηγούμενων χρήσεων.

4.3.4.4 Κάλυψη λειτουργικών εξόδων

$$\text{ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ} = (\text{ΚΕΡΑΗ ΠΡΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ} / \text{ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ}) \times 100$$

Υπολογισμός : $(300.564.011 / 327.031.898) \times 100 = 91,9 \%$

Τα λειτουργικά έξοδα, του συνεταιρισμού είναι ιδιαίτερα αυξημένα, και δεν καλύπτονται από τα κέρδη χρήσης προ αυτών. Θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες για την μείωση των εξόδων ώστε να μένει μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους.

4.3.4.5 Κόστος πωληθέντων προς πωλήσεις

$$\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ} = (\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ} / \text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}) \times 100$$

Υπολογισμός : $(1.906.937.409 / 2.207.501.420) \times 100 = 83,68 \%$

Το κόστος πωληθέντων είναι αρκετά υψηλό αφού απορροφά το 83,68 % των πωλήσεων και το περιθώριο μικτού κέρδους που απομένει είναι ιδιαίτερα μικρό.

4.3.4.6 Οικονομική μόχλευση

$$\text{ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΧΛΕΥΣΗ} = \frac{\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ}}{\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ}}$$

Υπολογισμός :- $45,60 / 13,41 = - 3,4$

Ο δείκτης της μόχλευσης, βρίσκεται αρνητικός διότι ο συνεταιρισμός έχει κακή απόδοση ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζοντας ζημιές. Χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια για να βγει ο συνεταιρισμός από την περίοδο κάμψης στην οποία φαίνεται να λειτουργεί.

4.3.4.7 Προβλέψεων ζημιών

$$\text{ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ} = (\text{ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ} / \text{ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ}) \times 100$$

Υπολογισμός : $(34.698.058 / 1.117.648.122) \times 100 = 3,105 \%$

Οι προβλέψεις ζημιών αντιστοιχούν σε πολύ μικρό ποσοστό του συνόλου των απαιτήσεων και θα έπρεπε κατά τη γνώμη μας να υπολογίζονται περισσότερες προβλέψεις, εάν οι απαιτήσεις δεν μειωθούν στις επόμενες χρήσεις.

4.3.4.8 Ταχύτητα κάλυψης τόκων

ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΚΩΝ = ΚΕΡΑΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ / ΤΟΚΟΙ

Υπολογισμός : $(-26.467.887 / 6.027.683) = - 4,4$

Ο δείκτης ταχύτητας κάλυψης τόκων είναι αρνητικός εφόσον τα κέρδη από τα αποτελέσματα χρήσης είναι αρνητικά πριν φτάσουν στο σημείο να αφαιρεθούν από αυτά και οι τόκοι της χρήσης. Αυτή η εξέλιξη μας δείχνει ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει την ικανότητα να ανταποκριθεί στους τόκους των τρεχουσών υποχρεώσεών του.

4.3.4.9 Περιθώριο καθαρού κέρδους

ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = (ΚΕΡΑΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ100

Υπολογισμός : $(139.119.375 / 2.207.501.420) \times 100 = 6,3 \%$

Το περιθώριο καθαρού κέρδους παρουσίασε αύξηση αφού παρ 'όλες τις δυσκολίες της χρήσης ο συνεταιρισμός παρουσίασε κάποια κέρδη. Το ποσοστό αυτό βέβαια θα πρέπει να ανέβει για να καταστεί δυνατή η εύρυθμη λειτουργία του συνεταιρισμού.

4.3.4.10 Περιθώριο μεικτού κέρδους

ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΕΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = (ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ100

Υπολογισμός : $(2.207.501.420 - 1.906.937.409 / 2.207.501.420) \times 100 = 13,61\%$

Το περιθώριο μικτού κέρδους θεωρείται χαμηλό αλλά δείχνει σημεία ανόδου. Χρειάζεται όμως περαιτέρω άνοδο.

4.3.4.11 Συντελεστής απόδοσης λειτουργίας

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = (ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ) Χ 100

Υπολογισμός : $(- 26.467.887 / 3.857.644.465) \times 100 = - 0,68 \%$

Ο συνεταιρισμός αποδίδει αρνητικά, εξαιτίας των ζημιών που παρουσιάζει, σε αυτό το σημείο των αποτελεσμάτων χρήσης.

4.3.5 Αριθμοδείκτες οικονομικής αποτελεσματικότητας

4.3.5.1 Δείκτης αποσβέσεως παγίων

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ = (ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ / ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ) Χ 100

Υπολογισμός : $(1.503.056.782 / 2.165.015.963) \times 100 = 69,42 \%$

Οι αποσβέσεις της χρήσης ανέρχονται σε ποσοστό 69,42 % των παγίων ή αλλιώς ο συνεταιρισμός αποσβένει αυτό το ποσοστό των παγίων της στην χρήση που εξετάζεται.

4.3.5.2 Αποσβέσεις προς πωλήσεις

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ = (ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ / ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ 100

Υπολογισμός : $(1.503.056.782 / 2.207.501.420 - 1.906.937.409) \times 100 = 500,1 \%$

4.3.5.3 Έξοδα λειτουργίας προς πωλήσεις

ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ = (ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ / ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ) Χ 100

Υπολογισμός : $(327.031.898 / 2.207.501.420 - 1.906.937.409) \times 100 = 108,81\%$

Τα έξοδα λειτουργίας όπως είναι φανερό είναι μεγαλύτερα των καθαρών πωλήσεων και δεν καλύπτονται από αυτές. Αυτή η εξέλιξη είναι αρνητική γιατί δείχνει ότι η διοίκηση του συνεταιρισμού δεν μπορεί να προσαρμόσει αποτελεσματικά τα έξοδα της ανάλογα με τις πωλήσεις της χρήσης.

4.4 ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2002 (τα ποσά είναι σε ευρώ)

4.4.1 Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

4.4.1.1 Άμεση ρευστότητα

ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκαν οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού.

Υπολογισμός : $616.432,51 / 7.600.218,54 = 0,081$

Ο δείκτης της άμεσης ρευστότητας, παρουσίασε αρνητική πορεία στη διάρκεια της χρήσης του 2002, λόγω μείωσης των διαθεσίμων περισσότερο από την μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Αυτή η εξέλιξη δεν είναι ευνοϊκή γιατί, μας δείχνει ότι ο συνεταιρισμός δεν έχει καλή ποιότητα κεφαλαίου κίνησης λόγω έλλειψης άμεσα ρευστών.

4.4.1.2 Γενική (κυκλοφοριακή) ρευστότητα

ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Για τον υπολογισμό, συμπεριλάβαμε ένα ποσοστό 30% των επισφαλών επίδικων πελατών διότι θεωρούμε αδύνατο, οποιαδήποτε εταιρεία να εξασφαλίσει τη ρευστοποίηση όλων των απαιτήσεων αυτής της κατηγορίας. Επομένως για το 2002 έχουμε : $72.715,1 \times 70\% = 50.900,6$ ευρώ, το ποσό που θα αφαιρεθεί από το κυκλοφορούν ενεργητικό ως ανεπίδεκτοι εισπραξής.

Υπολογισμός :

$$8.088.161,97 - 50.900,6 / 7.600.218,54 = 8.037.261,37 / 7.600.218,54 = 1,057$$

Η γενική ρευστότητα μας δείχνει ότι ο συνεταιρισμός είναι σε θέση να καλύψει οριακά τις υποχρεώσεις του χρησιμοποιώντας το κυκλοφορούν μόνο ενεργητικό του. Θεωρείται καλός αλλά μπορεί να παρουσιάσει βελτίωση.

4.4.1.3 Πραγματική ρευστότητα

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ - ΑΠΟΘΕΜΑ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Παρατηρήσεις : Θα χρησιμοποιήσουμε, για τον ίδιο λόγο που προαναφέρθηκε, το Κ.Ε. ίσο με 8.037.261,37 ευρώ.

Υπολογισμός : $8.037.261,37 - 4.038.518,58 / 7.600.218,54 = 0,53$

Η πραγματική ρευστότητα σε συνδυασμό με τον προηγούμενο δείκτη μας δείχνει πως ο συνεταιρισμός έχει σχεδόν τα μισά κεφάλαιά του κυκλοφορούντος ενεργητικού του επενδυμένα σε αποθέματα. Αυτό το γεγονός μπορεί να χαρακτηριστεί «κακό» γιατί ενέχει τους κινδύνους της απαξίωσης των αποθεμάτων και της αδυναμίας κάλυψης των υποχρεώσεων άμεσα.

4.4.2 Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας

4.3.2.1 Κυκλοφορία απαιτήσεων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ = ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Υπολογισμός : $7.250.846,14 / 3.427.344,64 = 2,115$

Η κυκλοφορία των απαιτήσεων βρίσκεται σε καλό επίπεδο και ο συνεταιρισμός δημιουργεί και εισπράττει τις απαιτήσεις του περισσότερο από δύο φορές κατά τη διάρκεια της χρήσης.

4.3.2.2 Κυκλοφορία αποθεμάτων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ = ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ / ΜΕΣΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Υπολογισμός : $6.574.746,46 / [(4.314.097,07 + 4.038.518,58) / 2] = 1,6$

Τα αποθέματα αυξήθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη χαμηλή ταχύτητα ανανέωσης των αποθεμάτων. Σωστότερα πάντως συμπεράσματα θα μπορούμε να λάβουμε μετά την διαχρονική σύγκριση.

4.3.2.3 Κυκλοφορία ενεργητικού

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Υπολογισμός : $7.250.846,14 / 11.044.822,38 = 0,66$

Η κυκλοφορία του ενεργητικού σε αυτό το επίπεδο μας δείχνει πως υπάρχουν περιθώρια για περισσότερο αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων του συνεταιρισμού για τη δημιουργία πωλήσεων.

4.3.2.4 Κυκλοφορία ιδίων κεφαλαίων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Υπολογισμός : $7.250.846,14 - 6.574.746,46 / 1.531.988,70 = 0,44$

Τα ίδια κεφάλαια φαίνεται να έχουν χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στις πωλήσεις της χρήσης η δημιουργία των οποίων χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

4.3.2.5 Κυκλοφορία κεφαλαίου κίνησης

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Υπολογισμός : $7.250.846,14 - 6.574.746,46 / 411.490,99 = 1,64$

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης βρίσκεται σε αρκετά καλό επίπεδο και ανανεώνεται πάνω από 1,5 φορά κατά τη διάρκεια της χρήσης.

4.3.2.6 Κυκλοφορία παγίων

$$\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΓΙΩΝ} = \text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ} / \text{ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ}$$

$$\text{Υπολογισμός: } 7.250.846,14 / 6.426.748,5 = 1,13$$

Ο δείκτης αυτός μπορεί να μας δώσει τον βαθμό ανανέωσης των παγίων στη διάρκεια της χρήσης, μέσω των πωλήσεων. Η τιμή αυτή είναι χαμηλή αλλά περισσότερα συμπεράσματα μπορούμε να εξαγάγουμε με την διαχρονική κίνηση του δείκτη.

4.4.3 Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής διάρθρωσης

4.4.3.1 Ίδια προς σύνολο παγίων

$$\text{ΙΔΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ} = \text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} / \text{ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ}$$

$$\text{Υπολογισμός: } 1.531.988,70 / 2.048.510,84 = 0,74$$

Σε αυτή την χρήση τα πάγια στοιχεία του συνεταιρισμού, χρηματοδοτήθηκαν κατά μεγάλο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια του. Το γεγονός αυτό είναι θετικό γιατί ο συνεταιρισμός μπορεί να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια από βραχυπρόθεσμο δανεισμό στις πωλήσεις σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι εάν τα διέθετε για την κάλυψη των παγίων επενδύσεών του.

4.4.4 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

4.4.4.1 Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων

$$\text{ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ} = \frac{[(\text{ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ} + \text{ΧΡΗΜ/ΚΑ ΕΞΟΔΑ}) / (\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} + \text{ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ})] \times 100}$$

$$\text{Υπολογισμός: } [(6.081.197,03 + 720.343,50) / (1.531.988,70 + 7.600.218,54)] \times 100 = 15,35 \%$$

Τα απασχολούμενα κεφάλαια του συνεταιρισμού, στη χρήση του 2002, παρουσίασαν θετική εξέλιξη που οφείλεται κυρίως στην παρουσία θετικών κεφαλαίων και κερδών χρήσης. Εάν εξακολουθήσει με τον ίδιο τρόπο και σε επόμενες χρήσεις, τότε οι επόμενες χρήσεις θα είναι ολοένα και καλύτερες.

4.4.4.2 Απόδοση Ενεργητικού

$$\text{ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ} = \text{ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ} / \text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ} \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (641.687,68 / 11.044.822,38) \times 100 = 5,81 \%$$

Η απόδοση του ενεργητικού, αν και χαμηλή θεωρείται θετική. Η σύγκριση με τις προηγούμενες χρήσεις, θα μας δείξει κατά πόσο ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί σωστά την περιουσία του για την επίτευξη κερδών.

4.4.4.3 Καθαρά αποτελέσματα προς ίδια κεφάλαια

$$\text{ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} = \frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ}}{\text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}} \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (681.177,03 / 1.531.988,70) \times 100 = 44,46 \%$$

Το ποσοστό που προκύπτει από τον παραπάνω δείκτη θεωρείται ιδιαίτερα θετικό και μας δίνει την εντύπωση πως η επιχείρηση βαδίζει σωστά για την επίτευξη του στόχου της.

4.4.4.4 Κάλυψη λειτουργικών εξόδων

$$\text{ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ} = \frac{\text{ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ}}{\text{ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ}} \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (676.099,68 / 720.343,50) \times 100 = 93,85 \%$$

Παρ' όλη την μείωση των λειτουργικών εξόδων, και την αύξηση των πωλήσεων τα κέρδη δεν κατορθώνουν να καλύψουν τα λειτουργικά έξοδα της χρήσης. Βρίσκονται όμως σε καλύτερα επίπεδα από τις προηγούμενες χρήσεις.

4.4.4.5 Κόστος πωληθέντων προς πωλήσεις

$$\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ} = \frac{\text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ}}{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}} \times 100$$

Υπολογισμός : $(6.574.746,46 / 7.250.846,14) \times 100 = 90,67 \%$

Το κόστος πωληθέντων παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα για μία ακόμη χρήση.

4.4.4.6 Οικονομική μύγλευση

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΧΛΕΥΣΗ = ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ / ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Υπολογισμός : $44,46 / 15,35 = 2,9$

Η υποκίνηση του συνεταιρισμού από ίδια και συνολικά κεφάλαια είχε θετική εξέλιξη στην χρήση αυτή, καθώς η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων έφτασε το 45 % σχεδόν ενώ και τα συνολικά κεφάλαια αυξήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης.

4.4.4.7 Προβλέσεων ζημιών

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ = (ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ / ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ) Χ100

Υπολογισμός : $(94.443,08 / 3.427.344,64) \times 100 = 2,64 \%$

Η διοίκηση του συνεταιρισμού αποφάσισε σε αυτή την χρήση την αύξηση των προβλέσεων ζημιών η οποία έφτασε σε ποσοστό 2,64 % των απαιτήσεων.

4.4.4.8 Ταχύτητα κάλυψης τόκων

ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΟΚΩΝ = ΚΕΡΑΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ / ΤΟΚΟΙ

Υπολογισμός : $(-44.243,82 / 26.663,7) = - 2,14$

Η ταχύτητα κάλυψης τόκων παραμένει σε αρνητικά επίπεδα, και ο συνεταιρισμός δεν δείχνει ικανότητα να αντεπεξέλθει στους τόκους των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του

4.4.4.9 Περιθώριο καθαρού κέρδους

$$\text{ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ} = (\text{ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ} / \text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}) \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (641.687,68 / 7.250.846,14) \times 100 = 8,85 \%$$

Το περιθώριο καθαρού κέρδους θεωρείται χαμηλό, αλλά παρουσιάζει τάσεις βελτίωσης.

4.4.4.10 Περιθώριο μεικτού κέρδους

$$\text{ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΕΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ} = (\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ} - \text{ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ} / \text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}) \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (7.250.846,14 - 6.574.746,46 / 7.250.846,14) \times 100 = 9,32 \%$$

Το περιθώριο μικτού κέρδους θεωρείται χαμηλό λόγω μεγάλου κόστους πωληθέντων. Θα μπορούσε να βελτιωθεί περισσότερο εάν το κόστος δεν αυξανόταν ποσοστιαία παράλληλα με τις πωλήσεις ή αν οι πωλήσεις αυξάνονταν ποσοστιαία περισσότερο από το κόστος.

4.4.4.11 Συντελεστής απόδοσης λειτουργίας

$$\text{ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ} = (\text{ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ} / \text{ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ}) \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (-44.243,82 / 11.044.822,38) \times 100 = - 0,4 \%$$

Ο συντελεστής απόδοσης παραμένει χαμηλός αλλά παρουσιάζει θετική βελτίωση.

4.4.5 Αριθμοδείκτες οικονομικής αποτελεσματικότητας

4.4.5.1 Δείκτης αποσβέσεως παγίων

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ} = (\text{ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ} / \text{ΠΑΓΙΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ}) \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (4.455.506,74 / 6.426.748,5) \times 100 = 69,32 \%$$

- Ο δείκτης αυτός παραμένει σε σταθερά επίπεδα αφού ούτε τα πάγια μεταβάλλονται σημαντικά, ούτε η μέθοδος απόσβεσης αλλάζει (σταθερή).

4.4.5.2 Αποσβέσεις προς πωλήσεις

$$\text{ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ} = (\text{ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ} / \text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}) \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (4.455.506,74 / 7.250.846,14 - 6.574.746,46) \times 100 = 659 \%$$

Οι αποσβέσεις σε αυτήν την χρήση παρουσιάζονται μεγαλύτερες από τις καθαρές πωλήσεις κατά 659 %.

4.4.5.3 Έξοδα λειτουργίας προς πωλήσεις

$$\text{ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ} = (\text{ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ} / \text{ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ}) \times 100$$

$$\text{Υπολογισμός : } (720.343,5 / 7.250.846,14 - 6.574.746,46) \times 100 = 106,54 \%$$

Τα έξοδα λειτουργίας παραμένουν περισσότερα από τις καθαρές πωλήσεις, αλλά παρουσιάζουν μεγαλύτερο ποσοστό ευελιξίας και προσαρμοστικότητας, καθώς μειώθηκαν κατά πολύ από την προηγούμενη χρήση.

4.5 Διαχρονική ανάλυση ισολογισμών με αριθμοδείκτες

4.5.1 Εισαγωγή

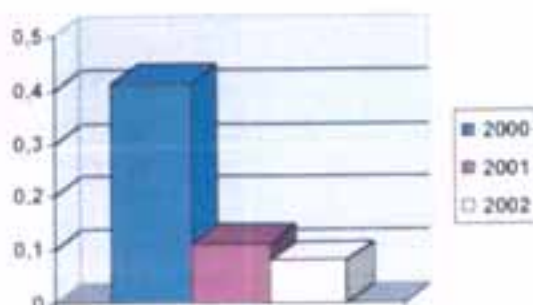
Όπως σε όλες τις ανάλυσεις που παρουσιάστηκαν μέχρι τώρα, έτσι και στην ανάλυση με αριθμοδείκτες, έχει περισσότερη σημασία η διαχρονική σύγκριση μεταξύ των αποτελεσμάτων των χρήσεων. Για να μπορέσουμε να εξάγουμε σωστά συμπεράσματα για την τρέχουσα και την μελλοντική χρηματοοικονομική κατάσταση του συνεταιρισμού θα πρέπει να συγκριθούν οι δείκτες των χρήσεων μεταξύ τους, έτσι ώστε να «δοούμε» την εξέλιξή τους στη διάρκεια του χρόνου.

Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να εξάγουμε ασφαλέστερα συμπεράσματα για την πορεία του εξεταζόμενου συνεταιρισμού.

4.5.2 Ρευστότητα

4.5.2.1 Άμεση Ρευστότητα

2000	0,41
2001	0,11
2002	0,08

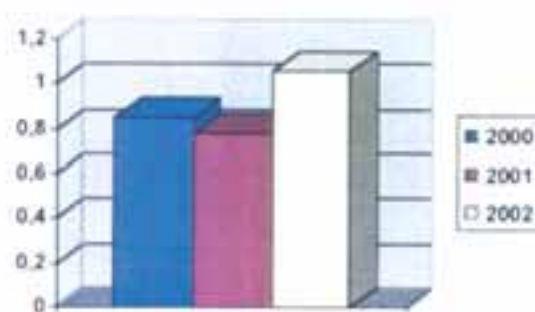

Η άμεση ρευστότητα παρουσίασε ιδιαίτερη μείωση στις χρήσεις που εξετάστηκαν, καθώς ενώ το 2000 τα διαθέσιμα έφταναν τις 0,4 μονάδες βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, στις επόμενες χρήσεις μειώθηκαν στις 0,1 μονάδα για το 2001 και σε ακόμα μικρότερο ποσό μονάδων (0,08) για το 2002.

Η εξέλιξη αυτή δεν θεωρείται θετική, διότι, ακόμα και στο μεγαλύτερο επίπεδο των 0,4 μονάδων ήταν >1 που θεωρείται καλή άμεση ρευστότητα. Η φθίνουσα πορεία του λοιπόν στις τρεις χρήσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί θετική εξέλιξη και οφείλεται στην μεγάλη μείωση των μετρητών στο διάστημα αυτό.

4.5.2.2 Γενική Ρευστότητα

2000	0,85
2001	0,78
2002	1,057

Η γενική ρευστότητα της επιχείρησης ενώ βρίσκεται σε δυσμενή θέση μικρότερη της μονάδας (>1) για το 2000, παρουσιάζει κάμψη στη χρήση του 2001 με μείωση από τις 0,85 μονάδες στις 0,78. Την χρήση όμως που ακολουθεί (2002), παρουσίασε πολύ θετική αύξηση, φτάνοντας τις 1,057 μονάδες, οριακά δηλαδή οι καλύπτονται οι υποχρεώσεις από το κυκλοφορούν ενεργητικό.

Θεωρείται πολύ καλή εξέλιξη και δίνει δυνατότητες για ακόμα εννοϊκότερες εξελίξεις στο μέλλον εάν δεν υπάρξουν απότομες μεταβολές στη λειτουργία του συνεταιρισμού έτσι όπως παρουσιάζεται στη χρήση του 2002.

4.5.2.3 Πραγματική Ρευστότητα

2000	0,65
2001	0,4
2002	0,53

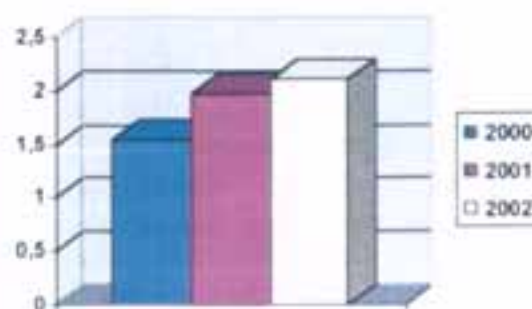
Η πραγματική ρευστότητα παρουσίασε φθίνουσα πορεία στη διάρκεια των εξεταζόμενων χρήσεων, παραμένοντας σε χαμηλά επίπεδα. Μειώθηκε ιδιαίτερα στη χρήση του 2001 για να ανακάμψει την χρήση του 2002, χωρίς να φτάσει όμως στα επίπεδα του 2000.

Από αυτό το γεγονός μπορούμε να συμπεράνουμε πως η οικονομική θέση του συνεταιρισμού, γενικά, δεν είναι καλή και αντιμετωπίζει προβλήματα στην άμεση εξόφληση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών του. Θα πρέπει ο συνεταιρισμός, να μειώσει τα αποθέματά του, ώστε να αυξήσει την πραγματική ρευστότητά του ώστε να μην αντιμετωπίσει πρόβλημα στην κάλυψη των υποχρεώσεών του.

4.5.3 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα

4.5.3.1 Κυκλοφορία Απαιτήσεων

2000	1,54
2001	1,98
2002	2,115

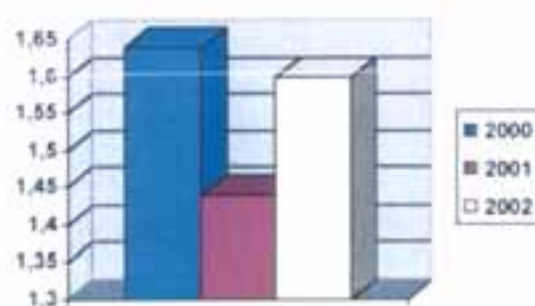

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας απαιτήσεων, κινήθηκε ιδιαίτερα ευνοϊκά στη διάρκεια της τριετίας. Ξεκινώντας από την είσοδο των απαιτήσεων του κατά 1,6

φορές, αρκετά χαμηλή αλλά θετική, στη διάρκεια του 2000 και συνέχισε αυξάνοντάς την τη χρήση του 2001 κατά 0,44 μονάδες. Το 2002 συνέχισε θετικά, φτάνοντας να ανανεώνει και να εισπράττει τις απαιτήσεις του δύο (2) φορές στη διάρκεια της χρήσης. Η πορεία του αυτή θεωρείται αρκετά καλή, αν και σε χαμηλά επίπεδα ακόμα, και συντελεί στην αυξητική πορεία του δείκτη γενικής ρευστότητας που εξετάσαμε προηγουμένως.

4.5.3.2 Κυκλοφορία Αποθεμάτων

2000	1,64
2001	1,44
2002	1,6

Η κυκλοφορία των αποθεμάτων, παρουσίασε αρνητική αρχικά εξέλιξη, αφού μειώθηκε στη διάρκεια της χρήσης 2001. Αυτή η εξέλιξη μας δείχνει ότι, το 2001, ο συνεταιρισμός διατήρησε πολλά αποθέματα, δεσμεύοντας κεφάλαια και με κίνδυνο απαξίωσης των εμπορευμάτων. Παρόλο που σαν συνεταιρισμός, από τη φύση της εργασίας του και των εμπορευμάτων τα οποία μεταπωλεί, δεν μπορεί να κρατάει πολλά αποθέματα, μόνο η αύξηση της ταχύτητας την επόμενη χρήση του 2002 μας κάνει να αισιοδοξούμε για τις επόμενες χρήσεις.

Γενικά η μειωμένη ταχύτητα των αποθεμάτων ενέχει πολλούς κινδύνους και θα ήταν σκόπιμο είτε να αυξηθεί η ταχύτητα ανανέωσής τους, είτε να μειωθεί ο όγκος τους.

4.5.3.3 Κυκλοφορία Ενεργητικού

2000	0,37
2001	0,57
2002	0,66

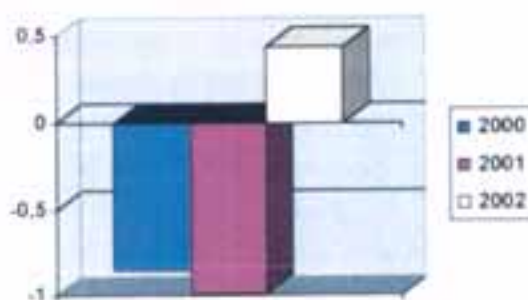

Η κυκλοφορία του ενεργητικού ακολούθησε αυξητική πορεία στη διάρκεια των τριών χρήσεων, βρίσκεται όμως σε επίπεδα μικρότερα της μονάδας, που θεωρείται γενικά καλό επίπεδο. Η πορεία του, βέβαια, μας δείχνει πως η διοίκηση κάνει ολοένα και καλύτερη χρήση των στοιχείων του ενεργητικού της για την επίτευξη των στόχων της και πιστεύουμε πως η εξέλιξη ήταν ενοχική.

4.5.3.4 Κυκλοφορία Ιδίων

2000	-0,85
2001	-0,98
2002	0,44

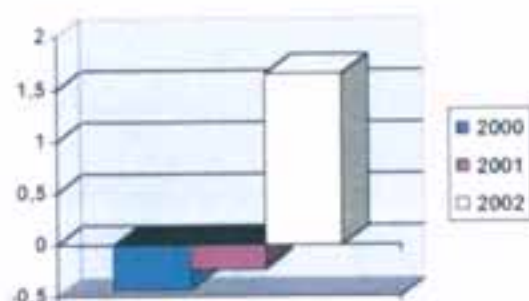

Η κυκλοφορία των ιδίων κεφαλαίων δείχνει για τις δύο πρώτες χρήσεις μη εντατική ή και ανεπαρκή χρήση των κεφαλαίων του συνεταιρισμού, κυρίως λόγω παρουσίας ζημιών και όχι κερδών στο διάστημα αυτό. Ακόμα ακολούθησαν φθίνουσα πορεία το 2001 φτάνοντας σε πολύ αρνητικά επίπεδα. Όμως το 2002 ανέκαμψαν και χρησιμοποιήθηκαν 0,5 φορές στη διάρκεια του έτους.

Θεωρούμε την εξέλιξη αυτή θετική, αλλά προτείνουμε την εντατικότερη χρήση των κεφαλαίων ώστε να δημιουργηθούν ακόμα μεγαλύτερες αυξήσεις, τόσο στον κύκλο εργασιών όσο και στα τελικά αποτελέσματα.

4.5.3.5 Κυκλοφορία Κ.Κ.

2000	-0,41
2001	-0,23
2002	1,64

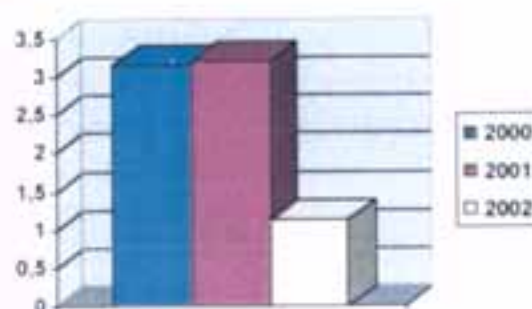

Ο δείκτης κυκλοφορίας του κεφαλαίου κίνησης κινήθηκε σε αρνητικά επίπεδα τις χρονιές 2000 και 2001 αιρουσιάζοντας, όμως, βελτίωση από το 2001 και έπειτα. Μειώθηκε στο - 0,23 και το 2002 έφθασε να είναι θετικός με κίνηση του Κ.Κ. 1,5 φορές στη διάρκεια της χρήσης.

Θεωρείται πάντως χαμηλός γενικά, και χρειάζεται βελτίωση.

4.5.3.6 Κυκλοφορία Παγίων.

2000	3,17
2001	3,21
2002	1,13

Η κυκλοφορία των παγίων, ενώ ξεκίνησε με αρκετά ικανοποιητική πορεία κατά τα έτη 2000 και 2001 (αύξηση κατά 0,04 μονάδες), στη συνέχεια παρουσίασε ιδιαίτερη

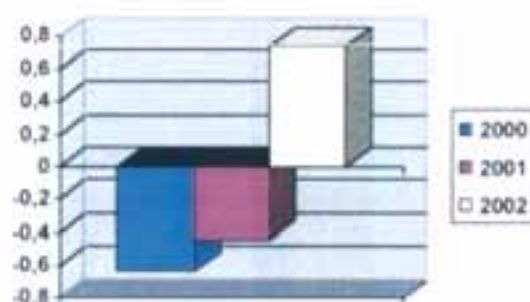
μείωση, η οποία έφθασε σχεδόν στα 2/3 της αρχικής τιμής του δόκιμη στην χρήση του 2002.

Αυτή η εξέλιξη θεωρείται δυσμενής, γιατί δείχνει ανεπαρκή χρήση των περιουσιακών (παγίων) στοιχείων του συνεταιρισμού για την επίτευξη πωλήσεων.

4.5.4 Κεφαλαιακή Διάρθρωση

4.5.4.1 ΙΔΙΑΪΤΑΓΙΑ

2000	-0,63
2001	-0,44
2002	0,74

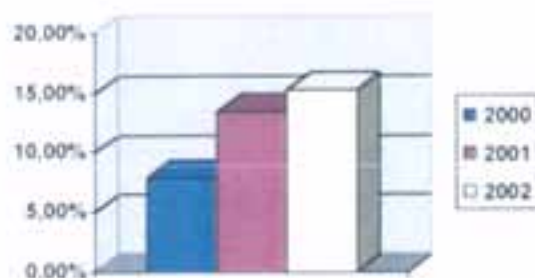
Στις χρήσεις 2000 και 2001 τα ίδια κεφάλαια δεν χρηματοδότησαν τις πάγιες επενδύσεις του συνεταιρισμού αλλά η χρήση τους παρουσίασε αυξητική πορεία. Στη χρήση του 2002, ωφελούμενα και από την εμφάνιση κερδών, χρηματοδότησαν σχεδόν το μεγαλύτερο ποσοστό των παγίων (0,74 μονάδες ιδίων για κάθε μονάδα παγίου).

Το ποσοστό αυτό θεωρείται γενικά, μέτριο, και θα πρέπει να αυξηθεί στις επόμενες χρήσεις, αλλά θεωρείται πολύ καλή εξέλιξη.

4.5.5. Αποδοτικότητα

4.5.5.1 Απόδοση Απασχολούμενων Κεφαλαίων

2000	7,84%
2001	13,41%
2002	15,35%

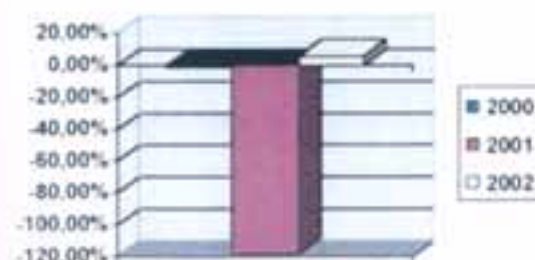
Ο δείκτης απόδοσης των απασχολούμενων κεφαλαίων σημείωσε σημαντική βελτίωση κατά τη διάρκεια του 2001, αφού αυξήθηκε κατά 5,57 ποσοστιαίες μονάδες. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη μείωση των ζημιών χρήσης, που παρατηρήσαμε στην οριζόντια ανάλυση του προηγούμενου κεφαλαίου και στην θετική αύξηση των ιδίων κεφαλαίων. Η ταυτόχρονη μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά 36,9 % και των χρηματοοικονομικών εξόδων κατά 13,36 % βελτίωσε ακόμα περισσότερο την απόδοση της επιχείρησης.

Στην χρήση 2002, η άνοδος δεν υπήρξε τόσο απότομη, γιατί ενώ ο συνεταιρισμός παρουσίασε κέρδη, τα έκτακτα έξοδα αυξήθηκαν και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του μειώθηκαν σε μικρότερο ποσοστό από την προηγούμενη χρήση.

Η εξέλιξη αυτή θεωρείται ιδιαίτερα ευνοϊκή και εάν διατηρηθούν οι ίδιες συνθήκες λειτουργίας θα είναι ένδειξη καλής μελλοντικής πορείας του συνεταιρισμού.

4.5.5.2 Απόδοση Ενεργητικού.

2000	-0,84%
2001	-118,1%
2002	5,81%

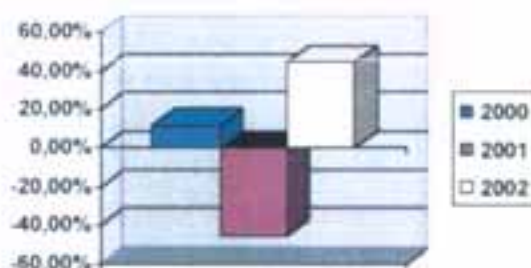

Η απόδοση του ενεργητικού παρουσιάζει έντονη φθίνουσα πορεία στη διάρκεια της χρήσης 2001, χωρίς να έχει υπάρξει θετική στην προηγούμενη χρήση (αρνητικό ποσοστό απόδοσης). Αυτή η εξέλιξη οφείλεται κυρίως στην εμφανή ζημιών στην χρήση αυτή με ταυτόχρονη μεγάλη μείωση του συνόλου της περιουσίας του συνεταιρισμού.

Η αρνητική αυτή εξέλιξη όμως αντιστράφηκε στην επόμενη χρήση του 2002 όπου ο δείκτης εμφανίστηκε θετικός και έφτασε το 5,8 %.

4.5.5.3 Καθαρά Αποτ/τα / Ιδία.

2000	12,03%
2001	-45,60%
2002	44,46%

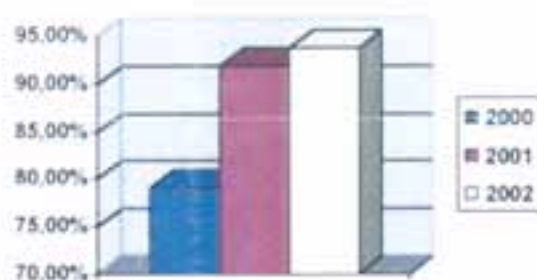
Ο δείκτης αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζει ιδιαίτερη αυξομειώση στη διάρκεια των χρήσεων.

Το 2000 τόσο τα ίδια κεφάλαια, όσο και τα αποτελέσματα της χρήσης ήταν αρνητικά εμφανίζοντας τον δείκτη θετικό, ενώ το 2001 τα ίδια κεφάλαια παρέμειναν αρνητικά αλλά τα αποτελέσματα ήταν θετικά. αυτή η ιδιομορφία είναι απαραίτητη να διερευνηθεί από τον συνεταιρισμό ώστε να κατανοήσουμε πώς σε μια χρήση που εμφανίζεται αρνητική, εν γένει, η απόδοση των ιδίων είναι 12,03 %, ενώ την επόμενη χρήση που παρουσιάζει κέρδη, η απόδοση μειώνεται κατά πολύ μεγάλο ποσοστό.

Η άνοδος όμως της απόδοσης των ιδίων και προφανώς η πραγματική αποδοτικότητα του φαίνεται στον δείκτη 2002 και θεωρείται μέτρια, αλλά ιδιαίτερα ευνοϊκή σαν εξέλιξη.

4.5.5.4 Κάλυψη Λειτουργικών Εξόδων.

2000	79,06%
2001	91,9%
2002	93,85%

Στην εργασία αυτή μετατρέψαμε τον δείκτη κάλυψης χρηματοοικονομικών εξόδων , σε δείκτη κάλυψης των λειτουργικών εξόδων τα οποία εμφανίζονται πολύ αυξημένα σε όλες τις χρήσεις σε αντίθεση με τα χρηματοοικονομικά που εμφανίζονται ελάχιστα.

Στην χρήση του 2000, είχαμε πολύ υψηλά έξοδα που καλύπτονταν μόλις κατά 79,06% από τις καθαρές πωλήσεις, γεγονός ιδιαίτερα δυσμενές για την οικονομική θέση του συνεταιρισμού.

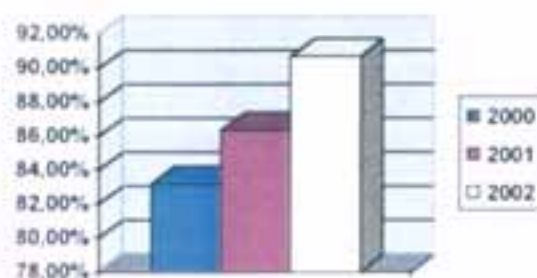
Στην επόμενη χρήση, τα λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν αρκετά, τόσο ώστε να καλύπτονται κατά 92 % σχεδόν, από τις πωλήσεις.

Η θετική εξέλιξη της μείωσης των εξόδων συνεχίστηκε επιτυχώς και στην χρήση του 2002, η οποία παράλληλα με μια μικρή αύξηση των πωλήσεων , έφτασε να καλύπτει το 93,85 % των εξόδων.

Θεωρούμε ιδιαίτερα ενοχικές τις παραπάνω εξελίξεις, αλλά θα πρέπει η προσπάθεια ελέγχου των εξόδων να συνεχιστεί.

4.5.5.5 Κόστος Πωληθέντων /Πωλήσεις

2000	83,21%
2001	86,38%
2002	90,67%

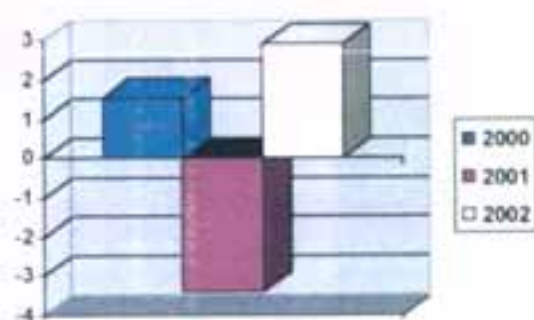
Ο δείκτης του κόστους πωληθέντων, σε σύγκριση με τις πωλήσεις, παρουσιάζει δυσμενή εξέλιξη καθώς ενώ οι πωλήσεις αυξάνονται, αυξάνεται και το κόστος συνολικά κατά 7 % στη διάρκεια της τριετίας.

Θεωρείται ιδιαίτερα υψηλός και στις τρεις χρήσεις αφήνοντας μικρό περιθώριο μικτού κέρδους, όπως θα δούμε και στην εξέταση του αντίστοιχου δείκτη.

Η εξέλιξη αυτή (συνεχής αύξηση του κόστους) είναι ιδιαίτερα αρνητική καθώς όπως προαναφέρθηκε μειώνεται το περιθώριο μικτού κέρδους και η διοίκηση φαίνεται να μην μπορεί να ελέγξει το κόστος των εμπορευμάτων της.

4.5.5.6 Οικονομική Μόχλευση

2000	1,53
2001	-3,4
2002	2,9

Ο δείκτης της οικονομικής μόχλευσης για το έτος 2000 μας δείχνει ότι η χρήση βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων υπήρξε επωφελής για τον συνεταιρισμό και ήταν θετική.

Για το 2001, όμως, ήταν ιδιαίτερα αρνητική κυρίως λόγω της ελάχιστης χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων τα οποία ήταν αρνητικά αλλά και προφανώς λόγω δυσμενών δαντισμών.

Η εξέλιξη πάντως αντιστράφηκε στη χρήση του 2002 όπου ο συνεταιρισμός επωφελήθηκε ιδιαίτερα από τη χρήση των κεφαλαίων του, τόσο των ιδίων όσο, και των βραχυπρόθεσμα δανειακών.

4.5.5.7 Πρόβλεψη Ζημιών

2000	1,9%
2001	3,105%
2002	2,64%

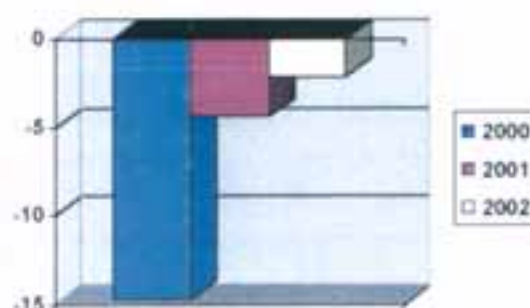

Ο δείκτης αυτός θα πρέπει να εξετάζεται σε συνάρτηση με το ύψος των απαιτήσεων και της ταχύτητας κυκλοφορίας τους, για να μπορεί να δίνει αξιόπιστα συμπεράσματα. Έτσι μπορούμε να πούμε πως :

Ο συνεταρισμός στη διάρκεια των τριών χρήσεων είχε πολύ μεγάλο όγκο απαιτήσεων, οι οποίες ενέχουν πάντα τον κίνδυνο μη εισπραξής τους. Για το 2000 είχε μεγάλο όγκο απαιτήσεων και μικρή ταχύτητα κυκλοφορίας και για αυτό είχε ένα λογικό ύψος προβλέψεων. Στην χρήση 2001 αύξησε ιδιαίτερα τις προβλέψεις ζημιών αλλά αύξησε και την κυκλοφορία των απαιτήσεων, με αποτέλεσμα να θεωρηθούν μάλλον υψηλές και να μειωθούν στη χρήση του 2002, παράλληλα και με την μείωση των απαιτήσεών του.

4.5.5.8 Ταχύτητα Κάλυψης Τόκων.

2000	-14,7
2001	-4,4
2002	-2,14

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει ένδειξη για το περιθώριο ασφαλείας που απολαμβάνουν οι πιστωτές του συνεταρισμού, καθώς παρουσιάζει την ικανότητα της επιχείρησης να εξοφλεί τους τόκους από τα κέρδη της.

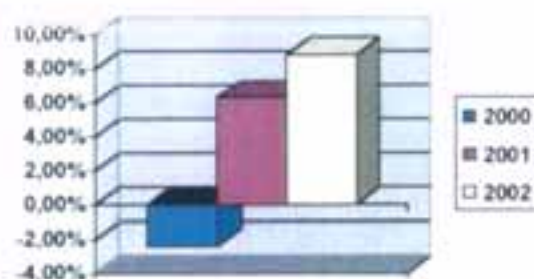

Ο συνεταιρισμός στη χρήση 2000 αλλά και σε αυτήν του 2001 παρουσίασε ζημιές, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να πληρώσει ικανοποιητικά τους τόκους του.

Βαθμιαία βέβαια, τόσο με την εμφάνιση κερδών, όσο και με την μείωση των υποχρεώσεων ο δίκτιος είχε ικανοποιητική πορεία, η οποία όμως παραμένει να κινείται σε αρνητικά επίπεδα.

4.5.5.9 Περιθώριο Καθαρού Κέρδους

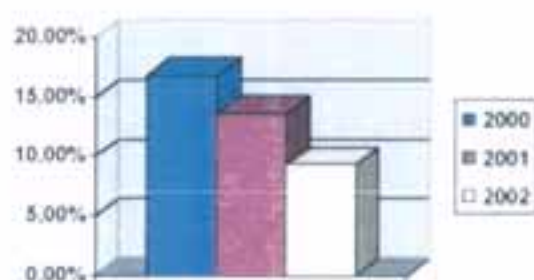
2000	-2,38%
2001	6,3%
2002	8,85%

Το περιθώριο καθαρού κέρδους ξεκίνησε από αρνητικά επίπεδα στη διάρκεια της χρήσης 2000 λόγω μεγάλου λειτουργικού κόστους και ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Παρουσίασε όμως πολύ ευνοϊκή εξέλιξη στην επόμενη χρήση, αυξανόμενος κατά 8 σχεδόν ποσοστιαίες μονάδες και συνεχίζοντας με αύξηση 2 % επιπλέον στη χρήση 2002. Παραμένει σε χαμηλά όμως επίπεδα και θα μπορούσε να αυξηθεί με μεγαλύτερο έλεγχο στα έξοδα της χρήσης και αύξηση του μικτού κέρδους.

4.5.5.10 Περιθώριο Μικτού Κέρδους

2000	16,88%
2001	13,61%
2002	9,32%

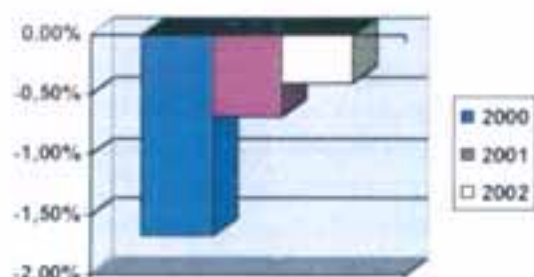

Το ποσοστό μικτού κέρδους, είναι άμεσα σχετιζόμενο με το ύψος του κόστους πωλήσεων. Στην περίπτωση του συνεταιρισμού έχουμε φθίνουσα πορεία λόγω δυσανάλογης αύξησης του κόστους σε σύγκριση με την αύξηση των πωλήσεων.

Η διοίκηση του συνεταιρισμού θα πρέπει να λάβει μέτρα για την μείωση του κόστους ώστε να συνεχίσει την πορεία ανόδου της γενικότερης λειτουργίας του συνεταιρισμού.

4.5.5.11 Συντελεστής Λαόδοσης Λειτουργίας

2000	-1,67%
2001	-0,68%
2002	-0,4%

Ο συντελεστής απόδοσης λειτουργίας είναι ο κατά κύριο λόγο δείκτης της αποτελεσματικότητας των προσπαθειών της επιχείρησης για επίτευξη του στόχου της. Όπως φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα η αποδοτικότητα της επιχείρησης βρίσκεται σε αρνητικά επίπεδα, κυρίως λόγω δυσμενών προηγούμενων χρήσεων η οποίες συσπώρευσαν ζημιές.

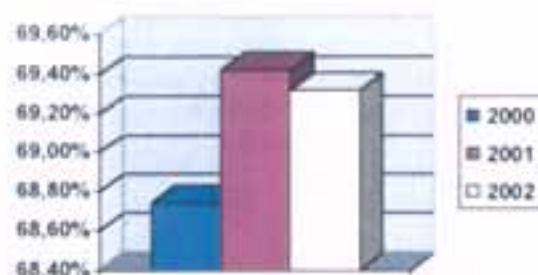
Γις εξεταζόμενες όμως χρήσεις, η προσπάθεια του συνεταιρισμού είχε θετικά αποτελέσματα και δείχνει σημεία ανάκαμψης σε πιο φυσιολογικά επίπεδα λειτουργίας, αφού η αρνητική αποδοτικότητα μειώθηκε κατά πολύ στη διάρκεια της χρήσης 2001 και

συνέχισε θετικά την χρήση 2002. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να συνεχιστεί η λειτουργία του με τον ίδιο ορθολογικό τρόπο μέχρι να φτάσει σε επίπεδα πάνω από το 0.

4.5.6 Οικονομική Αποτελεσματικότητα

4.5.6.1 Απόσβεστος Παγίων

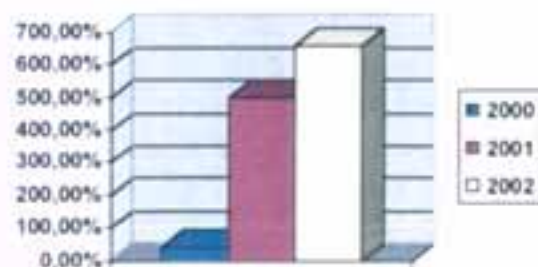
2000	68,74%
2001	69,42%
2002	69,32%

Η απόσβεση των παγίων σε σύγκριση με τα πάγια παρουσιάζεται σταθερή, με ελάχιστες αυξομειώσεις, αφού και τα πάγια παραμένουν σχεδόν σταθερά αλλά και η μέθοδος απόσβεσης δεν μεταβάλλεται.

4.5.6.2 Απόσβεστος / Πωλήσεις

2000	39,60%
2001	500,1%
2002	659%

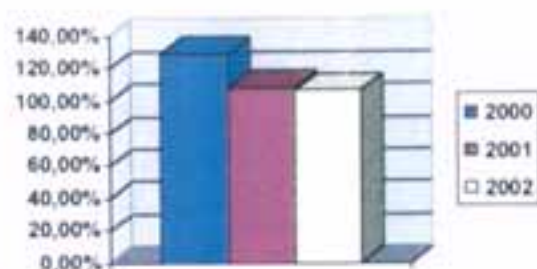

Η σημασία του συγκεκριμένου δείκτη είναι μικρή και μας δείχνει ότι τα πάγια απασχολούνται ολοένα και περισσότερο στη διάρκεια της τριετίας που εξετάζουμε.

Η διαφορά στα ποσοστά οφείλεται κυρίως στη μείωση των πωλήσεων τις δύο χρήσεις 2001 και 2002 και όχι στην μεταβολή των αποσβέσεων.

4.5.6.3 Έξοδα Λειτουργίας προς Πωλήσεις

2000	129,15%
2001	108,81%
2002	106,54%

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει κατά κύριο λόγο την δυνατότητα προσαρμογής των εξόδων μιας επιχείρησης ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στις πωλήσεις.

Όπως είναι φανερό, την χρήση 2000, τα έξοδα ήταν μεγαλύτερα των πωλήσεων κατά 29 %. Την επόμενη χρήση μειώθηκαν σε ποσοστό 21 %, πολύ θετική εξέλιξη η οποία όμως δεν είναι αρκετή για να μπορούμε να πούμε ότι προσαρμόζεται εύκολα.

Η μικρή περαιτέρω μείωση στη χρήση 2002 μας δείχνει ακριβώς την δυσκολία προσαρμογής σε λιγότερα έξοδα λόγω ελαττωμένων καθαρών κερδών, τα οποία δεν οφείλονται σε μείωση των πωλήσεων αλλά σε αύξηση του κόστους πωλήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

**ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΣΕΓΕΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Στη συνέχεια παρατίθενται άρθρα που δημοσιεύονται στο INTERNET σχετικά με τις θέσεις της ΠΑΣΕΓΕΣ (Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών) σχετικά με τις εφαρμογές της ΚΑΠ (κοινή αγροτική πολιτική), τις συνεταιριστικές οργανώσεις εν γένει, τις πληρωμές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., καθώς και τα άρθρα σχετικά με την αναγέννηση των Αγροτικών Συνεταιρισμών και τα προβλήματά τους.

5.1 Θέσεις και προτάσεις της ΠΑΣΕΓΕΣ για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ

Οι θέσεις και οι προτάσεις που ακολουθούν καλύπτουν την μεταρρύθμιση της ΚΑΠ, που αφορά στην εφαρμογή των γενικών ρυθμίσεων του οριζόντιου κανονισμού 1782/2003, αλλά και στις επιλογές ως προς τις ειδικές διατάξεις που περιλαμβάνει στους τομείς των αροτραίων καλλιεργειών και της ζωικής παραγωγής, που έχουν επείγοντα χαρακτήρα ως προς τις προθεσμίες που απαιτούνται. Για τα μεσογειακά προϊόντα (βαμβάκι, ελαιόλαδο, καπνός), που αναθεωρήθηκαν τον Απρίλιο του 2004, η ΠΑΣΕΓΕΣ εκτιμά ότι δεν υπάρχει λόγος να παρθεί τώρα η απόφαση εφαρμογής μια που τα περιθώρια που διατίθενται εξαντλούνται την 1η Αυγούστου 2005.

Εντούτοις εκτιμάται ότι στο βαμβάκι από την ίδια την απόφαση δεν υπάρχουν περιθώρια ευελιξίας από τη σχέση σύνδεσης - αποσύνδεσης, που προσδιορίζεται σε ποσοστά 35% και 65% αντίστοιχα. Στο ελαιόλαδο μια σχέση σύνδεσης - αποσύνδεσης σε ποσοστά 20% και 80% θα εξυπηρετούσε καλύτερα τα συμφέροντα των ελλήνων παραγωγών, ενώ στον καπνό η πλήρης αποσύνδεση είναι εκ των ων ουκ άνευ για τη διασφάλιση του εισοδήματος των καπνοπαραγωγών μέχρι το 2009, μια που από το 2010 το 50% των ενισχύσεων του τομέα μεταφέρεται στο δεύτερο πυλώνα της αγροτικής ανάπτυξης. Και αυτό αποτελεί μέγιστης σημασίας ζήτημα, που θα πρέπει να μας απασχολήσει μελλοντικά έτσι ώστε οι πόροι αυτοί να μη χαθούν για τους καπνοπαραγωγούς.

Σημειώνεται ότι οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις που ακολουθούν αποτελούν το πόρισμα ειδικών ομάδων εργασίας κατά τομέα και αντικείμενο, μετά από πρόσφατες συσκέψεις τους, πανελλαδικού χαρακτήρα, που οργάνωσε η ΠΑΣΕΓΕΣ, στις οποίες υπήρξε ευρύτατη συμμετοχή των συνεταιριστικών οργανώσεων της χώρας. Οι

προτάσεις και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις συσκέψεις αυτές συζητήθηκαν και εγκρίθηκαν από το Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ στις συνεδριάσεις που ακολούθησαν, τον Μάιο του 2004.

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στις γενικές διατάξεις του οριζόντιου κανονισμού (Τίτλος Π, άρθρα 3 έως και 32) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις ιδιαίτερης σημασίας, όπως η πολλαπλή συμμόρφωση, η διαφοροποίηση των ενισχύσεων, το σύστημα παροχής συμβουλών και το ΟΣΔΕ.

Για το μέρος αυτό του οριζόντιου κανονισμού 1782/2003 οφείλεται να ληφθούν σημαντικές πολιτικές αποφάσεις σε σχέση με την εφαρμογή της νέας ΚΑΠ, που έχουν οριζόντια επίπτωση σε όλα τα καθεστώτα - και στα μεσογειακά προϊόντα.

Χαρακτηριστικά επισημαίνονται τα εξής:

I. Πολλαπλή συμμόρφωση

Απαιτούνται αποφάσεις, διαχειριστικού χαρακτήρα, ως προς την εφαρμογή των απαιτήσεων περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας, υγιεινής ζώων κλπ, αλλά και ως προς τις ορθές γεωργικές πρακτικές (παραρτήματα III και IV). Ορισμένες από τις αποφάσεις από αυτές έχουν επείγοντα χαρακτήρα (εφαρμογή από 1.1.2005). Πρόκειται για πέντε (5) Οδηγίες για το περιβάλλον και τρεις (3) περιπτώσεις για τη ζωική παραγωγή [1 οδηγία και δύο (2) κανονισμοί για την αναγνώριση και καταγραφή του ζωικού κεφαλαίου].

Παρατήρηση (α) : Η επικείμενη σύνδεση των οδηγιών αυτών με την ενιαία ενίσχυση θα πρέπει να εφαρμοστεί με διακριτούς όρους για κάθε περιοχή, οι οποίοι οφείλεται να αποσαφηνιστούν από την πλευρά του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Το Υπουργείο πρέπει να προετοιμάσει, σε συνεργασία με την ΠΑΣΕΓΕΣ, το περιεχόμενο των σχεδίων διαχείρισης και εφαρμογής για τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης, αλλά και να οριστικοποιήσει τις αρμοδιότητές του σε σχέση με την εμπλοκή του ΥΠΕΧΩΔΕ, που σήμερα είναι αρμόδιο για τις περισσότερες Οδηγίες. Πρέπει επίσης να αποφασίσει τις διαδικασίες ελέγχου των απαιτήσεων και τη σύνδεσή τους με το σύστημα πληρωμών (ΟΣΔΕ).

Παρατήρηση (β): Οι Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (Κ.Ο.Γ.Π.) αποτελούν εφαρμογή της Κοινοτικής πολιτικής για το αγροτικό περιβάλλον και περιλαμβάνουν τις ελάχιστες φιλοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις που υποχρεούνται να εφαρμόζουν οι παραγωγοί προκειμένου να είναι επιλέξιμοι για όλα τα μέτρα του Επιχειρησιακού

Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου, όπως και για όλα τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης.

Με τον οριζόντιο κανονισμό 1782/2003 (άρθρο 5) θεσπίστηκε η υποχρεωτική εφαρμογή νέων Ορθών Γεωργικών Περιβαλλοντικών Πρακτικών (Ο.Γ.Π.Π.) για κάθε γεωργική έκταση και ιδιαίτερα εκείνων που δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για παραγωγικούς σκοπούς, έτσι ώστε να διατηρούνται οι εκτάσεις αυτές σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Η υποχρέωση αυτή συνδέεται με την καταβολή της ενιαίας ενίσχυσης, η οποία και αποτελείται από αρκετές από τις άμεσες ενισχύσεις που έπαιρναν οι παραγωγοί στα πλαίσια διαφόρων καθεστώτων στήριξης.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης οφείλει από τώρα να σχεδιάσει, σε συνεργασία με την ΠΑΣΕΓΕΣ, το περιεχόμενο, την εφαρμογή και τον έλεγχο των κανονιστικών αυτών απαιτήσεων, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των περιοχών και τα χαρακτηριστικά των εκμεταλλεύσεων.

Αν και είναι σαφές ότι η εφαρμογή των νέων ΟΓΠΠ δεν θίγει, ούτε ταυτίζεται κατ' ανάγκη με τους υφιστάμενους Κώδικες Γεωργικής Πρακτικής των διαρθρώσεων, κρίνεται αναγκαίο να παρασχεθούν οι απαραίτητες διευκρινίσεις ως προς το πεδίο εφαρμογής κάθε περίπτωσης.

Παρατήρηση (γ) : Στην περίπτωση μη - συμμόρφωσης εφαρμόζονται μειώσεις (πρόστιμα) κλιμακούμενες (από 5% έως 20%, μέχρι και πλήρη αποκλεισμό από τις ενισχύσεις). Οι μειώσεις αυτές μέχρι ποσοστού 25% παρακρατούνται από το κράτος μέλος και το υπόλοιπο 75% πιστώνεται στον FEOGA-Εγγυήσεις.

Αν και δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί το ποσό που αντιστοιχεί στο ποσοστό αυτό (στο 25% του συνολικού ετήσιου ύψους των προστίμων), τίθεται ερώτημα ως προς την αξιοποίησή τους. Κατά την άποψη της ΠΑΣΕΓΕΣ τα ποσά αυτά να οφείλονται να διατεθούν στην υποστήριξη των οργανώσεων των παραγωγών για να προετοιμάσουν την προσαρμογή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων στις απαιτήσεις της νέας ΚΛΠ, με προτεραιότητα σε δράσεις προγραμμάτων για τη βελτίωση της ποιότητας και τον εντονότερο προσανατολισμό της αγροτικής παραγωγής προς τις νέες απαιτήσεις της αγοράς.

Παρατήρηση (δ) : Η αποτελεσματική διαχείριση των απαιτήσεων που αναφέρθηκαν προηγούμενα αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την έγκαιρη προσαρμογή των οργανώσεων των παραγωγών στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Κατά την άποψη της ΠΑΣΕΓΕΣ, ως αρμόδια εθνική αρχή για τη σύνταξη και εφαρμογή των κανονιστικών

προτύπων του Παραρτήματος π, αλλά και των ορθών γεωργικών και περιβαλλοντικών συνθηκών του Παραρτήματος ιν του οριζόντιου κανονισμού, είναι απαραίτητο να οριστεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, γιατί η σχέση αγροτικών εκμεταλλεύσεων και φυσικού περιβάλλοντος ανήκει στο γνωστικό του πεδίο.

Για το σκοπό αυτό κρίνεται σκόπιμο το Υπουργείο να ιδρύσει άμεσα, σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, μια αρμόδια υπηρεσία, η οποία θα αναλάβει πλήρως την ευθύνη για τα αντικείμενα αυτά.

Για την εφαρμογή κρίνεται σκόπιμη η συνεργασία της νέας αυτής Γενικής Διεύθυνσης με τις Γενικές Γραμματείες των Περιφερειών της χώρας. Η εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο μπορεί να πραγματοποιηθεί με προσκλήσεις ενδιαφέροντος σε πιστοποιημένους φορείς των οργανώσεων των παραγωγών (ενώσεις) που διαθέτουν - για το σκοπό αυτό, την κατάλληλη δομή, υποδομή και εμπειρία με τους ειδικευμένους γεωτεχνικούς που απασχολούν.

Για τον έλεγχο κρίνεται σκόπιμη η διαδικασία πρόσκλησης ενδιαφέροντος από τις Γενικές Γραμματείες των Περιφερειών σε ειδικευμένους και πιστοποιημένους φορείς ελέγχου.

Είναι απαραίτητο και αναγκαίο η νέα αυτή Γενική Διεύθυνση να είναι σε θέση να πιστοποιηθεί σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα, κατά τα πρότυπα μιας Μονάδας Ολοκληρωμένης Διαχείρισης. Η προτεινόμενη διοικητική ρύθμιση μπορεί να λειτουργήσει συντονισμένα και αποτελεσματικά στο πλαίσιο εφαρμογής και ελέγχου των δράσεων αγροτικής ανάπτυξης των ΠΕΠ του Γ ΚΠΣ.

2. Διαφοροποίηση (μειώσεις) των ενισχύσεων

Παρατήρηση: Το Υπουργείο Γεωργίας δεν είχε, μέχρι πρόσφατα τουλάχιστο, μία αναλυτική προσέγγιση για να διαπιστώσει πόσοι παραγωγοί υφίστανται τη μείωση αυτή, σε ποιους αντίστοιχα τομείς και ποιο είναι το ετήσιο ποσό που προκύπτει από τη μείωση, το οποίο - κατά 80% τουλάχιστο, επιστρέφει στο κράτος μέλος για να αναδιανεμηθεί σε προγράμματα ανάπτυξης της υπαίθρου.

Η εκτίμηση ότι θα τύχει "ατέλειας" το 92% των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, που εισπράττουν κάτω από 5.000€ ετησίως δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, το προς αναδιανομή υπέρ της αγροτικής ανάπτυξης ποσό που θα προκύψει (από τις μειώσεις των ενισχύσεων) εκτιμάται σε 25 εκατ. € ετησίως, χωρίς να είναι γνωστό αν στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται και οι μειώσεις που θα προκύψουν από την ένταξη και των μεσογειακών προϊόντων.

Τονίζεται ωστόσο ότι το ποσό που θα προκύψει αποτελεί χρηματοδότηση του κοινοτικού προϋπολογισμού. Συνεπώς θα απαιτήσει και "ίδια συμμετοχή" από τους επενδυτές για να υλοποιηθούν προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

Με δεδομένο ότι έχουν εξαντληθεί σχεδόν οι πόροι του Γ' ΚΠΣ στο ΕΠΛΑΑΥ σε ένα πλήθος μέτρων που αφορούν στις επενδύσεις για την παραγωγή και την μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων, παρόλο που βρίσκεται στη μέση της διαδρομής του (απομένουν μόνο οι πόροι του αποθεματικού επίδοσης για όλο το Πρόγραμμα) τότε δεν θεωρείται αμελητέο το ζήτημα της διαχείρισης του κονδυλίου που θα προκύψει.

Τίθεται συνεπώς το ερώτημα ως προς τις διαρθρωτικές δράσεις προς τις οποίες θα κατευθυνθούν οι πόροι που θα προκύψουν από τη διαφοροποίηση των ενισχύσεων.

Πρόταση: Οι πόροι που θα προκύψουν προτείνεται να κατευθυνθούν σε επενδυτικές δράσεις και προγράμματα νέας τεχνολογίας (Τεχνολογίες Πληροφοριών & Επικοινωνίας) με προτεραιότητα στις οργανώσεις (ενώσεις) παραγωγών, στους νέους αγρότες και σε προγράμματα - δράσεις που ενισχύουν εμπορικές δομές (δικτύωση) και επιχειρηματικές λειτουργίες (ενίσχυση επιχειρηματικότητας). Σε αυτό το πεδίο πρέπει να κινηθούν οι προτάσεις του Υπουργείου Γεωργίας προς τη Διαχειριστική Επιτροπή του Οριζόντιου Κανονισμού, διασφαλίζοντας τους πόρους προς τους φορείς και τις ενώσεις των αγροτών και όχι προς "τρίτους" (Δήμοι, Αναπτυξιακές Εταιρίες κλπ).

3. Το Σύστημα Παροχής Συμβουλών

Παρατήρηση: Το σύστημα παροχής συμβουλών στα πλαίσια της αναθεωρημένης ΚΛΠ θα τεθεί σε υποχρεωτική ισχύ από 1.1.2007. Το σύστημα αυτό δεν μπορεί να αποτελεί αντικείμενο του δημόσιου τομέα, του οποίου βασικός σκοπός είναι ο έλεγχος της εφαρμογής των κανονισμών. Πρόκειται εξάλλου για ένα σύστημα καθαρά εμπορικού χαρακτήρα, με αποζημιώσεις και αμοιβές προς τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί από δημόσιους φορείς, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο του συστήματος.

Στις άλλες χώρες της Ε.Ε. οι οργανώσεις των παραγωγών έχουν αρχίσει ήδη την προετοιμασία τους για να αναλάβουν όχι μόνο τον συντονισμό αλλά και τις πρωτοβουλίες που απαιτούνται για την άμεση υλοποίηση αυτού του στόχου.

Σημειώνεται ότι η ΠΑΣΕΓΕΣ και οι ΕΑΣ-μέλη της διαθέτουν ένα αξιόπιστο και πανελλαδικό εμβέλεια δίκτυο με συσσωρευμένη εμπειρία από την πολύχρονη εφαρμογή του ΟΣΔΕ, το οποίο υπηρετείται από έμπειρο στελεχιακό δυναμικό. Το δίκτυο αυτό με τις όποιες αλλαγές απαιτηθούν, μπορεί να μετεξελιχθεί σε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο παροχής συμβουλών προς τους αγρότες σύμφωνα με τις

απαιτήσεις του κανονισμού.

Πρόταση: Η ΠΑΣΕΓΕΣ προτίθεται να αναλάβει ανάλογες πρωτοβουλίες για τη διαμόρφωση πρότασης προς το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, ως προς την εφαρμογή και την υλοποίηση του Σ.Π.Σ. υποβάλλοντας μια προκαταρκτική μελέτη-σχέδιο εφαρμογής.

Παρά το γεγονός ότι το Σύστημα Παροχής Συμβουλών εφαρμόζεται από 1.1.2007 για να καλύψει τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης και των ο. Γ.Π.Π. (Παραρτήματα πι και IV) το Υπουργείο είναι απαραίτητο να προσδιορίσει από τώρα την πολιτική του στα ακόλουθα σημεία:

α) Να προσδιορίσει την αρχή που θα είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και τον έλεγχο εφαρμογής του Σ.Π.Σ.

β) Να εξασφαλίσει τους αναγκαίους πόρους

γ) Να προσδιορίσει - σε συνεργασία με την ΠΑΣΕΓΕΣ, τους όρους συνεργασίας για τη λειτουργία και την εφαρμογή του ΣΠΣ, αξιοποιώντας την εμπειρία παρόμοιων διαδικασιών εφαρμογής από άλλα κράτη μέλη.

4. Το νέο ΟΣΔΕ

Παρατήρηση (α): Η αναθεώρηση της ΚΑΠ απαιτεί την εκ βάθρων αναδιοργάνωση του ΟΣΔΕ, το οποίο αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την καταβολή και τον έλεγχο των ενισχύσεων, συνδεδεμένων και μη. Το νέο ΟΣΔΕ καθίσταται περισσότερο πολύπλοκο, γιατί πρέπει να αντιμετωπίσει την ύπαρξη δύο παράλληλων συστημάτων διαχείρισης των ενισχύσεων (συνδεδεμένες - αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις) για πολλά καθεστώτα. Αυξάνονται επίσης οι απαιτήσεις από το αναμορφωμένο ΟΣΔΕ σε σχέση με τον έλεγχο της πολλαπλής συμμόρφωσης και των ο.Γ.Π.Π., με την καταγραφή και τη διαχείριση των δικαιωμάτων ενίσχυσης και του εθνικού αποθέματος. Πρόκειται για παράλληλα συστήματα, που αποτελούν υποσύνολα του ΟΣΔΕ, τα οποία πρέπει να παρακολουθούνται σε διάφορα στάδια, με ένα ενιαίο, λειτουργικό και συμβατό τρόπο.

Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα ως προς την αντιμετώπιση του θέματος από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας χαρακτηρίζεται από έλλειμμα συντονισμού. Οι εμπλεκόμενες Υπηρεσίες του Υπουργείου (Δ/ση Πληροφορικής, Δ/ση Τοπογραφίας, Δ/ση ΚΑΦΕ, Δ/ση Μητρώων) και ο ΟΠΕΚΕΠΕ (που βασίζεται στις Δ/σεις αυτές) φαίνεται ότι σχεδιάζουν και λειτουργούν η μία ανεξάρτητα από την άλλη, με εξαιρετικά δυσάρεστες συνέπειες ως προς την έγκαιρη πληρωμή των παραγωγών.

Είναι σαφής η ανάγκη να υπάρξει ένα ενιαίο κέντρο διοίκησης των υπηρεσιών αυτών, ως προς τη συμμετοχή τους στο νέο ΟΣΔΕ.

Οι αποφάσεις πάντως που πρέπει να ληφθούν αναφέρονται σε μία σειρά δεσμευτικών

υποχρεώσεων και απαιτήσεων, που πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα, ώστε να μην προκύψουν δυσάρεστες συνέπειες σε βάρος των παραγωγών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του εφαρμοστικού Κανονισμού 796/2004 (21.4.2004) για το νέο ΟΣΔΕ επισημαίνεται ότι στην περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμων δηλώσεων, δηλαδή μετά τη 15 Μαΐου, ή το αργότερο μετά την 31 Μαΐου εφόσον υπάρξουν δικαιολογημένες τροποποιήσεις, ισχύει ποινική ρήτρα σε βάρος των παραγωγών, με παρακράτηση ποσοστού 1% ανά ημέρα καθυστέρησης από την ενίσχυσή του, ενώ αν η καθυστέρηση υπερβεί τις 25 ημέρες, η αίτηση ενίσχυσης απορρίπτεται (βλ. άρθρο 21, Κανονισμού 796/2004).

Πρόταση: Είναι συνεπώς σαφής - και άμεση, η ανάγκη καθορισμού, προσδιορισμού ενός συνολικού σχεδίου αναμόρφωσης του ΟΣΔΕ στα πλαίσια των νέων απαιτήσεων της ΚΑΠ. Η εκπόνηση του σχεδίου αυτού πρέπει να κινηθεί σε τρία επίπεδα.

α) Να αποκτήσει προτεραιότητα η έγκαιρη και έγκυρη καταβολή των ενισχύσεων των παραγωγών, με σκοπό την αποφυγή καταλογισμών προς κάθε κατεύθυνση (παραγωγοί, κράτος).

β) Να υπάρξει επαρκής σχεδιασμός ώστε να ικανοποιηθούν όλες οι απαιτήσεις που ορίζει ο οριζόντιος κανονισμός γ) Η υλοποίηση του νέου ΟΣΔΕ μπορεί και πρέπει να βασιστεί στο δίκτυο της ΠΑΣΕΓΕΣ και των ΕΑΣ, που πρακτικά είναι αναντικατάστατο, Σε κάθε περίπτωση πάντως, όποιο σενάριο εφαρμογής και αν επιλέξει το Υπουργείο (μνημόνιο, διαγωνισμός, προγραμματική συμφωνία) η εφαρμογή του ΟΣΔΕ πρέπει να έχει ένα βάθος χρόνου, τουλάχιστο τριετίας, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια και η συνέπεια στην υλοποίηση του έργου.

Για το σκοπό αυτό κρίνεται αναγκαίο να οριστεί άμεσα Ειδική Ομάδα Εργασίας στην οποία θα μετέχουν εκπρόσωποι της ΠΑΣΕΓΕΣ, η οποία θα πρέπει με τις αναφερόμενες επιλογές και στόχους να προετοιμάσει, σε σύντομο διάστημα, ένα συνολικό σχέδιο αναμόρφωσης του ΟΣΔΕ.

B. Ειδικές Διατάξεις

Στις ειδικές διατάξεις εφαρμογής της νέας ΚΑΠ περιλαμβάνονται ορισμένες βασικές ρυθμίσεις που αποκτούν προτεραιότητα και αφορούν στις προϋποθέσεις, τις προθεσμίες και τους όρους εφαρμογής του καθεστώτος της ενιαίας ενίσχυσης, αλλά και στις δυνατότητες επιλογών κάθε κράτους μέλους μεταξύ σεναρίων αποσυνδεδεμένων και συνδεδεμένων ενισχύσεων για τα καθεστάτα των αροτραίων καλλιεργειών και της ζωικής παραγωγής.

Χαρακτηριστικά επισημαίνονται τα εξής:

1. Προθεσμίες εφαρμογής

Ως προθεσμία εφαρμογής του καθεστώτος της ενιαίας αποδεσμευμένης ενίσχυσης, για όλους τους τομείς και τα προϊόντα που μεταρρυθμίζονται, η ΠΑΣΕΓΕΣ προτείνει την 1 η Ιανουαρίου 2006 για τους παρακάτω λόγους:

(α) Η εφαρμογή του καθεστώτος της ενιαίας ενίσχυσης από 1.1.2005 δεν είναι εφικτή γιατί προϋποθέτει σημαντικές διοικητικές και οργανωτικές μεταβολές στη δημόσια διοίκηση, οι οποίες δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν με επάρκεια στο στενό χρονικό περιθώριο που απομένει.

(β) Σύμφωνα με την πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας της Ε.Ε. (22.4.2004) για την αναθεώρηση της ΚΑΠ στα μεσογειακά προϊόντα (βαμβάκι, ελαιόλαδο καπνός), το καθεστώς της ενιαίας ενίσχυσης εφαρμόζεται, δεσμευτικά, από 1.1.2006. Επειδή ωστόσο ένας σημαντικός αριθμός αγροτικών εκμεταλλεύσεων αναφέρεται σε περισσότερα καθεστώτα, η ταυτόχρονη εφαρμογή της ενιαίας ενίσχυσης στο σύνολο των τομέων που μεταρρυθμίζονται (μεσογειακά προϊόντα, αροτραίες καλλιέργειες, ζωική παραγωγή κλπ) καθιστά απαραίτητη την κοινή αφετηρία εφαρμογής. Απαιτείται συνεπώς ενιαία αντιμετώπιση σχεδιασμού και εφαρμογής των απαραίτητων διοικητικών και διαχειριστικών διαδικασιών.

(γ) Δεν κρίνεται σκόπιμη η εφαρμογή από 1.1.2007, γιατί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί προσδιορίζει μια μακρά μεταβατική περίοδο, στο διάστημα της οποίας είναι δυνατό να προκύψουν προβλήματα στη διαχείριση της αγροτικής μας παραγωγής. Εξάλλου, τα περισσότερα κράτη μέλη αναμένεται να υιοθετήσουν την εφαρμογή της νέας ΚΑΠ από την 1.1.2006.

2. Επιλογές εφαρμογής για τις αροτραίες καλλιέργειες

Προτείνεται η εφαρμογή της πλήρους αποσύνδεσης των ενισχύσεων από την παραγωγή για τις αροτραίες καλλιέργειες για τους παρακάτω λόγους:

(α) Με την πλήρη αποσύνδεση των ενισχύσεων από την παραγωγή μεγιστοποιούνται οι εισροές πόρων κατά τη διάρκεια της τριετούς περιόδου αναφοράς, που εκτιμώνται, κατά μέσο όρο στο ύψος των 482 εκατομ. € ετησίως.

(β) Στην περίπτωση επιλογής σεναρίου μερικής αποσύνδεσης (ποσοστό σύνδεσης μέχρι 25% για όλες τις αροτραίες καλλιέργειες, συμπεριλαμβανομένου του σκληρού σιταριού) θα υπάρξει απώλεια εισροών αν δεν καλλιεργηθεί το σύνολο της βασικής έκτασης της χώρας μας για το σκληρό σιτάρι, που έχει καθοριστεί σε 617.000 εκτάρια.

(γ) Στην περίπτωση επιλογής σεναρίου μερικής αποσύνδεσης - (ποσοστό σύνδεσης μέχρι 40 % της συμπληρωματικής ενίσχυσης για το σκληρό σιτάρι) - το ποσοστό της

ειδικής ενίσχυσης ενισχυμένης και κατά 4€/στρέμμα από το πριμ ποιότητας που θα λαμβάνει ο καλλιεργητής, δεν αποτελεί ικανό κίνητρο ώστε να προσανατολίσει τους παραγωγούς στην επιλογή του αναφερόμενου σεναρίου.

(δ) Το σκληρό σιτάρι που παράγεται στη χώρα μας διαθέτει εξαιρετικά ποιοτικά χαρακτηριστικά και είναι ανταγωνιστικό στην ευρωπαϊκή αγορά, με σημαντικό εξαγωγικό προσανατολισμό. Οι εξαγωγές σκληρού σιταριού υπερβαίνουν το 70% της εγχώριας παραγωγής (περίπου 1 εκατομ. τόνοι, επί συνολικής μέσης ετήσιας παραγωγής κατά την περίοδο αναφοράς της τάξεως του 1.430.000 τόνων). Τα ποιοτικά και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του σκληρού σίτου είναι ικανά να στηρίξουν την καλλιέργειά του σε καθεστώς πλήρους αποσύνδεσης των ενισχύσεων από την παραγωγή.

(ε) Σε πιθανή μελλοντική διαπραγμάτευση της Ε.Ε. με τον ΠΟΕ με την επιλογή της πλήρους αποσύνδεσης των ενισχύσεων, μεταφέρεται το σύνολο των διατιθέμενων πόρων για τη στήριξη του τομέα στο «πράσινο κουτί», γεγονός που συμβάλλει στη διασφάλιση των ενισχύσεων σε ένα βάθος χρόνου.

3. Επιλογές εφαρμογής για το αιγοπρόβειο

Προτείνεται η εφαρμογή της πλήρους αποσύνδεσης των ενισχύσεων του αιγοπροβείου κρέατος για τους παρακάτω λόγους:

(α) Με την πλήρη αποσύνδεση μεγιστοποιούνται οι εισροές από τις πριμοδοτήσεις αιγοπροβείου κρέατος, οι οποίες εκτιμώνται, κατά μέσο όρο, στο ύψος των 262 εκατομ. € ετησίως.

(β) Επειδή δεν είναι διασφαλισμένη η διάθεση επιλέξιμων εκτάσεων για την αιγοπροβατοτροφία (γεωργική γη ή/και μόνιμοι βοσκότοποι) θεωρείται βέβαιη η δημιουργία ειδικών δικαιωμάτων χωρίς έκταση, γεγονός που θα υποχρεώσει τους κτηνοτρόφους να διατηρούν το 50% τουλάχιστο του ζωικού τους κεφαλαίου, έστω και αν βρίσκονται σε καθεστώς πλήρους αποδέσμευσης των πριμοδοτήσεων. Το γεγονός αυτό και μόνο αποτελεί ικανό κίνητρο για τη συνέχιση της αιγοπροβατοτροφίας και τη διατήρηση του συνολικού αριθμού του υφιστάμενου ζωικού κεφαλαίου.

4. Επιλογές εφαρμογής για το βόειο

Προτείνεται η πλήρης αποσύνδεση των ενισχύσεων του βοείου κρέατος για τους παρακάτω λόγους:

(α) Με την πλήρη αποσύνδεση μεγιστοποιούνται οι εισροές από τις ενισχύσεις για το βοδινό κρέας που δόθηκαν την περίοδο αναφοράς, οι οποίες ανέρχονται ετησίως κατά μέσο όρο στο ύψος των 92 εκατομμυρίων ευρώ.

(β) Παρέχεται ελευθερία επιλογής του παραγωγού

(γ) Διατηρούνται οι προϋποθέσεις για τη διατήρηση ενός ελάχιστου επίπεδου βοοτροφίας στις ορεινές μειονεκτικές περιοχές. Η διατήρηση ελάχιστου επιπέδου βοοειδών διασφαλίζεται γιατί είναι αναπόφευκτη η διάθεση ειδικών δικαιωμάτων στη βοοτροφία λόγω των ενισχύσεων εκτός δείκτη πυκνότητας (πριμ σφαγής, εξαίρεση από το δείκτη πυκνότητας των εκμεταλλεύσεων μέχρι 15 ΖΜ), αλλά και ενδεχόμενα λόγω δυσκολίας διασφάλισης επιλέξιμων κτηνοτροφικών εκτάσεων στα πλαίσια των νέων κριτηρίων.

5. Περιφερειακή εφαρμογή

Η ΠΑΣΕΓΕΣ δεν συμφωνεί με την περιφερειοποίηση του καθεστώτος της ενιαίας ενίσχυσης, με την καθιέρωση μιας ενιαίας ενίσχυσης ανά εκτάριο επιλέξιμης έκτασης, γιατί αν εφαρμοστεί θα έχει ως συνέπεια τη μεταφορά πόρων από εκτατικές εκμεταλλεύσεις (κτηνοτροφία) προς εντατικές (φυτική παραγωγή). Με δεδομένη την προτεραιότητα στήριξης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, που ήδη διατηρούν μια εξαιρετικά άνιση σε βάρος τους σχέση ως προς τη φυτική παραγωγή, κρίνεται σκόπιμη η επιλογή του συστήματος προσδιορισμού της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης, με βάση το μέσο όρο των ενισχύσεων κάθε εκμετάλλευσης κατά την τριετή περίοδο αναφοράς.

Εξαίρεση μπορεί να αποτελέσει η δυνατότητα εφαρμογής ειδικής περιφερειοποίησης για τον τομέα του ελαιολάδου, σε προσδιορισμένες γεωγραφικές περιφέρειες, με ισόρροπη κατανομή της ενιαίας αποδεδειμμένης εκτατικής ενίσχυσης σε επίπεδο νομού.

6. Παρακράτηση ενισχύσεων για την ενίσχυση της ποιότητας

Αποτελεί μια εξαιρετικά σημαντική ρύθμιση η δυνατότητα παρακράτησης μέχρι ποσοστού 10% των εθνικών ανώτατων ορίων για την χορήγηση πρόσθετης ενίσχυσης σε συγκεκριμένες δράσεις και τύπους γεωργικών εκμεταλλεύσεων (άρθρο 69), με σκοπό την προστασία, ή τη βελτίωση του περιβάλλοντος. Για το σκοπό αυτό προτείνονται τα εξής:

(α) Προτείνεται να παρακρατηθεί ποσοστό της τάξεως του 10% για να χορηγηθεί ως πρόσθετη ενίσχυση σε δράσεις που ενισχύουν τη βελτίωση της ποιότητας των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αλλά και τη στήριξη των δομών εμπορίας και διακίνησής τους.

(β) Κρίνεται σκόπιμη η υιοθέτηση ευρείας ερμηνείας στις δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος, βελτίωσης της ποιότητας και ενίσχυσης των εμπορικών δομών, ικανή να διασφαλίζει ένα σημαντικό εύρος επιλογών για την εφαρμογή συστημάτων

ολοκληρωμένης διαχείρισης, βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, αλλά και άλλων μέτρων που συμβάλλουν στην προβολή και την προώθηση στην αγορά των ποιοτικών και πιστοποιημένων προϊόντων.

(γ) Επισημαίνονται ιδιαίτερα οι ανάγκες σε δράσεις ποιοτικής βελτίωσης στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και ειδικά στην αιγοπροβατοτροφία, σε σχέση με τη βελτίωση της ποιότητας του γάλακτος για την παραγωγή προϊόντων με ονομασία προέλευσης (φέτα και άλλα τυριά ΠΟΠ).

5.2. Συνεταιριστικές Οργανώσεις και Οργανώσεις Παραγωγών του κοινοτικού δικαίου

Σε συνέχεια της έκδοσης των νέων εφαρμοστικών κανονισμών 1432 και 1433/03 της Επιτροπής που αφορούν την αναγνώριση, την προαναγνώριση των Οργανώσεων Παραγωγών και την υλοποίηση των Επιχειρησιακών τους προγραμμάτων έχουμε να σας υποβάλουμε τις ακόλουθες παρατηρήσεις και προτάσεις, τις οποίες είμαστε έτοιμοι να τις υποστηρίξουμε και αναλύσουμε στην σχετική σύσκεψη που έχει ανακοινωθεί ότι θα πραγματοποιηθεί στο προσεχές διάστημα στο υπουργείο Γεωργίας. Πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ, ότι η δημοσίευση των κανονισμών αυτών σηματοδοτεί την έναρξη της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας Εθνικής Διοίκησης και Επιτροπής Ε.Ε. στους όρους λειτουργίας του κοινοτικού δικαίου, ξεκινώντας από τη διαχείριση της αγοράς των οπωροκηπευτικών. Έχουμε λοιπόν σύμφωνα με τον κανονισμό 1432/03 την ανάγκη άμεσα η Ελληνική Δημόσια Διοίκηση να θεσμοθετήσει σειρά λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος διαχείρισης των οπωροκηπευτικών, λεπτομέρειες οι οποίες θα πρέπει να διασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης της αγοράς των οπωροκηπευτικών, αλλά και την ισχυροποίηση της θέσης του παραγωγού προς όφελος τόσο της ατομικής του οικονομίας όσο και της εθνικής.

Επισημαίνουμε στη συνέχεια, κύριε Υπουργέ, τα σημεία τα οποία κατά τη γνώμη μας πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο εθνικών διατάξεων.

Άρθρο 3: Καθορισμός διαδικασίας για απλή ή πολλαπλή αναγνώριση.

Επαναλαμβάνουμε στο σημείο αυτό τη πρόταση που και στο παρελθόν σας είχαμε υποβάλει σχετικά με τη διαδικασία αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών.

Οι πρωτοβάθμιες επιτροπές αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών να συστήνονται σε επίπεδο Περιφέρειας και σ' αυτές εκτός των άλλων να συμμετέχουν εκπρόσωποι που ορίζουν η ΠΑΣΕΓΕΣ, το ΓΕΩΤΕΕ και το Οικονομικό Επιμελητήριο, ώστε να αποτραπεί ο επηρεασμός των μελών της επιτροπής από τοπικούς παράγοντες και οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις να μην ασκούν πολιτική με την αναγνώριση ή όχι Οργανώσεων Παραγωγών.

Ο ρόλος της δευτεροβάθμιας επιτροπής αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών να ανατεθεί στην Επιτροπή Οπωροκηπευτικών η οποία λειτουργεί στο υπουργείο Γεωργίας και εξετάζει τις προτάσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, στην οποία όμως θα πρέπει να συμμετάσχουν επίσης εκπρόσωποι της ΠΑΣΕΓΕΣ, του ΓΕΩΤΕΕ και

Οικονομικού Επιμελητηρίου.

Στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου αυτού προτείνουμε να αξιοποιηθεί η δυνατότητα που δίδεται για πολλαπλή αναγνώριση των Οργανώσεων Παραγωγών. Η αναγνώριση δηλαδή κάθε νομικού προσώπου για συγκεκριμένη ή συγκεκριμένες κατηγορίες Οργανώσεων Παραγωγών να συνάδει με τα προϊόντα που τα μέλη του παράγουν και αυτό διαχειρίζεται, σύμφωνα και παράλληλα με τα κριτήρια αναγνώρισης που θα ισχύσουν για κάθε μία από τις κατηγορίες αντίστοιχα.

Άρθρο 4: Καθορισμός ελάχιστου μεγέθους των Οργανώσεων Παραγωγών.

Στόχος μας είναι τα κριτήρια αναγνώρισης να οδηγούν στη δημιουργία Οργανώσεων που ικανοποιούν τους σκοπούς της σύστασης και λειτουργίας τους, οικονομικά βιώσιμων, που εγγυώνται την επώνυμη παρουσία του προϊόντος στην αγορά και την υλοποίηση επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Τα κριτήρια θα πρέπει να μην ικανοποιούν πλέον πρόσκαιρες και ευκαιριακές τοπικές ανάγκες, αλλά να δίδουν προοπτική οργάνωσης στους παραγωγούς και πραγματικές προοπτικές διάθεσης στα προϊόντα. Στα κριτήρια προτείνουμε να συμπεριληφθούν όροι που να εγγυώνται την ομαλή και χωρίς κινδύνους επιβολής κυρώσεων λειτουργία κάθε Οργάνωσης Παραγωγών.

Πρακτικά προτείνουμε να επανέλθουν σε ισχύ τα ποσοτικά κριτήρια που ίσχυαν το 1997 με την πρώτη εφαρμογή του βασικού καν. 2200196, χωρίς εξαιρέσεις (βλέπε Οργανώσεις με καθετοποιημένη οργάνωση, άρθρου 11, παρ. 3 του καν. 2200196).

Προτείνουμε ιδιαίτερα για τον τομέα των λαχανικών (για νωπή κατανάλωση) να θεσπισθούν χαμηλότερα ποσοτικά κριτήρια, στη λογική της πολλαπλής αναγνώρισης, ώστε να υπάρξει κίνητρο για τη δραστηριοποίηση στον τομέα της οργάνωσης των λαχανικών, παράλληλα με την αρχή της υποχρεωτικής τυποποίησης που πολύ πρόσφατα εξαγγέλθηκε ότι θα τηρηθεί άμεσα και με αυστηρότητα

Σε συνδυασμό με το άρθρο 6 θα πρέπει να μνημονεύεται σαφώς στην υπό έκδοση υπουργική απόφαση ότι τα νομικά πρόσωπα που αιτούνται την αναγνώρισή τους υποχρεωτικά θα πρέπει:

- να απασχολούν γεωπόνο, η αμοιβή του οποίου δύναται να καλύπτεται από τους πόρους του επιχειρησιακού προγράμματος
- να διαθέτουν και να αξιοποιούν ιδιόκτητα ή ενοικιασμένα με δεκαετή σύμβαση μέσα για τη διαλογή, αποθεματοποίηση και συσκευασία της παραγωγής των μελών τους και

- - να ασκούν την εμπορική διαχείριση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού τους αυτόνομα.

Άρθρο 5: Ελάχιστη διάρκεια συμμετοχής ως μέλους

Η παραμονή ενός παραγωγού ως μέλος σε μία Οργάνωση Παραγωγών να είναι τουλάχιστον τριετής και η αποχώρησή του να μην είναι δυνατή παρά με τη λήξη της περιόδου κατά την οποία η Οργάνωση Παραγωγών έχει δεσμευτεί να:

- υλοποιήσει εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο, σύμφωνα με το οποίο έχει αναλάβει δεσμεύσεις σύμφωνα με τα μέλη της και την αξία της παραγωγής τους,
- εκτελέσει πολυετή σύμβαση μεταποίησης εσπεριδοειδών.

Η αποχώρηση του παραγωγού από την Οργάνωση Παραγωγών, πρακτικά, γίνεται στο τέλος της εμπορικής περιόδου κατά την οποία λήγουν και οι δεσμεύσεις του, όσο αφορά το επιχειρησιακό πρόγραμμα ή και τις συμβάσεις μεταποίησης.

Ο παραγωγός θα πρέπει να ειδοποιεί την πρόθεση αποχώρησής του από την Οργάνωση Παραγωγών το αργότερο έως 15 Ιουλίου.

Άρθρο 6: Διαρθρώσεις και δραστηριότητες της Οργάνωσης Παραγωγών

Υποδομή κατάλληλη και ικανή να εξυπηρετήσει τη διαχείριση της παραγωγής των μελών τόσο από την τεχνική όσο και την οργανωτική πλευρά θα πρέπει να απαιτείται ξεκάθαρα και δεν επιθυμούμε στο σημείο αυτό το υπουργείο Γεωργίας να ακολουθήσει μία λιγότερο απαιτητική πολιτική.

Σε τρίτους είναι δυνατόν να απευθύνεται ο Οργάνωση Παραγωγών για αναζήτηση προσφοράς υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα μηχανοργάνωση και λογιστική υποστήριξη.

Η εφαρμοστική εγκύκλιος θα πρέπει σαφώς να διευκρινίζει ότι η Οργάνωση Παραγωγών δύναται να αναθέτει σε τρίτους την εκτέλεση συγκεκριμένου μέρους των δραστηριοτήτων της μόνο στην περίπτωση που ο τρίτος δεν ασκεί ανταγωνιστική δραστηριότητα με αυτή της Οργάνωσης Παραγωγών.

Άρθρο 9: Ενώσεις σπ.

Οι Ενώσεις Ομάδων Παραγωγών θα πρέπει να αναγνωρίζονται από την Κεντρική Επιτροπή οπωροκηπευτικών, όπως αυτή περιγράφηκε στην αρχή των προτάσεών μας.

Οι Ενώσεις Ο.Π. δύνανται να ασκούν τις δραστηριότητες που προβλέπονται στους καν. 2200/96 2201/96, 2202/96 (διαχείριση μέρους ή του συνόλου των επιχειρησιακών

προγραμμάτων των μελών τους, σύναψη συμβάσεων μεταποίησης και χυμοποίησης)
Επίσης είναι δυνατόν οι Οργανώσεις - μέλη μίας Ένωσης να αναθέτουν σε αυτή μέρος των δραστηριοτήτων τους, κατά την έννοια του άρθρου 6.

Η Ένωση δύναται επίσης να αναθέτει μέρος των δραστηριοτήτων της στα μέλη της.

Κριτήριο αναγνώρισης μίας Ένωσης Οργανώσεων παραγωγών αποτελεί η συμμετοχή τουλάχιστον τεσσάρων σπ. και ο έλεγχος τουλάχιστον 40% της παραγωγής των προϊόντων της Περιφέρειας στην οποία τα οποία τα μέλη της είναι δραστηριοποιημένα και για τα προϊόντα για τα οποία είναι αναγνωρισμένη.

Άρθρο 13: Μέλη μη παραγωγοί

Δεν επιθυμούμε κάτω από την υφιστάμενη κατάσταση να δοθεί η δυνατότητα σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα που δεν παράγουν να εγγραφούν, ως μέλη, σε μία Οργάνωση Παραγωγών.

Θεωρούμε το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της χώρας μας δεν αποκλείει κάθε είδους συνεργασία μεταξύ νομικών προσώπων και ως εκ τούτου δεν βλέπουμε τον λόγο αλλοίωσης του συστατικού χαρακτήρα των Οργανώσεων Παραγωγών.

Άρθρο 14: Δημοκρατικός έλεγχος Οργανώσεων Παραγωγών.

Η λειτουργία της Οργάνωσης Παραγωγών στα πλαίσια που της ισχύουσας στη χώρα μας νομοθεσίας για τις συνεταιριστικές οργανώσεις αποτελεί κατά τη γνώμη μας αναγκαία και ικανή συνθήκη για την αποφυγή κάθε ενδεχομένου κατάχρησης εξουσίας.

Η αρχή που ο κανονισμός υιοθετεί σχετικά με τα δικαιώματα ψήφου κάθε παραγωγού που συμμετέχει σε μία Οργάνωση Παραγωγών, να είναι δηλαδή συνάρτηση της αξίας της παραγωγής του που διατίθεται στο εμπόριο από την Οργάνωση Παραγωγών και όχι υψηλότερα από 20% πιστεύουμε ότι αξίζει να γίνει σεβαστή και να μην εξαντληθεί το όριο του 49% που ο κανονισμός θέτει.

Άρθρο 15: Υποβολή σχεδίου αναγνώρισης

Η όλη διαδικασία κατάρτισης, αξιολόγησης και χρηματοδότησης ενός σταδιακού σχεδίου αναγνώρισης θα πρέπει να γίνει απλούστερη και να διευκρινισθεί σαφώς ποιες δράσεις και επενδύσεις ενισχύονται και πιο είναι το ύψος της δικαιούμενης επιδότησης.

Το ισχύον μέχρι σήμερα κριτήριο για την προαναγνώριση των Ομάδων Παραγωγών δηλαδή η ικανοποίηση κατά 50% των ισχυόντων κάθε φορά κριτηρίων για την αναγνώριση των Οργανώσεων Παραγωγών είναι ικανοποιητικό.

Ολοκληρώνοντας τις προτάσεις και με γνώμονα ότι η ΠΑΣΕΓΕΣ είναι καθοδηγητικός και υποστηρικτικός μηχανισμός των Οργανώσεων Παραγωγών το υπ. Γεωργίας πρέπει να αναθέσει στην ΠΑΣΕΓΕΣ:

τη διαδικασία προελέγχου των φακέλων αποπληρωμής των επιχειρησιακών προγραμμάτων ώστε να εκλείψουν τα προβλήματα που συναντάμε στην αποπληρωμή των.

5.3. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Με την έκδοση εντολών πληρωμής ύψους 13.925.719,41 (σε 28.008 ελαιοπαραγωγικών οργανώσεων Παραγωγών των ΕΑΣ Αργινίου, Πατρών, Σητείας και Μεραμβέλου της προκαταβολής ελαιοκομικής περιόδου 2002-2003. Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει στοιχεία:

Ε.Α.Σ.	ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ	ΠΟΣΟ ΣΕ ΕΥΡΩ
ΑΓΡΙΝΙΟΥ	10.184	3.100.434,58
ΠΑ ΤΡΩΝ	10.290	5.337.837,77
ΣΗΤΕΙΑΣ	3.457	2.704.754,52
ΜΕΡΑΜΒΕΛΟΥ	4.077	2.782.692,54
ΣΥΝΟΛΟ	28.008	13.925.719,41

Η διαδικασία που ξεκινάει, για δεύτερη συνεχή χρονιά τόσο νωρίς, αναμένεται να ημερες, εφόσον, οι Οργανώσεις Παραγωγών και οι Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης από φακέλους.

Το ποσό της ενίσχυσης καταβάλλεται ακέραιο στον ατομικό λογαριασμό του δικαιούχου ελαιοπαραγωγού.

5.4. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. συνεχίζει την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων του **FEO** ρυθμούς. Ειδικότερα στα κυριότερα καθεστώτα οι εκταμιεύσεις έχουν ως εξής:

ΚΑΠΝΟΣ: Έχουν καταβληθεί σε 18.679 παραγωγούς, μέλη των ομάδων παραγωγών Κιλκίς, Πέλλας, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς, Λάρισας, Μαγνησίας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας προκαταβολές ύψους 100.733.331,43 €.

ΒΑΜΒΑΚΙ: Έχουν υποβληθεί και εκκαθαριστεί 269 φάκελοι από εκκοκκιστικές **■** έχουν έδρα στους νομούς Βοιωτίας, Λαμίας, Πρέβεζας, Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Πέλλας, Σερρών, Κομοτηνής, Δράμας, Έβρου, Αιτωλοακαρνανίας και έχουν χορηγηθεί προκαταβολές ύψους 71.773.879,20 €.

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ: Έχουν καταβληθεί σε 62.582 παραγωγούς, των ομάδων παραγωγών Αγρινίου, Ε.Α.Σ. Μεσολογγίου, Ε.Α.Σ. Πατρών, Ε.Α.Σ. Παναιγιαλείου, Ε.Α.Σ. **Μέρ.** Σητείας, Ε.Α.Σ. Ηλείας - Ολυμπίας προκαταβολές ύψους 30.189.206 €.

5.5. ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ: ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥΣ

Την τελευταία περίοδο, με αφορμή τις διαδικασίες ανάδειξης νέων διοικήσεων στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, έρχεται ορμητικά στο προσκήνιο ένα κρίσιμο ερώτημα. Ποιος ο ρόλος των συνεταιρισμών στις σημερινές συνθήκες, αυξανόμενων αδιεξόδων του αγροτικού κόσμου, εξ' αιτίας αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και των κυβερνητικών επιλογών; Μπορούν άραγε οι αγροτικοί συνεταιρισμοί να αποτελέσουν ένα από τους βασικότερους φορείς αγροτικής ανάπτυξης (παράλληλα με την οικογενειακή γεωργία,) σε όφελος των μικρομεσαίων αγροτών; Χωρίς να επιτρέπει ο χώρος εκτεταμένες αναλύσεις, θα αναφερθούμε επιγραμματικά στις σημαντικότερες αιτίες (παλιές και νέες) που προσδιορίζουν τα προβλήματα τους, καθώς και τις προϋποθέσεις μιας ελπιδοφόρας πορείας τους στο μέλλον.

1. Ποιοι παράγοντες προσδιορίζουν τη βιωσιμότητα της συνεταιριστικής ιδέας;

Κατ' αρχήν στη ζωή των συνεταιρισμών, κρίσιμο ρόλο παίζει η γενικότερη οικονομική πολιτική, η οποία ως γνωστόν κυριαρχείται από τις νεοφιλελεύθερες επιλογές, που εξυπηρετεί κυρίως τα συμφέροντα των μεγάλων επιχειρήσεων (μεταξύ αυτών και αγροτικών), καθώς και πολυεθνικών ομίλων. Αυτές οι επιλογές, είναι κατά βάση εχθρικές στη "συνεταιριστική ιδέα", όπως επίσης και σε κάθε "συλλογικό", δημόσιο ή κοινωνικό, ενώ από την άλλη "αποθεώνουν" την αγορά και τον "ιδιωτικό τομέα". Η "συνεταιριστική ιδέα", στο βαθμό που γίνεται ανεκτή, οριοθετείται υπολειμματικά και επιδιώκεται η υποταγή της στις γενικότερες επιλογές του νεοφιλελευθερισμού. Ένας δεύτερος παράγοντας είναι οι πολιτικές στήριξης της επιχειρηματικότητας εκ μέρους της ΕΕ, οι οποίες εξαντλούνται στη στήριξη κυρίως των μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ για τις ΜΜΕ επιχειρήσεις, τις ΜΜ-Αγροτικές Εκμεταλλεύσεις, τους Συνεταιρισμούς και άλλες "συλλογικές" δραστηριότητες, το ενδιαφέρον εξαντλείται σε λόγια και υποσχέσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 75-80% των δαπανών στήριξης του αγροτικού τομέα (από την ΕΕ), πάει στο 20% των εκμεταλλεύσεων δηλ. στις μεγάλες αγροτικές επιχειρήσεις. Τρίτον, είναι η κυβερνητική ή πολιτική στους Συνεταιρισμούς, η οποία την τελευταία δεκαετία, όχι μόνο δεν συνέβαλλε στην εξυγίανση και ανάπτυξη τους, αλλά αποδυνάμωσε την αξιοπιστία της "συνεταιριστικής ιδέας". Τέλος, το ίδιο το συνεταιριστικό κίνημα, παρά τα όποια θετικά βήματα βρίσκεται συνολικά πίσω από τις απαιτήσεις και τις δυνατότητες ανάπτυξης του. Σημαντική ευθύνη γι' αυτό έχουν, κατά τη γνώμη μας, οι ηγεσίες των μεγάλων συνεταιριστικών οργανώσεων, που αποτελούν και το βασικό κορμό του συνεταιριστικού κινήματος στη χώρα μας.

2. Ποια είναι τα βασικά προβλήματα των Συνεταιριστικών Οργανώσεων;

Χωρίς να υποτιμούμε ή πολύ περισσότερο να μηδενίζουμε τα όποια θετικά βήματα έχουν γίνει την προώθηση γενικά της συνεταιριστικής ιδέας (αγροτικός τομέας, μεταποίηση, πιστωτικός τομέας, αγροτουρισμός, κ.ά.), ωστόσο αυτά αποτελούν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα. Συγκεκριμένα στον αγροτικό τομέα:

i) Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, ενώ θα μπορούσαν να αποτελέσουν βασική λύση στήριξης των μικρών και μεσαίων αγροτών, βρίσκονται σε πλήρη οικονομική και κοινωνική απαξίωση. Στην ουσία λειτουργούν ως “σπονδυλική στήλη” του δικομματισμού στην ύπαιθρο

ii) Κάτω από το βάρος μιας ολοένα και πιο ανταγωνιστικής αγοράς, η πλειοψηφία των συνεταιρισμών έχει οδηγηθεί σε κρίση και χρεοκοπία. Οι δανειακές υποχρεώσεις προς την ΑΤΕ και άλλες τράπεζες, ξεπερνούν σύμφωνα με δημοσιεύματα το συνολικό τους ενεργητικό και την περιουσία.

iii) Το υπουργείο Γεωργίας αντί να στηρίζει την υγιή επιχειρηματικότητα και κοινωνική τους δράση, τους αναθέτει ρόλο διαχειριστή προγραμμάτων και ενισχύσεων και αποπροσανατολίζει τη δράση τους από το κύριο έργο τους.

iv) Επίσης πολλοί συνεταιρισμοί, προκειμένου να επιβιώσουν, αναγκάζονται να χρεώνουν στα μέλη τους υπηρεσίες που ανήκουν στο κράτος και χρησιμοποιούν τις Ομάδες Παραγωγών για να καλύψουν λειτουργικά έξοδα, δημιουργώντας νέες αντιθέσεις μεταξύ Συνεταιρισμών και Ομάδων Παραγωγών.

v) Τέλος το γενικότερο οικονομικό-πολιτικό πλαίσιο λειτουργίας τους, έχει διαμορφώσει ένα “συνεταιριστικό κατεστημένο”, με κύρια χαρακτηριστικά: α) την άμεση εξάρτηση από τα δύο μεγάλα κόμματα και την αξιοποίηση της θέσης τους ως εφιαλτήριο πολιτικής καριέρας, β) τις εξαρτήσεις από εξωσυνεταιριστικά συμφέροντα και ιδιαίτερα μεγάλων επιχειρήσεων, γ) την άρνηση στήριξης πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών και Ομάδων Παραγωγών (η ΠΑΣΕΓΕΣ αρνείται να εγγράψει 100 περίπου γυναικείους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς, ενώ πολλοί συνεταιρισμοί και άλλες συλλογικότητες είναι εκτός συνεταιριστικού κινήματος) και τέλος δ) ο τρόπος ανάδειξης των διοικήσεων τους, δεν επιτρέπουν καμιά ουσιαστική ανανέωση, αναπαράγουν το συγκεκριμένο “συνεταιριστικό κατεστημένο”.

3. Υπάρχει εναλλακτική λύση ή συνεταιριστική ιδέα δεν έχει προοπτική;

Κατά τη γνώμη μας υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης των συνεταιρισμών, με την εξασφάλιση ωστόσο ορισμένων προϋποθέσεων. Κατά αρχήν χρειάζεται να τονίσουμε, ότι το θετικό μήνυμα που εκπέμπει η συνεταιριστική ιδέα, ορισμένες φορές ξεφεύγει από

το οπτικό μας πεδίο. Ο συνεταιρισμός (παραγωγικός, προμηθευτικός, καταναλωτικός, κλπ), αποτελεί “συλλογική” ένωση προσώπων σε ισότιμη βάση, που μέσα από τη συνένωση οικονομικών πόρων και εργασιακών τους δυνάμεων, επιδιώκουν τη βελτίωση της θέσης τους. Ωστόσο μεγάλοι συνεταιρισμοί, που συμπεριφέρονται ολιγοπωλιακά στην κοινωνία, απολαμβάνουν σκανδαλωδών δανειοδοτήσεων από αφανείς διαύλους διαπλοκής με την πολιτική εξουσία, απασχολούν σημαντικό αριθμό μισθωτών που τους εκμεταλλεύονται, δημιουργούν εταιρικά σχήματα παρόμοια με ανώνυμες εταιρίες, κά, αποτελούν στην πράξη καπιταλιστικές επιχειρήσεις, που αναιρούν κατά βάση τον πρωτογενή τους ρόλο.

Η “συνεταιριστική ιδέα”, για να παίξει τον ιστορικά προοδευτικό της χαρακτήρα (μέσο άμυνας και ανακούφισης των μελών τους, καθώς μέσο διαπαιδαγώγησης στη συλλογική παραγωγική δράση και υπέρβασης της μικρής παραγωγής), χρειάζονται συγκεκριμένα πλαίσια. Ειδικότερα στον αγροτικό τομέα, μπροστά στο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργεί η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, σε συνδυασμό με τις οδυνηρές συνέπειες αναθεώρησης της ΚΑΠ στους μικρομεσαίους αγρότες, γίνεται αναγκαία, η ριζική στροφή στην ασκούμενη πολιτική. Ειδικότερα χρειάζεται:

- α) Να κατοχυρωθεί πλήρως ο ανεξάρτητος και αυτόνομος ρόλος τους, ώστε να πάψουν να είναι θερμοκήπια πελατειακών σχέσεων και κομματικών εξαρτήσεων
- β) Να σταματήσουν να λειτουργούν ως μάντες υλοποίησης κυβερνητικών επιλογών και να απασχοληθούν αποκλειστικά με το έργο τους που είναι η εξυπηρέτηση των οικονομικών συμφερόντων των μελών τους.
- γ) Να εξασφαλιστεί η στήριξη στους, στην κάθετη αξιοποίηση προϊόντων στρατηγικής σημασίας για τη χώρα, όπως οπωροκηπευτικά, καπνός, βαμβάκι, ελαιόλαδο, αιγοπροβατοτροφία, κά,
- δ) Να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες πιστώσεις (με υγιείς όρους) και να αυξηθούν τα κονδύλια αγροτικής ανάπτυξης (από Γ΄ ΚΠΣ και εθνικούς πόρους), ιδιαίτερα στη στήριξη της παραγωγής προϊόντων ποιότητας, βιολογικό, ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακό προϊόντα, κα.
- ε) Να στηριχθεί η δράσης τους στην αναζωογόνηση της υπαίθρου και ειδικότερα σε ολόκληρο το φάσμα παραγωγής -επεξεργασίας- τυποποίησης-εμπορίας εξαγωγής προϊόντων και ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων.
- στ) Να διαμορφωθεί δημοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας και ανάδειξη των διοικήσεων τους, με βάση την αξιοκρατία, την εντιμότητα, τον επαγγελματισμό και την αντιπροσωπευτικότητα των απόψεων στην προώθηση της “συνεταιριστικής ιδέας”.

ζ) Να εξασφαλιστεί η αναγκαία στελέχωση, με ικανό προσωπικό (με επιστημονικό και επαγγελματικό κριτήρια) και να γίνουν σεβαστό τα ιδιαίτερα εργασιακό τους δικαιώματα, των απασχολουμένων σε αυτούς.

Αυτές κατά τη γνώμη μας, είναι ορισμένες από τις προτάσεις, που θεωρούμε ότι μπορούν να συμβάλλουν στην ουσιαστική ανάπτυξη των συνεταιρισμών, τόσο στον αγροτικό όσο και σε άλλους τομείς της οικονομίας. Εξυπακούεται ότι η πλήρης απόδοση τους, προϋποθέτει και αλλαγές στο γενικότερο πλαίσιο μακροοικονομικής πολιτικής και οικονομικό περιβάλλον, ώστε να διαμορφώνονται συνολικά ευνοϊκότερες συνθήκες δράσης τους.

5.6 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί

Το παρόν και το μέλλον των αγροτικών συνεταιρισμών Εφημερίδα “Κήρυξ” και “Χανιώτικη Ελευθεροτυπία”

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί στην Ελλάδα νοσούν. Τα προβλήματά τους, τα οποία πηγάζουν από τις πολιτικές παρεμβάσεις στη λειτουργία τους, τα βλέπουμε σε ακραία μορφή σε ορισμένους συνεταιρισμούς στα Χανιά. Η μεγαλύτερη δευτεροβάθμια ένωση του νομού, προϊόν συγχωνεύσεως των 4 από τις 8 Ενώσεις είναι χρεοκοπημένη. Οι εργαζόμενοι σε αυτήν έμειναν απλήρωτοι για μήνες. Εικοσιτρείς χιλιάδες αγρότες δεν μπορούσαν για καιρό να εισπράξουν την επιδότησή τους και ορισμένοι από αυτούς έχασαν και το λάδι που παρέδωσαν προς φύλαξη, το οποίο “κόπηκε” εν αγνοία τους χωρίς αυτοί να εισπράξουν τίποτα! Η κατάσταση ξέφυγε πια από το πεδίο της κακοδιαχείρισης και μπήκε στο πεδίο του κοινού ποινικού δικαίου.

Στις 10 Νοεμβρίου η κυβέρνηση, ανακοίνωσε με τυμπανοκρουσίες την πώληση μέρους της περιουσίας της “ενώσεως των 4” στην Αγροτική Τράπεζα, με σκοπό τη χρηματοδότηση των άμεσων αναγκών. Ο όρος “πώληση” δεν μπήκε στην επικεφαλίδα και συγκαλύφθηκε με την προβολή του δικαιώματος επαναγοράς, αλλά η πραγματικότητα είναι ότι περιουσιακά στοιχεία της νέας Ένωσης πωλούνται. Η πώληση δεν είναι απαραίτητως αρνητική εξέλιξη, αν τουλάχιστον γίνει με όρους της αγοράς και αν αφορά περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι απαραίτητα στην Ένωση. Αυτό που είναι αρνητικό, είναι ότι δεν υπάρχει συνολικό σχέδιο εξόδου από την κρίση. Βασικός στόχος της πρόσφατης κινήσεως κυβερνήσεως ΑΤΕ ήταν η πληρωμή μέρους των δεδουλευμένων στους εργαζομένους για να σταματήσουν την απεργία και να εισπράξουν οι αγρότες τις επιδοτήσεις τους. Τα δεδουλευμένα των εργαζομένων έπρεπε πράγματι να πληρωθούν με κάθε τρόπο. *Όμως διερωτάται κανείς τί μέτρα ελήφθησαν ώστε να μην ξαναβρεθούμε του χρόνου ή και νωρίτερα στο ίδιο σημείο; Αναλύθηκε το πώς φτάσαμε ως εδώ; Απεδόθησαν ευθύνες; Τι θα γίνει με την αξία του λαδιού που “χάθηκε”; Αρχισε η εκπόνηση έστω ενός νέου σχεδίου για τη λειτουργία των συνεταιρισμών;*

Προκαλεί θυμηδία σε ορισμένα σημεία της η ανακοίνωση του ΥΠΕΘΟ, όταν αναφέρει αόριστα ότι θα καλυφθεί “σημαντικό” μέρος των δεδουλευμένων και “σημαντικό” μέρος των οφειλών προς τρίτους. Διερωτάται κανείς τι ακριβώς συμβαίνει: Δεν έκαναν τον κόπο να υπολογίσουν το ακριβές ποσοστό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που θα καλύψει το τίμημα των πωλουμένων ακινήτων; Είναι το ποσοστό

αυτό χαμηλό και δεν θέλουν να δημιουργήσουν αρνητικές εντυπώσεις; Ή μήπως θέλουν να διατηρήσουν ευχέρεια χειρισμών αλλάζοντας χρήση στα κονδύλια ανάλογα με τις ανάγκες της στιγμής; Κατάπληξη προκαλεί και το γεγονός ότι η ανακοίνωση του ΥΠΕΘΟ δεν αναφέρει συγκεκριμένο ύψος χρηματοδότησης. Στο τύπο αλλού διαβάξει κανείς για 3,5 κι αλλού για 6,5 εκατ. ευρώ.

Η κυβερνητική ανακοίνωση διαλαμβάνει κι άλλες γενικότητες, για “αυστηρό διαχειριστικό έλεγχο” κλπ, όμως ο πολίτης δικαίως δυσπιστεί, αφού θεωρητικά και στο παρελθόν υπήρχαν έλεγχοι. Εφ’ όσον μέχρι σήμερα οι διοικούντες παρέβαιναν τους νόμους με κομματική κάλυψη, πώς να πεισθούμε ότι από σήμερα η κομματική αυτή κάλυψη αίρεται; Θα χρειαζόταν κάτι παραπάνω από ανακοινώσεις για να πεισθούμε. Θα χρειαζόταν τουλάχιστον η κυβέρνηση να έχει τη γενναιότητα να αναλάβει τις ευθύνες της για την κατάσταση στο συνεταιριστικό τομέα.

Για ορισμένους οι συνεταιρισμοί θεωρούνται κατά κάποιο τρόπο μια παραφυάδα του δημοσίου τομέα, η οποία νοσεί από τις ασθένειες που νοσεί και το δημόσιο. Συχνά μάλιστα προβάλλεται η άποψη ότι “οι συνεταιρισμοί απέτυχαν, ας αναλάβουν το έργο τους ιδιωτικές επιχειρήσεις”. Οι απόψεις αυτές αδικούν ορισμένους συνεταιρισμούς που λειτουργούν αποτελεσματικά. Αδικούν επίσης την συνεταιριστική ιδέα και τις προοπτικές του συνεταιριστικού τομέα της οικονομίας.

Ο συνεταιρισμός σαν βασική σύλληψη, δεν είναι διαφορετικός από μια οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση. Είναι συνένωση κεφαλαίων και δυνάμεων των αγροτών με τελικό σκοπό το κέρδος από την παραγωγή και διάθεση του αγροτικού προϊόντος. Έτσι ο συνεταιρισμός στην πραγματικότητα είναι θεσμός απόλυτα συμβατός με την οικονομία της αγοράς, για αυτό και ο συνεταιριστικός κλάδος παίζει βαρύνοντα ρόλο στην αγροτική οικονομία της Ευρώπης. Ορισμένες συνεταιριστικές αγροτικές επιχειρήσεις είναι πραγματικοί κολοσσοί, με οργάνωση και αποτελεσματικότητα που θα ζήλευαν και μοντέρνες πολυεθνικές εταιρείες. Η αγορά γέννησε τους συνεταιρισμούς, με την έννοια ότι η συνένωση δυνάμεων επιτρέπει αποδοτικότερη λειτουργία, λόγω των οικονομιών κλίμακας. Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις (και η Ευρωπαϊκή Ένωση η ίδια) ευνόησαν τους συνεταιρισμούς γιατί είναι μορφή επιχειρηματικής οργάνωσης που από τη μια επιτρέπει τη δημιουργία μονάδων αρκετά μεγάλων ώστε να είναι βιώσιμες και από την άλλη δεν αποξενώνει τους αγρότες από τη γη τους και από τα μέσα παραγωγής, επιτρέποντας τη διατήρηση των κοινωνιών της υπαίθρου.

Τα Χανιά έχουν τεράστιες δυνατότητες στην ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής και των συνδεόμενων κλάδων. Οι συνεταιρισμοί μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό

κρίκο της αλυσίδας παραγωγής - μεταποίησης - τυποποίησης διάθεσης, αν αφεθούν ελεύθεροι από κομματικές παρεμβάσεις, ώστε να κατευθύνουν τη λειτουργία τους τα κριτήρια της ελεύθερης αγοράς. Ο τόπος χρειάζεται πολιτικές δυνάμεις με επίγνωση των ορίων των δυνατοτήτων τους παρεμβάσεως στην οικονομία. Και αυτό ισχύει και σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο.

5.7 Τολμηρές νομοθετικές παρεμβάσεις για τη δημιουργία του νέου σύγχρονου συνεταιρισμού συζητεί σήμερα το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής. Η Ομάδα Εργασίας, που είχε συγκροτήσει ο υπουργός Γεωργίας Στ. Τζουμάκας, ετοιμάστε τις προτάσεις της.

Σύμφωνα με αυτές, που ουσιαστικά είναι οι προτάσεις της ΠΑΣΕΓΕΣ, βαδίζουμε προς ένα νόμο που θα έχει γύρω στα 30 άρθρα και θα ρυθμίζει θέματα που θα μπορούσαν ν' αντιμετωπιστούν μέσα από τα καταστατικά των οργανώσεων.

Η αδυναμία αυτή δίνει τη δικαιολογία σε κάποιους ριζοσπάστες-συνεταιριστές να λένε "ότι έχουμε μια από τα ίδια". Η θέση αυτή αμβλύνεται από τις προτεινόμενες διατάξεις, οι οποίες κάνουν τομές εκσυγχρονισμού σε πολλά θέματα (π.χ. συνεταιριστική μερίδα και αλληλέγγυος ευθύνη, συμβούλιο μανάτζμεντ, σύστημα εκλογής, κ.ά.).

Και άλλης μορφής συνεταιρισμοί;

Η ΠΑΣΕΓΕΣ ζήτησε με έμφαση να υπάρξει ένας νόμος που θα περιλαμβάνει όλους τους συνεταιρισμούς και όχι μόνο τους αγροτικούς. Αν γίνει αποδεκτή η πρόταση θα δοθεί η δυνατότητα να υπάρξουν συνεταιρισμοί κάθε μορφής (καταναλωτικοί, πιστωτικοί, αστικοί, αλληλοβοήθειας κ.λπ.) και να συγκροτηθεί στη χώρα ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας, τον οποίο ενισχύει και υποβοηθεί η Ε.Ε.

Αναλυτικά προτείνεται για το νόμο "περί συνεταιρισμών"

-Να περιέχεται στον ορισμό ότι πρόκειται "για μια συνιδιοκτήτη και δημοκρατικά διοικούμενη επιχείρηση".

-Μέλη του συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν "όλα τα πρόσωπα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες του και επιθυμούν να αποδεχθούν τις ευθύνες του μέλους". Η είσοδος ενός προσώπου στο συνεταιρισμό δεν θα είναι αυτόματη και αποτέλεσμα μόνο της βούλησης του υποψήφιου μέλους. Την απόφαση θα την παίρνει το Δ.Σ. και η Γ. Συνέλευση.

Η περιφέρεια του συνεταιρισμού δεν θα είναι τα όρια του δήμου ή της κοινότητας και ο ελάχιστος αριθμός για ίδρυση συνεταιρισμού θα είναι 7 άτομα. Οι ψήφοι πιθανότατα θα καθοριστούν στη βάση του ύψους των συναλλαγών και όχι του αριθμού μελών. Το εκλογικό σύστημα θα είναι το ενιαίο ψηφοδέλτιο και αφήνεται στο καταστατικό να ορίζει τους αριθμούς των σταυρών και τον τρόπο εκλογής του προέδρου.

-ο κάθε συνεταιρισμός θα καθορίζει το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, η οποία θα μπορεί ν' αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο με συντελεστή το επιτόκιο καταθέσεων

ταμειυτηρίου. Τα μέρη το συνεταιρισμού θα μπορούν ν' αποκτούν προαιρετικές μερίδες, το επιτόκιο των οποίων θα είναι ανάμεσα στο επιτόκιο καταθέσεων και χορηγήσεων. Έτσι, σημειώνεται, ο συνεταιρισμός θα έχει κεφάλαια κίνησης και το μέλος απόδοσης με ευνοϊκότερους όρους από ό,τι θα δίνουν οι τράπεζες.

-Προτείνεται ν' αλλάξει το φορολογικό καθεστώς και οι συνεταιρισμοί να φορολογούνται όπως οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης.

-Να καθιερωθεί το δυαδικό σύστημα διοίκησης. Θα διορίζεται από το εποπτικό συμβούλιο (αυτό θα εκλέγεται) το συμβούλιο μανάτζμεντ, το οποίο θα έχει την ευθύνη αλλά και την ελευθερία να ασκεί το μανάτζμεντ της συνεταιριστικής οργάνωσης με μόνο περιορισμό την τήρηση του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης.

-Θα ιδρυθεί σώμα ελεγκτών των συνεταιρισμών με πρόεδρο από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

-Στους συνεταιρισμούς θα μπορούν να μετέχουν και νομικά πρόσωπα.

Οι βασικές διατάξεις του νομοσχεδίου θα είναι αυτές. Απομένει να καθοριστεί το πότε θα ψηφιστεί ο σχετικός νόμος και αν θα γίνουν οι νέες προσαρμογές αμέσως μετά την ψήφισή του. Η νέα οργανωτική δομή του συνεταιριστικού κινήματος μπορεί να ολοκληρωθεί σ' ένα χρόνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κεφάλαιο 6^ο

Συμπεράσματα

1. Στην εργασία αυτή, προσπαθήσαμε να παρουσιάσουμε τους συνεταιρισμούς εν γένει από την ίδρυσή τους, τα νομοθετημένα όργανα εκπροσώπησής τους (ΠΑΣΕΓΕΣ) και τη λειτουργία τους, καθώς και τα όποια προβλήματα στη λειτουργία τους αναφέρουν εκπρόσωποι των ίδιων των συνεταιρισμών.

Επειδή οι συνεταιρισμοί στη χώρα μας αφορούν σε ένα μεγάλο ποσοστό της αγροτικής ζωής και εκπροσωπούν ένα μεγάλο και βασικό κομμάτι της οικονομίας μας γενικότερα, δώσαμε ιδιαίτερη βαρύτητα στις δύσκολες οικονομικά προϋποθέσεις λειτουργίας τους, οι οποίοι είναι αναγκαίο να χρηματοδοτούνται κρατικά (επιχορηγήσεις). Διαπιστώσαμε επίσης την ανάγκη για εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και του τρόπου λειτουργίας τους με πιο σύγχρονες μεθόδους παραγωγής και διοικητικής υποστήριξής τους (προγράμματα οικονομικού ελέγχου κλπ.)

2. Μεγάλο μέρος επίσης της εργασίας αυτής, κατέλαβε η οικονομική ανάλυση ενός τυχαίου συνεταιρισμού, ώστε να καταλάβουμε πρακτικά τα προβλήματα στη λειτουργία τους, τα οποία είναι συνάρτηση των γενικότερων οικονομικών δυσκολιών, αλλά και ειδικότερα στα πλαίσια του οικονομικού «μικρόκοσμου» ενός συνεταιρισμού.

Θα μπορούσαμε να πούμε λοιπόν ότι ο συνεταιρισμός που εξετάσαμε κάνει έντονες προσπάθειες να ανακάμψει οικονομικά, ώστε να φτάσει να λειτουργεί εύρυθμα, και ότι οι προσπάθειες αυτές έχουν αποδώσει να και χρειάζονται να εξακολουθήσουν. Φάνηκε ότι θα πρέπει να μειωθούν τα περιφερειακά έξοδα (διοικητικά κ.ά.) και γίνεται σοβαρή προσπάθεια για αυτό αλλά και ότι θα πρέπει να συνυπολογίζονται κάθε φορά (σε κάθε χρήση) οι παραγωγές των αγροτών που συμμετέχουν στον συνεταιρισμό γιατί τα εμπορεύματα του δεν είναι σταθερά ώστε να μπορεί να προϋπολογίζει τα έσοδα από αυτά.

3. Επομένως πιστεύουμε ότι γενικά οι συνεταιρισμοί θα πρέπει να ακολουθήσουν μια πάγια πολιτική μείωσης των εξόδων λειτουργίας τους ώστε να μπορούν να αντεπεξέρχονται σε χρονιές /χρήσεις μειωμένης παραγωγικότητας και να εκσυγχρονίσουν τις εγκαταστάσεις τους ώστε να μειωθεί το κόστος πωλήσεων για να αφήνει μεγαλύτερο ποσοστό κερδών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ "SPECISOFT"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ SPECISOFT ΠΟΥ ΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Ιδρύθηκε το 1987 ως εταιρεία ανάπτυξης εξειδικευμένου λογισμικού (SPECIFIC SOFTWARE) με κύριο χαρακτηριστικό την ανάπτυξη λογισμικού σε θέματα που περιέχουν γνώση υψηλή εξειδίκευση ειδικούς αλγορίθμους και πολύ μεγάλης κλίμακας επεξεργασία στοιχείων.

Στρατηγική της εταιρείας είναι η κατάκτηση σημαντικής θέσης στην διεθνή αγορά του εξειδικευμένου λογισμικού, όπου η ενσωμάτωση γνώσης στα προγράμματα, παίζει τον πρώτο ρόλο.

Τα θέματα των προγραμμάτων (μεταξύ και άλλων) αφορούν :

α) το Επιχειρηματικό λογισμικό (Επιχειρησιακός προγραμματισμός - Business Plan. Οικονομικές αναλύσεις Ισολογισμών. Αποτίμηση αξίας επιχειρήσεων, πρότυπη κοστολόγηση, προβλέψεις, αξιολογήσεις επενδύσεων κ.α. β) Χρηματοοικονομικό λογισμικό (Θεμελιώδης ανάλυση, επιλογή χαρτοφυλακίου κ.α.)

γ) Επιχειρησιακά παίγνια (Business Simulators)

δ) Βελτιστοποιήσεις οικονομικών προβλημάτων,

ε) Εκπαιδευτικό λογισμικό στα ανωτέρω θέματα.

Η χρησιμοποιούμενη τεχνολογική πλατφόρμα είναι των Windows της Microsoft. Τα προγράμματα τρέχουν τοπικά, σε INTRANET, καθώς και μέσω INTERNET από μακριά.

Στην εταιρεία απασχολούνται δεκατρία μόνιμα στελέχη, δύο μόνιμοι εξωτερικοί συνεργάτες καθώς και τρεις σύμβουλοι, σχεδόν όλοι απόφοιτοι ΑΕΙ, με κάποιους να κατέχουν μεταπτυχιακούς τίτλους (Master και PhD).

Μεταξύ των πελατών τους (η εταιρεία έχει πάνω από χίλιους πελάτες) είναι πολλές από τις μεγαλύτερες ελληνικές εταιρείες, με πάνω από πενήντα από αυτές να είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ).

Σημαντικότερο μέρος του πελατολογίου της εταιρείας, είναι Ελληνικά Εκπαιδευτικά

Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΤΕΙ) τα οποία εξοπλίζουν τα εργαστήριά τους με προγράμματα της εταιρείας τα οποία χρησιμοποιούνται άμεσα στην διαδικασία της εκπαίδευσης των φοιτητών.

Η εταιρεία συνεργάζεται με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας παρέχει την δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους στα e-learning courses του πανεπιστημίου προς επαγγελματίες, την δυνατότητα να τρέχουν τα προγράμματα της από μακριά μέσω INTERNET.

Έτσι, με την τεχνολογία του λογισμικού, τους εξειδικευμένους αλγορίθμους βελτιστοποίησης και την γνώση ειδικών οικονομικών θεμάτων που απεικονίζει στο λογισμικό που παράγει η εταιρεία μπορεί να χαρακτηριστεί ως εταιρεία της γνώσης μέσα στην αναδυόμενη οικονομία της γνώσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ BUSINESS PLAN- ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος Business Plan είναι ο επιχειρηματικός προγραμματισμός και η λήψη αποφάσεων.

Συγκεκριμένα: Προϋπολογισμοί, προϋπολογιστικά Αποτελέσματα και Ισολογισμός, Cash Flow, ταμειακός προγραμματισμός και ανάγκες κεφαλαίου κίνησης. Ανάλυση αποτελεσμάτων (νεκρό σημείο, δείκτες κτλ), αποδοτικότητες, Σενάρια, What If κτλ

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Ετήσιο ή πολυετές επιχειρηματικό σχέδιο – Σχεδιασμός κινήσεων στο μέλλον
2. Παρουσίαση επιχειρηματικού σχεδίου σε τράπεζες για λήψη δανείου
3. Σχεδιασμός νέας επιχείρησης
4. Εισαγωγή νέου προϊόντος στην επιχείρηση -Αξιολόγηση προϊόντος
5. Επιχειρηματικά ανοίγματα – Αξιολόγηση
6. Συνέπειες μιας υποτίμησης

και γενικά αξιολόγηση της μελλοντικής πορείας της επιχείρησης εν μέσω της σύγχρονης οικονομικής πραγματικότητας (επιτόκια, ανταγωνισμός κτλ).

Τα αποτελέσματα του προγράμματος

Τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

1. Προϋπολογισμοί

Κατάρτιση αναλυτικών προϋπολογισμών αγορών, πωλήσεων εμπορευμάτων, πωλήσεων προϊόντων, αγορών υλών παραγωγής, προγραμματισμού παραγωγής,

κόστους παραγωγής, σε ποσότητες και αξίες, μεμονωμένα ή σε γκρουπ, κατά πολιτική πωλήσεων ή αγορών, κατά μήνα. Δίμηνο, τρίμηνο κτλ και με πολλές άλλες δυνατότητες

2. Cash Flow και ταμειακός προγραμματισμός

Αναλυτική παρουσίαση των προβλεπόμενων χρηματοροών της επιχείρησης και κατάρτιση του Cash Flow. Το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τους τρόπους εισπράξεων και πληρωμών της επιχείρησης, μέσω των πολιτικών πωλήσεων και αγορών, για τον ακριβή υπολογισμό του Cash Flow.

Αξιοποιώντας τα στοιχεία του Cash Flow και τα ρευστά διαθέσιμα, το πρόγραμμα υπολογίζει το ταμειακό πρόγραμμα της επιχείρησης, όπου, μεταξύ και άλλων στοιχείων, φαίνονται οι ανάγκες της επιχείρησης σε κεφάλαια κίνησης καθώς και η χρηματοοικονομική επιβάρυνση (τόκοι).

3. Προϋπολογιστικός Ισολογισμός και Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα συνθέτει τον τελικό ισολογισμό της χρήσης καθώς και τα αποτελέσματα.

4. Οικονομική Ανάλυση Αποτελεσμάτων

Το πρόγραμμα εκτελεί, σε βάθος, οικονομική ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Αναλυτικά παράγει εκτυπώσεις με τα εξής θέματα:

4.1. Διάρθρωση Ισολογισμού

4.2. Εξέλιξη Ισολογισμού

4.3. Ανάλυση Αποτελεσμάτων

4.4. Πηγές - Χρήσεις κεφαλαίων

Η γνωστή κατάσταση που δείχνει τον τρόπο χρηματοδότησης της επιχείρησης, με σκοπό την αποφυγή μη ορθολογικών τρόπων χρηματοδότησης.

4.5. Τάσεις Οικονομικών Μεγεθών

4.6. Κεφάλαιο κίνησης περιόδων με τις σχετικές χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από τόκους.

4.7. Αριθμοδείκτες

4.8. Νεκρό σημείο

4.9. Συνάρτηση Κερδών

Κατάσταση που δείχνει το πώς διαμορφώνεται το κέρδος της επιχείρησης σε κάθε επίπεδο πωλήσεων, μέσα στα όρια του προβλεπόμενου κύκλου εργασιών.

4.10. Ζητούμενα Κέρδη

Κατάσταση που δείχνει, με τις σχετικές προϋποθέσεις, το αναγκαίο ύψος πωλήσεων, για

την πραγματοποίηση του επιθυμητού επιπέδου κερδών.

4.11. Κέρδος σε μεταβολές των τιμών

Κατάσταση που δείχνει τη διαμόρφωση του επιπέδου των κερδών, σε μεταβολές, θετικές και αρνητικές, των τιμών πωλήσεων.

4.12. Κέρδος σε μεταβολές των σταθερών εξόδων

Κατάσταση που δείχνει τη διαμόρφωση του κέρδους, σε μεταβολές, θετικές και αρνητικές, των σταθερών εξόδων.

4.13. Κέρδος σε μεταβολές των μεταβλητών εξόδων

Κατάσταση που δείχνει τη διαμόρφωση του κέρδους, σε μεταβολές θετικές και αρνητικές, των μεταβλητών εξόδων.

4.14. Κέρδος σε μεταβολές των πωλήσεων

Κατάσταση που δείχνει τη διαμόρφωση του κέρδους, σε μεταβολές, θετικές και αρνητικές, του προβλεπόμενου ύψους πωλήσεων.

4.15. Σταθερά έξοδα προς πωλήσεις

Κατάσταση που δείχνει το ποσοστό του κάθε σταθερού εξόδου στις πωλήσεις.

4.16. Μεταβλητά έξοδα προς πωλήσεις

Κατάσταση που δείχνει το ποσοστό του κάθε μεταβλητού εξόδου στις πωλήσεις.

5. Αξιολόγηση

5.1. Αξιολόγηση Εμπορευμάτων

Κατάσταση που δείχνει τη σχετική συμμετοχή στον τζίρο του κάθε εμπορεύματος και την αντίστοιχη συμμετοχή στο μικτό κέρδος.

5.2. Αξιολόγηση Προϊόντων

Κατάσταση που δείχνει τη σχετική συμμετοχή στον τζίρο του κάθε προϊόντος και την αντίστοιχη συμμετοχή στο μικτό κέρδος.

5.3. Περιθώρια Εμπορευμάτων

Κατάσταση που δείχνει τα περιθώρια των εμπορευμάτων

5.4. Περιθώρια Προϊόντων

Κατάσταση που δείχνει τα περιθώρια των προϊόντων

5.5. Αξιολόγηση Πολιτικών Πωλήσεων

Κατάσταση που δείχνει την πραγματική τιμή των πωλουμένων εμπορευμάτων ή προϊόντων, λαμβανομένων υπόψη και των χρηματοοικονομικών επιβαρύνσεων από τους διακανονισμούς εισπράξεων.

5.6. Αξιολόγηση Πολιτικών Αγορών

Κατάσταση που δείχνει την πραγματική τιμή των αγοραζομένων εμπορευμάτων ή υλών

παραγωγής, λαμβανομένων υπόψη και των χρηματοοικονομικών ωφελειών από τους διακανονισμούς αγορών.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ BUSINESS PLAN

Για την παρακολούθηση των επιχειρηματικών σχεδίων, υπάρχει ειδικό πρόγραμμα «δορυφόρος» του BPLAN, το οποίο παρακολουθεί βήμα προς βήμα την εκτέλεση του πλάνου.

Υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή, την εξέλιξη των προϋπολογισμών πωλήσεων, αγορών, εξόδων κτλ.. τις απόλυτες και σχετικές αποκλίσεις μεταξύ προϋπολογισθέντων και πραγματοποιηθέντων στοιχείων. την πρόβλεψη του διαμορφούμενου αποτελέσματος και πληθώρα άλλων στοιχείων.

RISK ANALYSIS

Πέρα από την καθοριστική ανάλυση, το πρόγραμμα χρησιμοποιεί και την ανάλυση RISK. Η τεχνολογία RISK ANALYSIS (με κάποια αφαίρεση, η πιθανοτική προσέγγιση στα μεγέθη της επιχείρησης και η προσομοίωση της λειτουργίας της), δίνει τα πλέον έγκυρα αποτελέσματα και χρησιμοποιείται διεθνώς.

Για την λειτουργία της ανάλυσης ρισκ, τα οικονομικά μεγέθη δένονται με κατανομές πιθανοτήτων είτε τυποποιημένων είτε εμπειρικών (Π.χ. με πιθανότητα 0.5 οι πωλήσεις του προϊόντος XYZ θα είναι 1.500.000. με πιθανότητα 0.3 θα είναι 1.800.000 κ.ο.κ) ακολουθεί προσομοίωση και προκύπτει το κέρδος της επιχείρησης με πιθανοτικό τρόπο. Π.χ. με τι πιθανότητα το κέρδος θα είναι πάνω από κάποια τιμή κ.α.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ FINAN –ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι η οικονομική ανάλυση Ισολογισμών εταιρειών και των συνοδευτικών καταστάσεων, οι συγκρίσεις εταιρειών μεταξύ τους και τον κλάδο στον οποίο ανήκουν καθώς και οι προβλέψεις των μελλοντικών ισολογισμών της επιχείρησης. Επίσης, η εξαγωγή της κατάστασης ταμειακών ροών και η ενοποίηση των ισολογισμών ομίλου επιχειρήσεων.

Λόγω των υψηλού επιπέδου οικονομικών αναλύσεων που παρέχει, είναι ιδανικό για παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων της εταιρείας, σε φορείς όπου αυτό απαιτείται π.χ. σε τράπεζες για λήψη δανείου, σε υπηρεσίες για ένταξη σε αναπτυξιακούς νόμους,

στην επιτροπή κεφαλαιαγοράς για εισαγωγή της εταιρείας, στο χρηματιστήριο κ.α.

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Ανάλυση οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης και παρουσίαση σε τράπεζες για λήψη δανείου
2. Παρουσίαση της ανάλυσης του ισολογισμού της επιχείρησης στο Διοικητικό Συμβούλιο.
3. Κατάρτιση οικονομικών μελετών, μελετών βιωσιμότητας, μελετών για συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα και λοιπές μελέτες.
4. Θεμελιώδης ανάλυση εταιρειών που είναι ή πρόκειται να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο.
5. Ανάλυση της θέσης της επιχείρησης ως προς το οικονομικό της περιβάλλον (σύγκριση με ανταγωνιστές, με τον κλάδο κλπ)
6. Προβλέψεις των μελλοντικών ισολογισμών της επιχείρησης
7. Εξαγωγή της κατάστασης ταμειακών ροών
8. Ενοποίηση ισολογισμών ομίλου επιχειρήσεων και γενικά οικονομικές αναλύσεις ισολογισμών με οποιοδήποτε αποδέκτη

Τα αποτελέσματα του προγράμματος

Τα αποτελέσματα του προγράμματος τόσο σε μορφή εκτυπώσεων όσο και σε μορφή γραφικών, στον επιλεγμένο χρονικό ορίζοντα (συνήθως πενταετία, χωρίς να αποκλείεται και άλλος χρονικός ορίζοντας) είναι:

A. Αναλύσεις Ισολογισμών Εταιρειών

1. Ισολογισμός και Γενική Εκμετάλλευση, όπως δημοσιεύονται
2. Διόρθωση Ισολογισμού
3. Εξέλιξη Ισολογισμού
4. Ανάλυση Αποτελεσμάτων
5. Πηγές - Χρήσεις Κεφαλαίων
6. Ταμειακές Ροές
7. Τάσεις Οικονομικών Μεγεθών

Παρουσίαση σε πίνακα και στον επιλεγμένο χρονικό ορίζοντα. Κατάστασης, των τάσεων των οικονομικών μεγεθών ενεργητικού, παθητικού και αποτελεσμάτων, παίρνοντας για κάθε λογαριασμό, ως 100 το παλαιότερο επιλεγμένο έτος και προσαρμόζοντας σε αυτό όλα τα επόμενα έτη.

8. Κεφάλαιο κίνησης

Παρουσίαση σε πίνακα του συνολικού και καθαρού κεφαλαίου κίνησης, κατά έτος

καθώς και των μεταβολών από έτος σε έτος σε απόλυτο μέγεθος καθώς και σε ποσοστό.

9. Νεκρό Σημείο και Ανάλυση Ευαισθησία

Παρουσίαση κατά έτος του νεκρού σημείου της εταιρείας τόσο σε επίπεδο λειτουργικών μεγεθών όσο και στο σύνολο του ισολογισμού. Παρουσίαση αναλύσεων ευαισθησίας ως προς πωλήσεις και ως προς μεταβλητές δαπάνες.

10. Αριθμοδείκτες

Παρουσίαση μέρους ή του συνόλου των χρηματοοικονομικών δεικτών, με δυνατότητα ορισμού και νέων δεικτών Π.χ. δεικτών παραγωγικότητας.

11. Τάσεις Αριθμοδεικτών

12. Διάγραμμα αποδοτικότητας Du Pont

Παρουσίαση σε διάγραμμα της αποδοτικότητας κατά Du Pont

B. Συγκρίσεις Εταιρειών

B1. Συγκριτική παρουσίαση ομάδας εταιρειών

Τα παρακάτω περιγραφόμενα στοιχεία παρουσιάζονται σε πίνακες, όπου οριζοντίως εμφανίζονται οι εταιρείες και κατακορύφως τα επιλεγμένα έτη.

1. Οικονομικών Μεγεθών

2. Τάσεις Οικονομικών Μεγεθών

3. Διάρθρωση Ισολογισμών

Συγκριτική παρουσίαση της διάρθρωσης των οικονομικών μεγεθών των ισολογισμών των εταιρειών, κατά έτος και εταιρεία

4. Μεριδία στον κλάδο

Συγκριτική παρουσίαση των μεριδίων των εταιρειών κατά έτος και εταιρεία

5. Κεφάλαια κίνησης

6. Νεκρά σημεία και Αναλύσεις Ευαισθησίας

7. Αριθμοδείκτες

Συγκριτική παρουσίαση των χρηματοοικονομικών δεικτών των εταιρειών κατά έτος και εταιρεία. Είναι δυνατή η ποιοτική εκτύπωση των δεικτών (Π.χ. καλός, καλύτερος κλπ) ανά έτος και εταιρεία, παρουσιάζοντας έτσι υψηλού επιπέδου σύγκριση μεταξύ εταιρειών.

8. Τάσεις Αριθμοδεικτών

Β2. Σύγκριση εταιρειών με οδηγό κάποια ή τον μέσο όρο του κλάδου

Εκτυπώσεις αντίστοιχες με εκείνες στην Β1 παράγραφο περιγραφόμενες, με την διαφορά ότι γίνεται ευθεία σύγκριση τόσο σε απόλυτο μέγεθος όσο και σε σχετικό (%) για τα αντίστοιχα οικονομικά μεγέθη, και με βάση μία εξ αρχής και κατ' επιλογή του χρήστη, εταιρεία-οδηγό ή μέσο όρο του κλάδου. Ο μέσος όρος του κλάδου προκύπτει αυτόματα από τους ισολογισμούς των εταιρειών ή καταχωρείται από τον χρήστη.

Γ. Προβλέψεις μελλοντικών ισολογισμών της επιχείρησης

Υπολογισμός και εκτύπωση των μελλοντικών ισολογισμών της επιχείρησης, με την απλή εισαγωγή μιας σειράς προβλεπόμενων οικονομικών μεγεθών της. Τα εκτιμώμενα οικονομικά στοιχεία που ζητάει, είναι απλά και συνοπτικά. Κατ' αρχήν, εμφανίζει τη διαχρονική εξέλιξη αυτών των οικονομικών μεγεθών, δίνοντάς μας τη δυνατότητα να αξιολογήσουμε την τάση του παρελθόντος, για να αποφασίσουμε σωστά και για την μελλοντική πορεία τους.

Επίσης, όσον αφορά την πρόβλεψη των μεγεθών, δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη να την πετύχει, είτε α) τοποθετώντας στο πρόγραμμα, αναλυτικά το ποσό που προβλέπει, β) τοποθετώντας την ποσοστιαία μεταβολή του, είτε γ) αναφέροντάς το σαν στόχο, π.χ. βλέποντάς το σαν ποσοστό επί των πωλήσεων, είτε σαν δείκτη και όπου αυτό βέβαια έχει νόημα.

Ακόμη, τόσο η παρελθοντική εξέλιξη, όσο και τα προβλεπόμενα αποτελέσματα, μπορούν να εκτυπωθούν και να χρησιμοποιηθούν ως οικονομικές αναλύσεις, για τα παρελθοντικά στοιχεία, και ως αποδείξεις για τις παραδοχές που έχουμε κάνει για τη δημιουργία των προβλεπόμενων ισολογισμών.

Τους ισολογισμούς αυτούς, τους αναλύει αμέσως μετά το πρόγραμμα. Είναι αυτονόητο, ότι τα ίδια μπορούν να συμβούν και σε επίπεδο κλάδου.

Δ. Κατάσταση Ταμειακών Ροών &

Χρηματιστηριακές εκτυπώσεις

Αυτόματη παραγωγή των καταστάσεων ταμειακών ροών, βάσει των οδηγιών (εγκύκλιος 9) της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και των εκτυπώσεων που αντικατοπτρίζουν την χρηματιστηριακή θέση των εταιρειών και κάποιων χρηματιστηριακών μεγεθών.

Ε. Ενοποίηση Ισολογισμών

Αυτόματη παραγωγή του ενοποιημένου ισολογισμού ομίλου, εισάγοντας μόνο την πρωτογενή πληροφόρηση που απαιτείται.

Συγκεκριμένα απαιτούνται: οι ισολογισμοί της μητρικής και των εταιρειών του ομίλου που θα ενοποιηθούν, τα ποσοστά συμμετοχής της μητρικής σε κάθε εταιρεία του ομίλου που θα ενοποιηθεί, τα ποσά που δόθηκαν για την εξαγορά των ανωτέρω ποσοστών (από τον λογαριασμό συμμετοχών), οι πωλήσεις της κάθε εταιρείας προς τις άλλες και τα υπόλοιπα των αντισυμβαλλόμενων λογαριασμών (π.χ. Πελατών κάθε μιας εταιρείας Προμηθευτών των άλλων εταιρειών κ.λ.π.)

Με μόνη την πληροφόρηση αυτή, το πρόγραμμα εκτελεί τους υπολογισμούς και παράγει τον ενοποιημένο ισολογισμό.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COST

ΠΡΟΤΥΠΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ STANDARD COST

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος Κοστολόγησης είναι ο προσδιορισμός του συνολικού κόστους των προϊόντων (παραγωγής, διοίκησης, πώλησης και χρηματοοικονομικών), η σύγκριση πρότυπου κόστους (standard cost) με τα απολογιστικά στοιχεία, και ο συνακόλουθος υπολογισμός και ερμηνεία των αποκλίσεων.

Δεδομένου ότι το κόστος είναι το κύριο μέσο άσκησης αποτελεσματικής διοίκησης, σκοπός επίσης του προγράμματος είναι η λήψη αποφάσεων.

Το πρόγραμμα δεν αφορά την ομάδα 9 του λογιστικού σχεδίου.

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Ο υπολογισμός του πρότυπου κόστους των προϊόντων βιομηχανικών επιχειρήσεων, η σύγκριση με τα απολογιστικά στοιχεία, η ερμηνεία των αποκλίσεων και οι σχετικές αποφάσεις.
2. Η τιμολόγηση των προϊόντων.
3. Ο προσδιορισμός του κόστους και η τιμολόγηση των προϊόντων εμπορικών επιχειρήσεων, με την παραδοχή ότι οι ύλες είναι το αγοραζόμενο προϊόν.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος

Α. Πρότυπη Κοστολόγηση

Το πρόγραμμα, μετά από τους υπολογισμούς, δίνει το κοστολόγιο του προϊόντος σε πίνακα όπου φαίνονται τα κέντρα κόστους παραγωγής, Πωλήσεων, διοίκησης και χρηματοοικονομικών, με αναλυτικό διαχωρισμό των στοιχείων σε σταθερά και μεταβλητά

και το τελικό κόστος τόσο ως σύνολο όσο και χωρισμένο σε σταθερό και μεταβλητό. Πέρα από το τελικό κόστος το πρόγραμμα εκτυπώνει σειρά πινάκων με στοιχεία υλών, προϊόντων τελικών και ενδιάμεσων, τμημάτων παραγωγής, φασεολογιών, προϋπολογισμών παραγωγής, εξόδων κτλ. καθώς και γραφικές παρουσιάσεις όλων των στοιχείων. Τα αναλυτικά αποτελέσματα της πρότυπης κοστολόγησης, τόσο σε μορφή εκτυπώσεων όσο και σε μορφή γραφικών είναι:

1. Α' ύλες, Β' ύλες και υλικά συσκευασίας
2. Έτοιμα και ενδιάμεσα προϊόντα
3. Τμήματα παραγωγής
4. Φασεολόγια
5. Ταυτότητα προϊόντος
6. Προϋπολογισμός παραγωγής προϊόντων
7. Διαχείριση άμεσης εργασίας
8. Γενικά έξοδα
9. Διαχείριση έμμεσης εργασίας
10. Συντελεστές επιμερισμού εξόδων
11. Κοστολόγιο με προσδιορισμό τιμής πώλησης των προϊόντων
12. Νεκρό σημείο προϊόντος και νεκρό σημείο επιχείρησης

Β. Απολογιστική Κοστολόγηση,

Το πρόγραμμα μετά από τους υπολογισμούς της πραγματικής κοστολόγησης δίνει εκ νέου το κοστολόγιο με παρουσίαση τόσο της πρότυπης όσο και της πραγματικής κοστολόγησης καθώς και των αποκλίσεων.

Η ερμηνεία των αποκλίσεων είναι από τις σπουδαιότερες ενέργειες της διοίκησης, καθ' όσον οδηγεί σε λήψη αποφάσεων.

Μεταξύ της πληθώρας των εκτυπώσεων υπάρχουν αναλυτικές εκτυπώσεις για αποκλίσεις υλών, άμεσης εργασίας κτλ. πίνακες δεικτών απόδοσης καθώς και άλλων δεικτών, όπως όγκου παραγωγής, αποδοτικότητας, δυναμικότητας και μέσης παροχής άμεσης εργασίας.

Όλα τα παραπάνω παρουσιάζονται αναλυτικά και σε γραφική μορφή.

Ιδιαίτερη επεξεργασία γίνεται για το νεκρό σημείο τόσο κατά προϊόν όσο και στο σύνολο της μονάδας.

Τα αναλυτικά αποτελέσματα της απολογιστικής κοστολόγησης, τόσο σε μορφή εκτυπώσεων όσο και σε μορφή γραφικών, είναι:

1. Α' ύλες, Β' ύλες και υλικά συσκευασίας

2. Έτοιμα και ενδιάμεσα προϊόντα
3. Διαχείριση άμεσης εργασίας
4. Γενικά έξοδα
5. Διαχείριση έμμεσης εργασίας
6. Συντελεστές επιμερισμού εξόδων
7. Καρτέλα πραγματικής παραγωγής προϊόντων
8. Καρτέλα διαχείρισης υλών
9. Καρτέλα διαχείρισης προϊόντων
10. Κοστολόγιο
11. Συγκεντρωτικός πίνακας κόστους προϊόντων
12. Νεκρό σημείο
13. Απόκλιση βάσεων επιμερισμού εξόδων
14. Απόκλιση υλών ανά παραγόμενο προϊόν
15. Απόκλιση υλών συνολικά (απόδοσης, τιμής συνολικά)
16. Απόκλιση άμεσης εργασίας
17. Απόκλιση εξόδων
  - ⊖ Μεταβλητών (τιμής, αποτελεσματικότητας)
  - ⊖ Σταθερών (τιμής, όγκου, συνολική)
  - ⊖ Χρηματοοικονομικών (τιμής, αποτελεσματικότητας)
18. Απόκλιση πωλήσεων (τιμής, όγκου)
19. Πίνακες δεικτών (όγκου παραγωγής, αποδοτικότητας, δυναμικότητας, μέσης παροχής άμεσης εργασίας)
20. Δείκτες απόδοσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ VALUE-ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΞΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι η αποτίμηση της αξίας της επιχείρησης και η λήψη αποφάσεων, με τη χρησιμοποίηση των κυριότερων μεθόδων αποτίμησης καθώς και των διαφόρων παραλλαγών αυτών.

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Προσδιορισμός της αξίας της επιχείρησης ή ομίλου επιχειρήσεων με τη χρησιμοποίηση των μεθόδων αποτίμησης:
  - α) Της καθαρής περιουσιακής θέσης
  - β) Των προεξοφλημένων ταμειακών ροών

γ) Των κεφαλαιοποιημένων οργανικών κερδών

δ) Της Υπερπροσόδου

ε) Της μεθόδου με τη χρησιμοποίηση του P/E καθώς και διαφόρων παραλλαγών αυτών.

2.Αποφάσεις σχετικά με το πώς πρέπει να κινηθεί η επιχείρηση, για την αύξηση της αξίας της

3.Για εξαγορές, συγχωνεύσεις, χρηματιστηριακές τοποθετήσεις

Τα αποτελέσματα του προγράμματος

1. Με τη μέθοδο της καθαρής περιουσιακής θέσης

Εκτυπώνονται τόσο ο φορολογικός ισολογισμός όσο και ο αναμορφωμένος-πραγματικός, στη συνήθη μορφή τους. Επίσης εκτυπώνονται οι ανωτέρω ισολογισμοί σε συνοπτική μορφή. Σημειώνεται η αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο αυτή.

2. Με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών

Υπολογίζεται και εκτυπώνεται η αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών και με τις δύο παραλλαγές της: α) με συνυπολογισμό στις ροές των τόκων και των χρεολυσίων και β) χωρίς συνυπολογισμό στις ροές των τόκων και των χρεολυσίων αλλά με την αφαίρεση στο τέλος των δανειακών υποχρεώσεων.

Όσον αφορά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, για κάθε παραλλαγή της μεθόδου, εκτυπώνεται ο πίνακας των ροών της επιχείρησης, για τον επιλεγμένο χρονικό ορίζοντα, η αξία της επιχείρησης, καθώς και πίνακας με την αξία της επιχείρησης για διάφορα επιτόκια προεξόφλησης των ροών, με ανάλυση του επιτοκίου, σε επιτόκιο χωρίς ρίσκο και σε ασφάλιστρο κινδύνου.

3.Με τη μέθοδο των κεφαλαιοποιημένων οργανικών κερδών

Υπολογίζεται και εκτυπώνεται η αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο των κεφαλαιοποιημένων οργανικών κερδών και με τη χρησιμοποίηση επιτοκίων χωρίς ρίσκο, καθώς και με τη χρησιμοποίηση επιτοκίων με ρίσκο.

Όσον αφορά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, για κάθε παραλλαγή της μεθόδου, εκτυπώνεται ο πίνακας των ροών της επιχείρησης, για τον επιλεγμένο χρονικό ορίζοντα, η αξία της επιχείρησης, καθώς και πίνακας με την αξία της επιχείρησης για διάφορα επιτόκια προεξόφλησης των ροών.

4.Με τη μέθοδο της υπερπροσόδου

Υπολογίζεται και εκτυπώνεται η αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο της υπερπροσόδου και με τη χρησιμοποίηση επιτοκίων χωρίς ρίσκο καθώς και με τη χρησιμοποίηση επιτοκίων με ρίσκο.

Όσον αφορά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, για κάθε παραλλαγή της μεθόδου, εκτυπώνεται ο πίνακας των ροών της επιχείρησης, για τον επιλεγμένο χρονικό ορίζοντα, η αξία της επιχείρησης, καθώς και πίνακας με την αξία της επιχείρησης για διάφορα επιτόκια προεξόφλησης των ροών

5. Με τη μέθοδο με τη χρησιμοποίηση του P/E

Παρουσιάζεται σε πίνακα η αξία της επιχείρησης με τη χρησιμοποίηση του δείκτη P/E του κλάδου που ανήκει η επιχείρηση.

Εκτυπώνεται επίσης πίνακα με σύνοψη των αποτελεσμάτων όλων των μεθόδων.

RISK ANALYSIS

Πέρα από την καθοριστική ανάλυση, το πρόγραμμα χρησιμοποιεί και την ανάλυση RISK. Η τεχνολογία RISK ANALYSIS (με κάποια αφαίρεση, η πιθανοτική προσέγγιση στα μεγέθη της επιχείρησης και η προσομοίωση της λειτουργίας της), δίνει πλέον έγκυρα αποτελέσματα και χρησιμοποιείται διεθνώς.

Για τη λειτουργία της ανάλυσης risk, τα οικονομικά μεγέθη δένονται με κατανομές πιθανοτήτων, είτε τυποποιημένων είτε εμπειρικών (Π.χ. με πιθανότητα 0.5 οι πωλήσεις του προϊόντος ΧΨΖ θα είναι 1.500.000.000, με πιθανότητα 0.3. θα είναι 1.800.000.000 κ.ο.κ). ακολουθεί προσομοίωση και προκύπτει η αξία της επιχείρησης με πιθανοτικό τρόπο και για όλες τις μεθόδους αποτίμησης που περιγράφηκαν.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα δεδομένα που ζητά το πρόγραμμα είναι ο τελευταίος ισολογισμός και οι προβλέψεις των μελλοντικών ροών της επιχείρησης.

Σχετικά με αυτός εισάγετε είτε διαβιβάζεται αυτόματα από το πρόγραμμα FINAN εφόσον αυτό υπάρχει. Ακολουθεί η αναμόρφωση του ισολογισμού και ο προσδιορισμός της αξίας, με τη μέθοδο της καθαρής περιουσιακής αξίας.

Σχετικά με τις άλλες μεθόδους, αυτές στηρίζονται στην πρόβλεψη των μελλοντικών ροών και είναι οι πλέον έγκυρες, για τη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων.

Το πρόγραμμα, σε ειδικό σημείο του και για το χρονικό ορίζοντα που έχει επιλεγεί, συνήθως πενταετία, ζητά στοιχεία πωλήσεων και προϊόντων, στοιχεία κόστους πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και λοιπά σταθερά έξοδα, έξοδα διάθεσης και λοιπά μεταβλητά, έκτακτα έξοδα, τόκους και χρεολυσία μακροπρόθεσμων δανείων, τόκους βραχυπρόθεσμων δανείων, αποσβέσεις, φόρους καθώς και λοιπές εισροές και εκροές.

Όλα τα ανωτέρω δίνονται με πολύ απλό τρόπο, καθώς το πρόγραμμα έχει τη δυνατότητα για αυτόματες προβολές στο χρονικό ορίζοντα που έχει επιλεγεί, καθώς και

η δυνατότητα προσδιορισμού διαφόρων μεγεθών, όπως του κόστους πωλήσεων ως ποσοστό επί των πωλήσεων και πολλές άλλες ευκολίες.

Από τα στοιχεία αυτών των ροών το πρόγραμμα επιλέγει αυτόματα, κατά τη φάση των υπολογισμών, για την κάθε μέθοδο τις απαιτούμενες ροές και διαμορφώνει την αξία για καθεμιά από αυτές.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ FUND- ΕΠΙΛΟΓΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΜΕΤΟΧΩΝ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος fund είναι η επιλογή χαρτοφυλακίου μετοχών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών με την χρησιμοποίηση της θεωρίας χαρτοφυλακίου του Markowitz, ο σχεδιασμός Αμοιβαίων κεφαλαίων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και η εκτέλεση των σχετικών αγοραπωλησιών.

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Η επιλογή και συντήρηση χαρτοφυλακίου μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α. με αποδεκτό επίπεδο απόδοσης και ρίσκου.
2. Ο σχεδιασμός Αμοιβαίων κεφαλαίων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά απόδοσης και ρίσκου.
3. Μετρήσεις απόδοσης και ρίσκου μετοχών

Τα αποτελέσματα του προγράμματος

Η, με βάση την θεωρία επιλογής χαρτοφυλακίου του Markowitz, επιλογή της σύνθεσης χαρτοφυλακίου μετοχών του Χ.Α.Α., η προσομοίωση της επιλογής αυτής σε κατάλληλο χρονικό διάστημα για την διαπίστωση της απόδοσης του και οι προτάσεις για αγοραπωλησίες μετά τα κατάλληλα τεστ της διαδικασίας αγοραπωλησιών.

Η προσομοίωση των επιλογών του προγράμματος μπορεί να γίνει και σε κατάσταση Buy and Hold, για προεπιλεγμένο χρονικό διάστημα αναδιάρθρωσης του χαρτοφυλακίου και για επιλεγμένο επίπεδο ρίσκου.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ

Το πρόγραμμα FUND, είναι λογισμικό με θέμα την επιλογή χαρτοφυλακίου μετοχών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, με βάση την θεωρία χαρτοφυλακίου του Markowitz (βραβείο Νόμπελ Οικονομίας για το λόγο αυτό), θεωρία που χρησιμοποιείται στο εξωτερικό, αλλά πολύ λίγο γνωστή στην Ελλάδα.

Η θεωρία επιλογής χαρτοφυλακίου (με κάποια αφαίρεση) στηρίζεται στο γεγονός ότι ένα χαρτοφυλάκιο μετοχών έχει μικρότερο ρίσκο από το ρίσκο της κάθε μετοχής αν αυτές ληφθούν χωριστά.

Εδώ αρκεί να πούμε ότι το πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπ' όψη παραμέτρους που θέλει ο χρήστης, υπολογίζει και χαράζει το «μέτωπο Markowitz» που κάθε σημείο του αντιστοιχεί σε χαρτοφυλάκιο με συγκεκριμένη αναμενόμενη απόδοση με το μικρότερο δυνατό ρίσκο.

Η βασική χρησιμότητά του έγκειται στο ότι αντιμετωπίζει κάθε φορά ένα σύνολο μετοχών (χαρτοφυλάκιο) τις οποίες και προτείνει να διακρατώνται από τον επενδυτή (είτε σε κατάσταση Buy and Hold, είτε εκτελώντας και αγοραπωλησίες επί του χαρτοφυλακίου εάν αυτό είναι επιθυμητό) στις διάφορες τιμές που προτείνει με ότι τεστ αυτό συνεπάγεται. Έτσι προτείνει πόσο % από κάθε μετοχή να έχει κάποιος σε κάθε δεδομένη στιγμή για να έχει την καλύτερη δυνατή απόδοση με δεδομένο ρίσκο.

Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος.

Το πρόγραμμα κατ' αρχήν έχει ένα τμήμα επικοινωνίας για την λήψη των αποδόσεων των τιμών των μετοχών, οι οποίες στέλνονται καθημερινά.

Επίσης ένα διαχειριστικό μέρος όπου διακρατάται η τρέχουσα κατάσταση του χαρτοφυλακίου.

Το κυρίως μέρος του προγράμματος, που καταλήγει στην επιλογή του άριστου χαρτοφυλακίου μετοχών με βάση την θεωρία του Markowitz έχει ως εξής:

A) Καθορισμός των μετοχών από τις οποίες, ο πρόγραμμα, θα επιλέγει το άριστο χαρτοφυλάκιο. Αυτές μπορεί να είναι όλες οι μετοχές που διαπραγματεύονται στο Χ.Α.Α. ή ένα μέρος αυτών π.χ. όσες συμμετέχουν στον δείκτη του χρηματιστηρίου ή όσες έχουν μεγάλη εμπορευσιμότητα ή οι τράπεζες και όσες έχουν καλά οικονομικά στοιχεία, ή κάθε άλλο υποσύνολο του συνόλου των μετοχών που διαπραγματεύονται στο Χ.Α.Α. με όριο το όπως ήδη αναφέρθηκε, να λαμβάνονται όλες οι μετοχές.

B) Εισάγονται οι προμήθειες αγοράς και πώλησης

Γ) Εάν είναι επιθυμητό, δίνονται όρια στο επιτρεπόμενο ποσοστό για κάθε μετοχή, όπως συνηθίζεται κυρίως από τα αμοιβαία κεφάλαια και γενικά γίνεται αποδεκτό, π.χ. καμία μετοχή να μην της δίνεται ποσοστό συμμετοχής στο χαρτοφυλάκιο, πάνω από 10% ή η τάδε μετοχή να συμμετέχει σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κ.λ.π.

Δ) Ακολουθεί ο υπολογισμός του μετώπου Markowitz, με επιλογή από τον χρήστη μόνο του χρονικού διαστήματος υπολογισμών.

Ε) Επιλέγεται η στρατηγική χαρτοφυλακίου από ένα σύνολο στρατηγικών που έχουν σχέση με τον συνδυασμό απόδοσης και ρίσκου.

ΣΤ) Προσομοίωση λειτουργίας με δύο τρόπους: α) Ως Buy & Hold και β) με εκτέλεση αγοραπωλησιών. Το κυριότερο ίσως μέρος του προγράμματος, όπου γίνεται

προσομοίωση της λειτουργίας του χρηματιστηρίου με όλες τις ληφθείσες επιλογές, σε μελλοντικό για το πρόγραμμα χρονικό διάστημα (γνωστό μεν αλλά «άγνωστο» για το πρόγραμμα). Εδώ γίνεται η αξιολόγηση της διαδικασίας και η οριστικοποίηση του τρόπου που θα επιλέγει πλέον το πρόγραμμα. Κριτήριο η απόδοση που πέτυχε στο άγνωστο χρονικό διάστημα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ FORECAST-ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι η διενέργεια προβλέψεων των οικονομικών μεγεθών της επιχείρησης (προσαρμογή ιστορικών στοιχείων και διενέργεια προβλέψεων, π.χ. των πωλήσεων, κερδών κτλ.). Η σημασία, πλέον, των προβλέψεων στην πράξη είναι μεγάλη, αφού κάθε σπουδαία απόφαση στις επιχειρήσεις, στρατηγικού ή τακτικού χαρακτήρα, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτές. Μέσω του προγράμματος καλύπτεται, μεταξύ και άλλων, η αβεβαιότητα που πολλές φορές χαρακτηρίζει τη ζήτηση προϊόντων ή υπηρεσιών και συνεπώς συμβάλλει στον προσδιορισμό των απαιτήσεων σε μηχανές, υλικά, κεφάλαια, ανθρώπινο δυναμικό, στην πρόβλεψη των αποτελεσμάτων της επιχείρησης κτλ.

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Προβλέψεις πωλήσεων
2. Προβλέψεις κόστους
3. Προβλέψεις κερδών
4. Προβλέψεις τιμών μετοχών και γενικά προβλέψεις οικονομικών μεγεθών

Τα αποτελέσματα του προγράμματος

Τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι:

Εκτυπώσεις και έλεγχοι προσαρμογής δεδομένων με τις αντίστοιχες γραφικές απεικονίσεις και με τη χρησιμοποίηση των εξής μεθόδων:

1. Κινητοί μέσοι Α και Β τάξης
2. Εκθετικές εξομαλύνσεις Α και Β τάξης
3. Ανάλυση βάσει μοντέλων χρονολογικών σειρών, τόσο του αθροιστικού όσο και του πολλαπλασιαστικού

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CFA-ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΡΡΟΩΝ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι η σωστή και ακριβής διαχείριση των χρηματορροών

των επιχειρήσεων. Σήμερα πλέον οι αποφάσεις σχετικά με την κίνηση του χρήματος επιδρούν καίρια στη βιωσιμότητα της κάθε οικονομικής μονάδας.

Η Specisoft δημιούργησε το πρόγραμμα Cash Flow Analysis, με σκοπό να προσφέρει στην επιχείρηση έναν ειδικό σύμβουλο σε θέματα δυναμικής διαχείρισης των εισροών και εκροών.

Επίσης, σκοπός του προγράμματος είναι η λήψη αποφάσεων.

Σε ποιους απευθύνεται

Το πρόγραμμα απευθύνεται στις οικονομικές διευθύνσεις και στα λογιστήρια των επιχειρήσεων. Ιδιαίτερα κατάλληλο για χρήση στην εκπαίδευση.

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Παρακολούθηση των χρηματοροών της επιχείρησης
2. Πρόβλεψη των ρευστών διαθεσίμων της επιχείρησης σε κάθε μελλοντική στιγμή.
3. Management χρηματοροών σε συνδυασμό με ανάγκες χρηματοδότησης επιχειρηματικών ανοιγμάτων.
4. Χρηματοοικονομικά σενάρια επί του Cash Flow της επιχείρησης.
5. Κατάρτιση προϋπολογιστικού Cash Flow, παρακολούθηση αυτού καθώς και σύγκριση προϋπολογιστικού και απολογιστικού.

Τα αποτελέσματα του Προγράμματος

Τα αποτελέσματα του προγράμματος, τόσο σε μορφή εκτυπώσεων όσο και σε μορφή γραφικών, είναι:

1. Cash Flow (σε διάφορες μορφές: ημερήσιο, εβδομαδιαίο, μηνιαίο, ετήσιο, ορισμένων ημερών).
2. Καταστάσεις εγγραφών με δυνατότητα χρήσης φίλτρου αναζήτησης.
3. Ιστορικό διαθεσίμων.
4. Συγκρίσεις προϋπολογιστικών στοιχείων με απολογιστικά.
5. Σενάρια και παραγωγή Cash Flow Σεναρίων σε συνδυασμό με το πραγματικό Cash Flow

6. Cash Flow για κάθε λογαριασμό διαθεσίμων με σκοπό την παρακολούθηση του λογαριασμού (Π.χ. λογαριασμός επιταγών για την παρακολούθηση του υπολοίπου του

Άλλα στοιχεία που προσδιορίζουν το πρόγραμμα:

1. Εύκολη και γρήγορη διαχείριση εγγραφών (εισαγωγή, μεταβολή, διαγραφή).
2. Αυτόματη κατανομή από το πρόγραμμα, βάσει ιστορικών στοιχείων, των υπολοίπων των λογαριασμών πελατών, προμηθευτών κ.ά.
3. Δυνατότητα εγγραφών βάσει τύπων για τυποποιημένες, πάγιες εγγραφές.

4. Δυνατότητα δοκιμής σεναρίων – προβλέψεις μελλοντικών καταστάσεων.
5. Ενσωμάτωση, αν αυτό είναι επιθυμητό, του σεναρίου με το κύριο αρχείο εργασίας.
6. Δυνατότητα συγκρίσεων προϋπολογιστικών και απολογιστικών στοιχείων.
7. Δυνατότητα δημιουργίας φίλτρων αναζήτησης πληροφοριών για καθημερινή (Π.χ. λήξη πληρωτέων επιταγών) ή περιοδική χρήση (Π.χ. δόσεις δανείων).
8. Δυνατότητα σχεδίασης της μορφής εκτύπωσης του Cash Flow (Π.χ. αθροιστικό ή απλό, ημέρας ή εβδομάδας ή μήνα κ.λπ.).
9. Πλήρης επεξεργασία και χειρισμός νομισμάτων (συνάλλαγμα)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ BGAME-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Σκοπός του προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι η εκπαίδευση στελεχών επιχειρήσεων και φοιτητών στη διοίκηση εικονικής επιχείρησης, μέσω της προσομοίωσης των συνθηκών λειτουργίας της αγοράς και των επιλογών των χρηστών του προγράμματος.

Σε ποιους απευθύνεται

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

1. Στελέχη επιχειρήσεων
2. Εκπαιδευτικά Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ
3. Οργανισμούς σεμιναρίων διοίκησης επιχειρήσεων

Τυπικές χρήσεις του προγράμματος

1. Χρησιμοποίηση του προγράμματος σε αίθουσα για εκπαίδευση στελεχών επιχειρήσεων σε διοίκηση εικονικών επιχειρήσεων
2. Χρησιμοποίηση του προγράμματος σε εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για εκπαίδευση φοιτητών ΑΕΙ/ΤΕΙ
3. Αυτοεκπαίδευση στελεχών επιχειρήσεων και φοιτητών με την έκδοση του προγράμματος για ένα χρήστη

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ

Το πρόγραμμα BGAME είναι ένα πρωτοποριακό λογισμικό πολύ μεγάλης σπουδαιότητας. «Παίζοντας» κάποιος το επιχειρησιακό παιχνίδι, αντιμετωπίζει, σε συνθήκες προσομοίωσης, τον πραγματικό κόσμο των επιχειρήσεων.

Καλείται να σκεφθεί την επιχείρηση ως σύνολο, να χαράξει στρατηγικές ανάπτυξής της μέσα σε ένα περιβάλλον έντονου ανταγωνισμού και να πάρει τις κατάλληλες αποφάσεις οι οποίες θα κάνουν την επιχείρησή του κερδοφόρα και θα τη φέρουν στην πρώτη γραμμή.

Κάθε στέλεχος επιχείρησης πρέπει να «παίξει» πολλές φορές το επιχειρησιακό παιχνίδι για να κατορθώσει παράλληλα βέβαια με την αναντικατάστατη εμπειρία του, να γνωρίσει καλύτερα το περιβάλλον στο οποίο κινείται η επιχείρησή του και να εθιστεί στην αντιμετώπιση των σύνθετων αποφάσεων που απαιτεί η πραγματικότητα των επιχειρήσεων.

Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

Βασικό τμήμα του προγράμματος είναι ο καθορισμός της αγοράς στην οποία κινείται η επιχείρηση, πράγμα το οποίο σε περιβάλλον διδασκαλίας καθορίζεται από τον διδάσκοντα.

Στην έκδοση για ένα χρήστη καθώς και στην έκδοση μέσω INTERNET, αυτό είναι προκαθορισμένο από το πρόγραμμα.

Καθορίζονται τα χαρακτηριστικά της αγοράς του προϊόντος: ευαισθησία τιμών, διαφήμισης, τεχνολογίας, πιστώσεων, διάφορες παράμετροι όπως κατώφλι αγοράς, θεωρητικό μέγεθος αγορά, κ.ά.. προβλέψεις πωλήσεων της αγοράς κ.ά. στοιχεία της. Επίσης, το χρηματοοικονομικό πλαίσιο (επιτόκια, μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κ.ά.) που θα διοικήσει ο manager – «παίχτης», στοιχεία κόστους όπως κόστος μονάδος προϊόντων, υλών κ.ά.

Στη συνέχεια και για κάθε περίοδο ο manager- «παίχτης» πρέπει να πάρει αποφάσεις για καθετί που αφορά την επιχείρηση που διοικεί. Αποφάσεις για τιμές, διαφήμιση, πιστώσεις προς πελάτες, βελτιώσεις του προϊόντος, επενδύσεις σε νέο παραγωγικό δυναμικό, αποφάσεις για δάνεια, αυξήσεις κεφαλαίων, αγορές υλών, προϊόντων και άλλα στοιχεία αποφάσεων για τη λειτουργία της επιχείρησης.

Το πρόγραμμα, εφόσον ο manager – «παίχτης» δώσει και μια κατά τη γνώμη του εκτίμηση των πωλήσεων που θα πραγματοποιήσει η επιχείρησή του, παράγει τις εξής οικονομικές καταστάσεις που θα τον βοηθήσουν στην οριστικοποίηση των αποφάσεών του: ύλες παραγωγής, κόστος παραγωγής, κόστος πωληθέντων, αποτελέσματα χρήσης, ισολογισμό, cash flow και άλλες βοηθητικές εκτυπώσεις.

Ο manager – «παίχτης», μετά την αξιολόγηση των αποφάσεών του από τον ίδιο μέσω των οικονομικών καταστάσεων που παράγει το πρόγραμμα, οριστικοποιεί τις αποφάσεις του για τη δεδομένη περίοδο

Μετά την οριστικοποίηση των αποφάσεών του, το πρόγραμμα «στέλνει» τα στοιχεία των αποφάσεων όλων των manager – «παιχτών» στην εικονική αγορά που λειτουργεί με τις ορισθείσες παραμέτρους, και η αγορά μοιράζει στον κάθε manager – «παίχτη» τις πωλήσεις που πρέπει, ανάλογα με τις αποφάσεις του κάθε manager – «παίχτη» και τους

κανόνες της.

Τα αποτελέσματα επιστρέφονται σε κάθε manager – «παίκτη» και έτσι έχει ο καθένας τα τελικά αποτελέσματα με βάση και τις αποφάσεις όλων.

Αυτά επαναλαμβάνονται τόσες φορές όσες είναι και οι περίοδοι (έτη) που ορίζονται για κάθε παιχνίδι. Σκοπός είναι η μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης.

Το πρόγραμμα παρέχεται σε τρεις μορφές:

A) Ως πρόγραμμα για διδασκαλία σε σεμινάρια στελεχών και εκπαιδευτικά ιδρύματα, όπου ένας διδάσκων καθορίζει παραμέτρους της αγοράς (π.χ. αγορά ευαίσθητη στην τιμή, αγορά ευαίσθητη στην τεχνολογία κτλ.), οι διδασκόμενοι παίρνουν αποφάσεις τις οποίες επεξεργάζεται η «αγορά» και τους δίνει τα αποτελέσματα των αποφάσεών τους και τη βαθμολογία τους.

B) Ως πρόγραμμα αυτόνομο σε Η/Υ όπου η «αγορά» έχει προκαθοριστεί και το ρόλο των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων τον παίζει ο Η/Υ. Έτσι «παίζει» κανείς μόνος με τέσσερις συνήθως computer manager «παίχτες».

Γ) Όπως και στην περίπτωση (B), αλλά μέσα από το INTERNET, πάλι μόνος

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

N2601/98

Πρόγραμμα κατάρτισης μελετών νόμου 2601/98

Το πρόγραμμα N2601 εκτελεί μελέτες ένταξης στον αναπτυξιακό νόμο 2601/98 (πρώην 1892/90) για βιομηχανικές επενδύσεις, με βάση το υπόδειγμα προμελέτης σκοπιμότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, για ένταξη επενδύσεων στον ανωτέρω αναπτυξιακό νόμο.

Το πρόγραμμα ζητά μόνο πρωτογενή στοιχεία, εκτελεί όλους τους απαιτούμενους υπολογισμούς και παράγει αυτόματα όλο το υπόδειγμα.

Υπολογίζει και εκτυπώνει:

1. Όλους τους απαιτούμενους πίνακες
2. Πίνακες δανείων
3. Νεκρό σημείο
4. Δείκτη εξυπηρέτησης δανείων
5. Αξιολόγηση επένδυσης (NPV, IRR)
6. Πλούσια γραφικά για όλα τα μεγέθη της επένδυσης

Τρέχει σε περιβάλλον WINDOWS και επικοινωνεί με προγράμματα οργάνωσης γραφείου (WORD, EXCEL κ.ά.)

H2601

Πρόγραμμα κατάρτισης μελετών νόμου 2601/98 για Ξενοδοχειακές Επενδύσεις

Το πρόγραμμα H2601 εκτελεί μελέτες ένταξης στον αναπτυξιακό νόμο 2601/98 (πρώην 1892/90) για ξενοδοχειακές επενδύσεις, με βάση το υπόδειγμα προμελέτης σκοπιμότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, για ένταξη επενδύσεων στον ανωτέρω αναπτυξιακό νόμο.

Το πρόγραμμα ζητά μόνο πρωτογενή στοιχεία, εκτελεί όλους του απαιτούμενους υπολογισμούς και παράγει αυτόματα όλο το υπόδειγμα.

Υπολογίζει και εκτυπώνει:

1. Όλους τους απαιτούμενους πίνακες
2. Πίνακες δανείων
3. Νεκρό σημείο
4. Δείκτη εξυπηρέτησης δανείων
5. Αξιολόγηση επένδυσης (NPV, IRR)
6. Πλούσια γραφικά για όλα τα μεγέθη της επένδυσης

Τρέχει σε περιβάλλον WINDOWS και επικοινωνεί με προγράμματα οργάνωσης γραφείου (WORD, EXCEL κ.ά.)

B2234

Πρόγραμμα κατάρτισης μελετών επιχειρηματικών σχεδίων επιχειρήσεων

Το πρόγραμμα B2234 εκτελεί μελέτες ένταξης στον αναπτυξιακό νόμο 2601/98 (πρώην 2234/94) για τα επιχειρηματικά σχέδια των επιχειρήσεων, με βάση το υπόδειγμα του Υπουργείου Ανάπτυξης, για ένταξη στον ανωτέρω αναπτυξιακό νόμο.

Το πρόγραμμα ζητά μόνο πρωτογενή στοιχεία. εκτελεί όλους τους απαιτούμενους υπολογισμούς και παράγει όλο το υπόδειγμα.

Υπολογίζει και εκτυπώνει:

- 1. Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης βάσει του υποδείγματος**
- 2. Επιχειρηματικό σχέδιο (Business Plan) βάσει του υποδείγματος**
- 3. Γραφικά όλων των μεγεθών**

Τρέχει σε περιβάλλον WINDOWS και επικοινωνεί με προγράμματα οργάνωσης γραφείου (WORD, EXCEL κ.ά.)

K1257

Πρόγραμμα κατάρτισης μελετών κανονισμού 1257 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το πρόγραμμα K1257 εκτελεί μελέτες με βάση τον κανονισμό 1257 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για ένταξη αγροτικών επενδύσεων στον ανωτέρω κανονισμό.

Το πρόγραμμα ζητά μόνο πρωτογενή στοιχεία, εκτελεί όλους τους απαιτούμενους υπολογισμούς και παράγει όλο το υπόδειγμα.

Υπολογίζει και εκτυπώνει:

- 1. Όλους τους απαιτούμενους πίνακες του κανονισμού βάσει του υποδείγματος**
- 2. Γραφικά όλων των μεγεθών**

Τρέχει σε περιβάλλον WINDOWS και επικοινωνεί με προγράμματα οργάνωσης γραφείου (WORD, EXCEL κ.ά.)

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ SPECISOFT ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Λόγω της υψηλής εξειδίκευσης των προγραμμάτων της Specisoft, στους τομείς:

α) Διοίκησης επιχειρήσεων (Επιχειρησιακός προγραμματισμός - Business Plan, Οικονομικές αναλύσεις - Financial Analysis, Πρότυπη Κοστολόγηση, Προβλέψεις, Αποτίμηση της αξίας της επιχείρησης και με την χρησιμοποίηση RISK ANALYSIS κ.ά.

β) Επιχειρησιακών παιχνιδιών διοίκησης – Management Business Simulators (Games)

γ) Επιλογής χαρτοφυλακίου μετοχών με τη χρήση της θεωρίας χαρτοφυλακίου του Markowitz

δ) Κατάρτισης οικονομικών μελετών (αξιολόγηση επενδύσεων με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους 2601/98 κ.ά.)

ε) Επιχειρησιακής έρευνας

και γενικώς σε προγράμματα Η/Υ με επεξεργασία στοιχείων μεγάλης κλίμακας, τα προγράμματα είναι κατάλληλα για την εκπαίδευση.

Εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προμηθεύονται προγράμματα της Specisoft και εξοπλίζουν εργαστήρια (συνήθως με 20 θέσεις εργασίας) για τις ανάγκες εκπαίδευσης των φοιτητών.

Με αυτό τον τρόπο γίνεται σημαντικότατο βήμα προς τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή.

Όταν μετά από τον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων και εργαστηρίων, ολοκληρωθεί η μελέτη, ο σπουδαστής έχει πλήρη αντίληψη της κατάρτισης μια τέτοιας μελέτης.

Με ανάλογο τρόπο ή με άλλο κατ' επιλογή του αρμόδιου καθηγητή, το μάθημα αποκτά ένα χαρακτήρα εργαστηριακό. Το αν θα είναι καθαρά εργαστηριακό εξαρτάται από τον τρόπο που θα χρησιμοποιηθεί το κάθε πρόγραμμα.

Πολύ μεγάλο βήμα για την εκπαίδευση είναι η ανάπτυξη πρωτοποριακών εφαρμογών Η/Υ από τη Specisoft, όπως τα management business simulators κ.ά.

Σχετικά με τον server της Specisoft: Βρίσκεται στη διεύθυνση www.specisoft.gr. Στη θέση αυτή μπορεί να δει κανείς ό,τι αφορά την εταιρεία. Έτσι γενικές πληροφορίες για τη Specisoft, τα προγράμματά της με συνοπτικές περιγραφές τους, ειδήσεις, demo κ.ά. είναι διαθέσιμα σε καθέναν που μας επισκέπτεται.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΛΟΓΟΤΥΠΟΙ
 ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000
 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000
 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΡΑΧΜΕΣ)

ΠΛΗΡΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ

	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2000			Ποσό προηγούμενης χρήσεως 1999			Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2000	Ποσό προηγούμενης χρήσεως 1999
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία		
ΕΞΟΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ								
3. Έσοδα δανείων κτισματοενοικιαστικής περιόδου								
4. Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεως	723.342.173	599.513.494	123.828.709	75.713.273	480.960.097	272.373.303		
	<u>723.342.173</u>	<u>599.513.494</u>	<u>123.828.709</u>	<u>75.713.273</u>	<u>480.960.097</u>	<u>272.373.303</u>		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ακίνητες ακινήσεις								
3. Υπεράσφατη περιουσία	344.663	314.002	1	344.663	344.662	1		
Ενοκλήσιμες ακινήσεις								
1. Γηπέδα ανέγερσης	111.941.899	684.634	111.257.265	83.645.233	684.634	82.800.599		
2. Οικόπεδα - Μεταλλικά - Ασφαλεία	26.093.032	154.578	25.938.451	14.201.816	154.578	14.041.238		
3. Κτίρια και Τεχνικά έργα	1.013.916.298	991.652.257	22.264.239	898.747.679	944.518.125	22.231.554		
4. Εξοπλισμοί - μηχανικά εγκαταστάσεις και λοιπές μηχανολογικές εξοπλισμούς	351.354.952	339.491.825	11.685.327	350.459.702	336.137.892	14.022.120		
5. Ηλεκτρονικά μέσα	22.740.762	22.740.740	22	28.550.704	28.550.679	25		
6. Επιστράφητα και λοιπές εξοπλισμούς	158.068.992	143.277.097	12.791.895	151.300.947	134.849.719	16.451.228		
7. Αντιπροσώπων κατά εκτέλεση και προεπιβαλλόμενα	490.871.128		496.871.128	496.871.128		496.871.128		
Σύνολο ακινήτων	<u>2.178.987.061</u>	<u>1.497.970.731</u>	<u>691.016.330</u>	<u>2.099.777.269</u>	<u>1.443.183.397</u>	<u>648.583.892</u>		
Συμβασιές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις			24.833.000			24.583.500		
1. Συμβασιές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις						760.000		
2. Συμβασιές σε λοιπές επιχειρήσεις			1.230.226			1.094.228		
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			29.603.276			26.447.726		
			<u>707.678.557</u>			<u>673.021.819</u>		
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (Π + ΠΙ + ΙΙ)							24.583.500	
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Αποθέματα								
1. Εμπόρευμα			141.452.714			162.308.371		
2. Προβόδια έσοδα και ημικαλή υποπροβόδια και υποαξίματα			909.209.165			823.804.448		
4. Προβόδια και βεβαιωμένα ύλη - Αναλυτικά και								
Εξή συσκευασίας			112.953.730			109.915.900		
5. Προβόδια για αγορές αποθέσεων			10.157.399			6.599.882		
			<u>1.173.682.998</u>			<u>1.102.538.401</u>		
Αποθέματα								
1. Πάγια			351.965.383			330.891.068		
2. Γραμμάτια εισπρακτέα - Κατασκευαστικά			105.364.322			24.540.788		
- Στεγαστικά (για κτίρια)			3.676.320			5.638.280		
3. Γραμμάτια σε συνδεδεμένη			7.600.185			30.178.066		
3α. Επιστράφητα			59.454.312			5.603.085		
3β. Επιστράφητα σε καθυστέρηση			13.610.012			21.350.830		
4. Καρδιά συσκευασίας στην επίσημη χρήση			1.273.500			11.968.182		
7. Αποθέματα από συνεταιρισμούς μέλη			373.178.046			301.810.272		
8. Διεπιστράφητα λογαριασμών καταθέσεων			68.120.717			48.891.855		
10. Επιστράφητα επίδομα γκαζιού & χρωμάτων			27.895.997			26.621.293		
11. Χρωματιστά βιβλία			417.920.245			4.140.493.716		
12. Λογαριασμοί διακοσμητικών προκαταβολών και πιστώσεων			304.595			438.502		
			<u>1.458.463.044</u>			<u>5.009.282.529</u>		
III. Χρεώματα								
2. Οφειλόμενα			1.830.900			560.888		
			<u>1.830.900</u>			<u>560.888</u>		
V. Διαθέσιμα								
1. Ταμείο			807.882			2.798.318.111		
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας			2.481.395.339			2.798.876.897		
			<u>2.482.203.201</u>			<u>2.798.876.897</u>		
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔΙ + ΔΙΙ + ΔΙΙΙ + ΔΙΥ)							560.888	
ΜΕΤΑΒΛΗΤΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
2. Έσοδα χρήσεως επιπρακτεία			171.892.469			45.632.398		
			<u>171.892.469</u>			<u>45.632.398</u>		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β + Γ + Δ + Ε)								
			<u>6.117.118.888</u>			<u>9.201.735.245</u>		
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΔΙΤΙΚΟ								
1. Αλλάξιμα περιουσιακά στοιχεία			5.818.681			5.818.681		
2. Χρεωστικο λογαριασμοί εγγυημένων και εμπράγματων ασφαλείων			30.285.300			77.219.000		
			<u>36.103.981</u>			<u>83.037.681</u>		

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΒΕΒΗΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000)

	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2000		Ποσό κλειόμενης χρήσεως 1999	
	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2000	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 1999	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 2000	Ποσό κλειόμενης χρήσεως 1999
I. Αποτελέσματα εμπορικών δραστηριοτήτων				
Κύριο έργο (Πωλήσεις)	2.241.573.552	2.282.169.484		
Μείον: Κόστος πωλήσεων	1.883.221.405	2.060.189.016		
Μετα απομείωση (απομείωση) εμπορευμάτων	378.352.247	221.877.468		
Μείον: Άλλα έσοδα εμπορικών δραστηριοτήτων	9.016.821	15.420.030		
Σύνολο	389.369.074	237.397.498		
Μείον:				
1. Έσοδα οικονομικών δραστηριοτήτων	438.391.050	394.211.413		
3. Έσοδα λειτουργικών δραστηριοτήτων	52.157.923	54.105.113		
Μετα απομείωση (απομείωση) εμπορευμάτων	102.282.069	210.929.028		
ΠΛΕΟΝ:				
4. Πρωτογενές έσοδο και συνολικό έσοδο	3.862.247	4.116.385		
Μείον:				
3. Χρεωστικοί τόκοι & συνολικό έσοδο	6.957.511	4.947.169		
Οικία απομείωση (απομείωση) εμπορευμάτων	3.295.257	830.784		
	195.578.108	211.759.812		
Οικία απομείωση (απομείωση) εμπορευμάτων	4.934.015	25.875.060		
II. ΜΕΙΟΝ:				
1. Έξοδα και ανάδοχο έσοδο	66.870.152	377		
2. Έξοδα κέρδη		23.823.859		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων				
4. Έσοδα από επεξεργασίες προηγούμενων χρήσεων	4.732.007	787.215		
	<u>76.466.204</u>	<u>50.497.011</u>		
Μείον:				
1. Έξοδα από ανάδοχο έσοδο	4.218.387	9.990.054		
2. Έξοδα (πώληση)	142.912	3.850.481		
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	11.325.894	31.843.406		
4. Προβλέψεις για έκτακτα κέρδη	8.678.110	52.124.775		
	<u>21.365.422</u>	<u>96.808.715</u>		
Οικία απομείωση (απομείωση) εμπορευμάτων	53.453.391	4.833.050		
ΜΕΙΟΝ:				
Σύνολο προβλεπόμενων εσόδων	160.491.564	184.228.207		
Μείον: Οι κατά τους ενοποιημένους λογαριασμούς κέρδη	0	0		
	<u>160.491.564</u>	<u>184.228.207</u>		
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Ζημίες) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ				
	<u>53.453.391</u>	<u>206.926.752</u>		

Πάρις, 11 Σεπτεμβρίου 2001

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΧΡΗΣΙΣ 2001

ΧΡΗΣΙΣ 2000

ΑΝΑΠΟΙΘΕΤΗ ΑΣΙΑ	ΑΠΟΘΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΙΘΕΤΗ ΑΣΙΑ	ΑΠΟΘΕΣΕΙΣ
655.662.209	655.662.196	13	723.342.173
655.662.209	655.662.196	13	723.342.173
3.344.693	389.682	2.915.001	344.563
102.995.926	684.634	102.311.291	111.941.899
26.093.032	154.578	25.938.454	26.093.032
1.004.161.813	886.245.566	17.216.257	1.013.916.296
361.544.352	342.513.703	9.031.249	351.254.962
22.740.762	22.740.740	22	22.740.762
157.263.688	150.347.909	6.915.779	156.068.992
496.871.128		496.871.128	496.871.128
2.165.015.863	1.502.058.197	661.629.181	2.179.331.724
			1.628.314.383
			24.833.000
			1.436.436
			26.329.436
			688.288.817
			177.338.761
			1.171.105.996
			112.664.720
			9.012.971
			1.470.072.447
			265.577.553
			22.071.166
			54.336.349
			76.476.514
			14.545.068
			45.998.821
			10.795.012
			711.796
			1.273.500
			566.964.678
			51.170.900
			45.367.907
			25.180.474
			1.821.376
			1.117.248.172
			1.998.870
			4.181.698
			401.109.008
			405.290.707
			2.624.680.196
			174.665.639
			174.665.639
			3.857.644.465
			11.781.695
			33.039.190
			44.320.792

ΠΛΗΘΗΤΙΚΟ

ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2001 ΔΡΧ. ΠΟΣΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2000 ΔΡΧ.

Α. ΜΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1. ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ	52.416.620	53.416.620
1. ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ	1.333.900	1.333.900	1.333.900
2. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ	51.082.720	52.082.720	52.082.720
3. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΝΑΓΡΟΛΑΒΗΝΗ ΑΣΙΑΣ	1.310.900	1.310.900	1.310.900
4. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΝΑΓΡΟΛΑΒΗΝΗ ΑΣΙΑΣ	1.310.900	1.310.900	1.310.900
5. ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΒΕΒΑΙΩ	44.422.043.275	44.422.043.275	44.422.043.275
6. ΑΠΟΒΕΒΑΙΩΤΑ ΚΑΤΑΤΑΚΤΟΥ	763.362.812	763.362.812	763.362.812
7. ΑΠΟΒΕΒΑΙΩΤΑ ΚΑΤΑΤΑΚΤΟΥ	45.190.406.687	45.190.406.687	45.190.406.687
8. ΥΠΟΛΟΠΟΝ ΚΕΡΑΙΑΝ ΧΡΗΣΗΣ ΕΙΣ ΗΜΕ	139.119.375		
9. ΥΠΟΛΟΠΟΝ ΣΩΦΗΝ ΧΡΗΣΗΣ ΕΙΣ ΗΜΕ			53.453.291
10. ΥΠΟΛΟΠΟΝ ΣΩΦΗΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	45.630.628.151	45.630.628.151	45.630.628.151
11. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΗΛΥΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	321.927.557	321.927.557	321.927.557
12. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΒΛΑΒΗΝΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	34.629.050	34.629.050	34.629.050
13. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	256.924.813	256.924.813	256.924.813
14. ΟΡΑΝΤΙΟΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
15. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	389.026.143	389.026.143	389.026.143
16. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΝΑΠΟΤΡΟΦΕΩΝ	1.014.206.409	1,014,206,409	1,014,206,409
17. ΥΠΟΛΟΠΟΝ ΣΩ	159.281.951	159,281,951	159,281,951
18. ΥΠΟΛΟΠΟΝ ΣΩ	27.573.181	27,573,181	27,573,181
19. ΑΣΥΜΠΤΩΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	84.458.410	84,458,410	84,458,410
20. ΥΠΟΛΟΠΟΝ ΣΩ	1,929,930,041	1,929,930,041	1,929,930,041
21. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4,226,424,296	4,226,424,296	4,226,424,296
22. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΝ ΛΟΓΙΣΜΟΝ			
23. ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	24.466.374	24,466,374	24,466,374
24. ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	24.466.374	24,466,374	24,466,374
25. ΕΣΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	3,871,644,469	3,871,644,469	3,871,644,469
26. ΑΣΥΜΠΤΩΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ			
27. ΑΣΥΜΠΤΩΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	11,781,695	11,781,695	11,781,695
28. ΑΣΥΜΠΤΩΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	33,039,100	33,039,100	33,039,100
29. ΑΣΥΜΠΤΩΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	44,320,792	44,320,792	44,320,792

ΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2001

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2000 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001)

		ΠΟΣΑ		ΠΟΣΑ
		ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ	ΧΡΗΣΗΣ 2001	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ
				ΧΡΗΣΗΣ 2000
I. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ				
71.73	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)		2.207.501.420	2.241.573.652
ΕΩΣ ΚΑΙ 73)				
5.00.00	ΜΕΙΟΝ: ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ		1.835.937.409	1.863.221.405
00.00 (80.01)	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ Ή ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		300.564.011	378.352.247
00.01 (80.02)	ΠΛΕΟΝ: ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ			8.016.827
	ΣΥΝΟΛΟ		300.564.011	386.369.074
00.02 (92.01)	ΜΕΙΟΝ 1. ΕΣΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	274.590.734		436.494.050
00.03 (92.02)	2. ΕΣΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			
00.04 (92.03)	3. ΕΣΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ	52.441.164	527.031.898	52.157.923
	ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ		26.467.887	102.282.899
	ΠΛΕΟΝ (Ή ΜΕΙΟΝ)			
01.00 (75.09)	1. ΕΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ			
01.01 (76.01)	2. ΕΣΟΔΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ			
01.02 (76.02)	3. ΚΕΡΔΗ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ			
01.03 (76.02				
ΕΣ 76.98				
ΚΑΝ 76.04)	4. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	2.278.735		3.662.247
01.07 (64.11)	ΜΕΙΟΝ 1. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΩΣ ΣΥΜΜΕΤΡΟΧΩΝ & ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ			
01.08 (64.10				
ΚΑ 64.12)	2. ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ			
01.09 (65)	3. ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	6.027.689	-3.748.951	6.957.514
00 + 95.01	ΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		39.216.838	105.578.166
00 80)				
II. ΠΛΕΟΝ (Ή ΜΕΙΟΝ): ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ				
02.00 (81.01)	1. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΣΟΔΑ	3.934.416		4.934.045
02.01 (81.03)	2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	227.883.405		66.820.152
02.02 (81.01)	3. ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	12.907.896		
02.03 (84)	4. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ			4.732.007
	ΜΕΙΟΝ:			
02.07 (81.00)	1. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΣΟΔΑ	1.695.189		4.216.387
02.08 (81.02)	2. ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	1		142.942
02.09 (82.00)	3. ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	66.622.882		11.325.984
02.10 (83)	4. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	7.071.438		8.676.116
		169.336.213		52.124.775
	ΟΡΓΑΝΙΚΑ & ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ)	139.119.375		
	ΟΡΓΑΝΙΚΑ & ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ)	0		53.453.391
	ΜΕΙΟΝ			
+85	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	70.644.586		160.491.564
	ΜΕΙΟΝ: ΟΓΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΙΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	70.644.586	0	160.491.564
96	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		139.119.375	0
95	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		0	53.453.391

ΠΑΤΡΑ 15 ΜΑΪΟΥ 2002
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

ΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 2001

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2001 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001)

			ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2001	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ Σ ΧΡΗΣΗΣ 2000
00	Η 88.01 (86)	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ	139.119.375	0
00	Η 88.01 (86)	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ	0	53.453.391
02-04	(42.00-02) (+) Η (-)	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (ΖΗΜΙΩΝ) ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	45.690.698.151	45.616.765.690
06	(42.04) (+) Η (-)	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ		
07	(ΥΠΟΛΙΣΜΟΙ) (+)	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	45.551.578.776	45.670.219.081
08	ΜΕΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ (ΖΗΜΙΕΣ) 1. ΦΟΡΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑ ΟΓΑ 2. ΛΟΙΠΟΙ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΦΟΡΟΙ	0	0
08.09		ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	45.551.578.776	45.670.219.081
08.98		Η ΖΗΜΙΕΣ ΕΙΣ ΝΕΟ		
08.98		ΖΗΜΙΕΣ ΕΙΣ ΝΕΟ	45.551.578.776	45.670.219.081
02.00		8. ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΖΗΜΙΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ		
0	ΠΡΟΕΔΡΟΣ			

ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

ΠΗΓΕΣ

1. «ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ», ΝΙΚ. ΠΕΤΡΙΔΗ, εκδ. ΤΕΙ Πατρών 1999.
2. «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ» ΝΙΚ. ΝΙΑΡΧΟΥ, εκδ. Σταμούλη 2002
3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΣΕΓΕΣ
4. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ (ΤΥΧΑΙΟ ΔΕΙΓΜΑ)
5. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ (ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ)

